

Комунальний заклад «Нікольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №1 імені Якименка А.Д. Нікольської районної ради Донецької області» опорна школа

Збірка

інтегрованих уроків

№3

2020 р.

«Затверджено»

Методичною радою

КЗ «Нікольська загальноосвітня школа

I – III ступенів №1 імені Якименка А.Д.

Нікольської районної ради Донецької області»
опорна школа

Голова методичної ради _____ **Г. Качекан**

Автори:

учителі КЗ «Нікольська загальноосвітня школа I – III ступенів №1 імені Якименка А.Д.

Нікольської районної ради Донецької області» опорна школа:

Додуляк С.В., Старовойт Л.А., Чадукова О.В., Самохіна Ю.М., Уварова С.Є, Ярошевич С.Ю.,
Лебедь Т.В., Бойко Л.А., Луженцова М.Г., Новікова О.В., Усенко Л.О., Бершакова Т.Ф., Гуц
В.В., Добровольська І.П., Ушуллу Т.І., Бречко С.І., Жар Г.А.

Рецензенти:

Бершакова Т.Ф. – заступник директора з науково-методичної роботи КЗ «Нікольська загальноосвітня школа I – III ступенів №1 імені Якименка А.Д. Нікольської районної ради Донецької області» опорна школа.

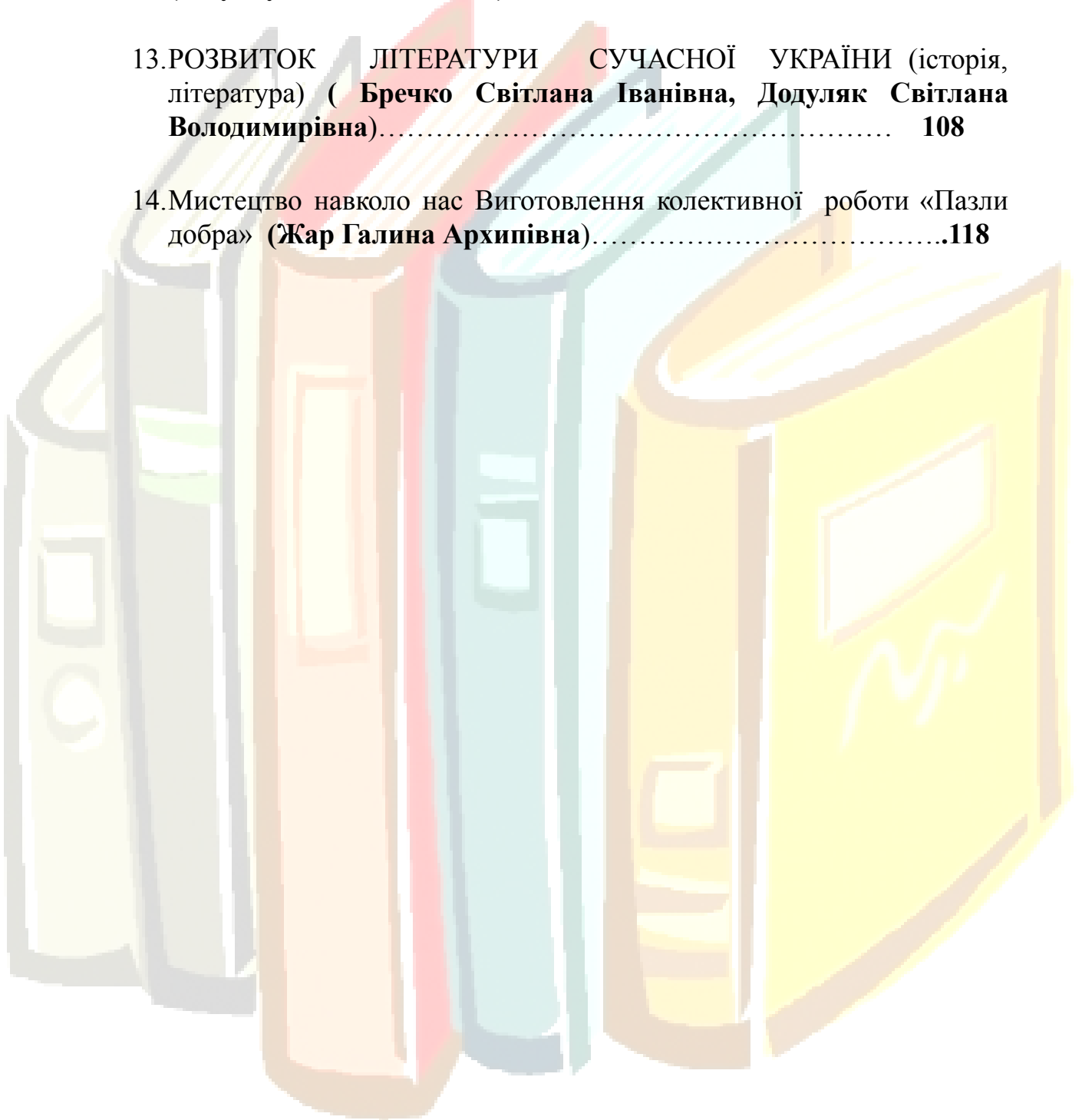
Навчальний посібник репрезентує вчителям закладів загальної середньої освіти приклади використання інтегрованих уроків в початковій школі (математика та навчаємося разом, природознавство та українська мова, трудове навчання та літературне читання), а також в середній та старшій школі (українська література та мистецтво, англійська мова та інформатика, географія, хімія, економіка, біологія, англійська мова та трудове навчання). У конспектах використані інноваційні прийоми та форми навчання, інтерактивні вправи.

Збірник рекомендований для використання в роботі вчителям закладів загальної середньої освіти, студентам педагогічних університетів, методистам.

ЗМІСТ

1. Урок-подорож з української мови у 3 класі
« Префікс.Словотворча роль префіксів»
(Чадукова Оксана Вікторівна) 3
2. Інтегрований урок у 1 класі (математика, Я досліджую світ)
(Самохіна Юлія Миколаївна)..... 7
3. Інтегрований урок у 2 класі (математика, Я досліджую світ)
(Уварова Світлана Євгенівна)11
4. Інтегрований урок у 2 класі (математика, українська мова,
Я пізнаю світ, мистецтво)
(Ярошевич Світлана Юрївна).....18
5. Інтегрований урок у 3 класі (математика, геометрія, географія,
фізична культура, основи здоров'я, логіка)
(Старовойт Любов Анатоліївна)..... 29
6. Інтегрований урок у 3 класі (математика, природознавство,
літературне читання, українська мова, малювання)
(Бойко Людмила Андріївна)..... 36
7. Інтегрований урок з української мови та природознавства у 3 класі
(Луженцова Марина Георгіївна) 50
8. Інтегрований урок з математики, літературного читання та курсу
«Я у світі» (4 клас) **(Усенко Людмила Олександрівна)..... 60**
9. Урок української літератури у 6 класі
(Бершакова Тетяна Федорівна).....70
10. Інтегрований урок з використанням компаративного аналізу за
поезією Ліни Костенко «Крила» (українська література, зарубіжна
література, біологія, біофізика)
(Гуц Валерія Вадимівна, Добровольська Ірина Петрівна) ... 87

11. Мультимедійний інтегрований урок з англійської мови та географії для 5 класу (**Лебедь Тетяна Василівна**) 95
12. Інтегрований урок з української мови та літератури (8 клас) (**Ушуллу Тетяна Іванівна**) 100
13. РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (історія, література) (**Бречко Світлана Іванівна, Додуляк Світлана Володимирівна**)..... 108
14. Мистецтво навколо нас Виготовлення колективної роботи «Пазли добра» (**Жар Галина Архипівна**).....118

Урок-подорож з української мови у 3 класі

Чадукова Оксана Вікторівна

Категорія – вища, учитель-методист

Педагогічний стаж - 33 роки

Предмет викладання - початкові класи

Номер телефону - 0672643964

Тема. Префікс.Словотворча роль префіксів.

Мета: 1)ознайомити учнів з роллю префіксів у словах,їх словотворчою функцією , з найуживанішими префіксами; формувати уміння утворювати нові слова за допомогою префіксів;

2)розвивати уміння аналізувати ,зіставляти , узагальнювати;

3)виховувати працелюбність ,інтерес до вивчення рідної мови, любов і бережливе ставлення до природи.

Обладнання:опорна схема «Будова слова», силует ракети, картки з назвами зупинок космічної подорожі, модель мікрофона, підручники, таблиця слів з префіксами, картки для роботи в групах, конверти для роботи в парах.

Хід уроку

I.Організація учнів до уроку.

Ось і дзвоник дав сигнал-
працювати час настав.

Хто готовий до роботи ? (Ми)

Хто уважний , як пілоти ? (Ми)

Тож часу не гаймо –

урок наш починаймо !

II.Повідомлення теми і мети уроку.

Учитель.Сьогодні ми спробуємо відкрити ще одну з цікавих сторінок нашої рідної мови.Спробуємо дізнатися , яку роль виконує префікс у словах.

Вправа «Очікування»

- А чого ви очікуєте від уроку?(відповіді дітей)
- Наш урок – це урок творчості, натхнення , добра і радості.
- Ми пригадаємо з чого будуються слова. Здійснимо космічну подорож, будем працювати в командах , в парах.

ІІІ.Актуалізація опорних знань.

-Протягом декількох уроків ми мандрували морем Знань на кораблі «Будова слова».Розкажіть про що дізналися.(Відповіді дітей за опорною схемою)

Будова слова

ІV.Мотивація навчальної діяльності учнів.

Вчитель Ви довели, що маєте гарні знання з теми «Будова слова».Тому пропоную здійснити космічну подорож і поділитися своїми знаннями з мешканцями інших планет.

- До старту космічної ракети приготуватися!
- Є приготуватися!
- Летимо!

V.Вивчення нового матеріала.

1.Робота з таблицею.

-А це наша карта польоту. Ракета має злетіти у космічний простір, полетіти до планети Краснопису, прилетіти до планети Старанних, перелетіти до планети Здоров'я, залетіти до планети Творчих і вилетіти до рідної планети.

З-

ПО-

при-

летіти

пере-

за-

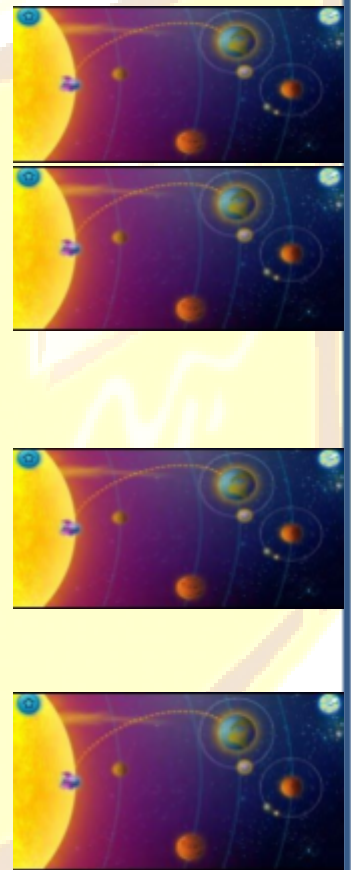
ВИ-

планета Краснопису

планета Старанних

планета Здоров'я

планета Творчих

2.Каліграфічна хвилинка.

-Ми на планеті Краснопису.Будемо складати римовані рядки, писати з'єднання з буквою Л.

Ла-ла-ла—вже зима (прийшла)

Ло-ло-ло—все снігом (замело)

Лі-лі-лі—сніг на (землі)

Лю-лю-лю—зиму я (люблю)

-Складіть речення зі словом *зима* .

Прийшла холодна зима.(аналіз речення)

3.Спостереження за словотворчою роллю префіксів. Робота з підручником.

-Ви добре працювали і наша ракета може перелетіти до планети Старанних.

☐ ст.92 , впр.210

-Складіть словосполучення.

-Подумайте, чи однакове значення виділених слів?

-Чому змінювалося значення?

☐ Вправа «Передбачення»

-Про що будем говорити на уроці?

☐ Ознайомлення з правилом.(ст..92)

☐ Творення антонімів за допомогою префіксів.

ст..92, впр.211

VI.Фізкультхвилинка.

-Ми на планеті Здоров'я. Пісня «Як здоров'я зберегти».

VII.Закріплення вивченого матеріала.

-Ми на планеті Творчих .

1.Робота в групах.

Завдання для першої групи

1.Прочитайте.Розташуйте абзаци так, щоб утворився текст.Подумайте, яка головна думка тексту.ст.93,впр.212

2.Випишіть два перших виділених слова,позначте в них префікс.

Завдання для другої групи

1.Прочитайте. Розташуйте абзаци так, щоб утворився текст.Доберіть заголовок для тексту.ст.93,впр.212.

2.Випишіть третє і четверте слова. Позначте в них префікс.

Завдання для третьої групи

1.Прочитайте.Розташуйте абзаци так, щоб утворився текст.Доповніть текст своїми реченнями.ст.93,впр.212.

.Випишіть п'яте і шосте слова.Позначте в них префікс.

2.Бесіда.

- Яку роль мають префікси у словах?
 - Що можна сказати про вчинок Тараса з дідусем?
 - Чи можна сказати , що вони люблять природу?
- 3.Творче завдання.Робота в парах.
- Яке прислів'я підійде за змістом до тексту з впр.212?
- Гра «Склади прислів'я»
- Знайдіть слова з префіксами.

VIII.Підсумок уроку

- Тепер ми можемо вилетіти до рідної планети
- Рефлексія.
- Гра «Мікрофон»
- Сьогодні на уроці ми(закінчити фразу)

IX. Домашнє завдання. Впр.213,ст..93

Інтегрований урок у 1 класі (математика, Я досліджую світ)

Самохіна Юлія Миколаївна
Категорія – II категорія
Педагогічний стаж - 22 років
Предмет викладання - початкові класи
Номер телефону - 0986773120

Тема урока «Пригоди краплинки»

Мета

Поглиблювати знання дітей про одну з найпоширеніших речовин у природі-воду,про різні стани води;формувати уявлення дітей про роль та цінність води для всього живого;формувати в учнів обчислювальні навички;закріпити знання складу чисел;формувати навички додавання і віднімання числа 1,додавання і віднімання однакових чисел;дати поняття про місцезнаходження води в природі на основі пошуково-дослідницької діяльності;розвивати в учнів логічне мислення;виховувати допитливість,дбайливе ставлення до води.

Ранкове коло

1.Запрошення.Учитель:

Встало вранці ясне сонце,
Зазирає у віконце.
Ми до нього потяглися,
За промінчики взяли.
Будем дружно працювати,

Сонечко розвеселяти.

Пісня «Добрий день»

Добрий день скажи і просто усміхнись
(Хлоп-хлоп)

Добрий день скажи і просто усміхнись
(Хлоп-хлоп)

Добрий день скажи мені, добрий день скажу тобі
Посміхнеться сонце нашій дітворі
(Хлоп-хлоп)

Добрий день скажи мені, добрий день скажу тобі
Посміхнеться сонце нашій дітворі
(Хлоп-хлоп)

Добрий день скажи і просто усміхнись
(Хлоп-хлоп)

Добрий день скажи і просто усміхнись
(Хлоп-хлоп)

Добрий день скажи мені, добрий день скажу тобі
Хай ясніше сяє сонце у горі
(Хлоп-хлоп)

Добрий день скажи мені, добрий день скажу тобі
Хай ясніше сяє сонце у горі.

Хід уроку:

I. Організаційний момент.

Гість прийшов сьогодні в клас,
Щоб послухати всіх нас.

Як умієм рахувати,
Віднімати й додавати.

-Привітайте гостей усмішкою та миром.

Девіз уроку:

Міркуємо-швидко!
Відповідаємо-правильно!
Лічимо-точно!
Пишемо-гарно!

II. Актуалізація опорних знань та вмінь.

Учитель.

- Любі дітки, на протязі тижня ми з вами подорожували разом з Краплинкою.
- Ви вже багато дізналися нового, цікавого, корисного про воду. Вода-це життя. Без води життя гине-в'яне квітка, страждає звір, б охоче пити, замовкає пташка. Усе живе на Землі потребує води. Кожна її крапля є коштовним даром природи. Вона напуває землю, а земля годує людину.

- Крапелька надіслала нам вірша. Послухайте його уважно.

На світі законів багато,
Я нагадаю один:
Щоб море не висихало,
Потрібно багато краплин.

- Краплинка запрошує вас ще раз поплинути в чарівний світ води. В подорож вирушаємо на транспорті, а на якому, ми дізнаємось, коли відгадаємо загадку.

Через море-океан,
В сильний шторм чи ураган
Впевнено вперед прямує,
А на ньому люд мандрує (Корабель).

- Отже, вирушаємо у подорож!

III. Основна частина.

- Щоб дізнатися тему уроку, нам треба розшифрувати слово, вирішити приклади.

Гра «Дешифрувальник» (ВОДА)

$$7+2=$$

$$4-2=$$

$$8-1=$$

$$6+3=$$

- На кораблі ми відправляємося в місто Біллунд (Данія). Урок проведемо в найбільшому Леголенді світу.

- Цікавий факт! Перший у світі Леголенд був відкритий 7 липня 1968 році в місті Біллунд (Данія). На сьогодні це найбільший Леголенд у світі, що складається в цілому з більше ніж 46 мільйонів кубиків LEGO різних розмірів.

- Робота в парі.

Гра «Будівництво «Лего-світу»

- Збудувати вежу в правильній послідовності.

- Що нам нагадає кольорова гама утворених цеглинок? (Веселка)

- Скільки кольорів має веселка? А у нас? Якого кольору не вистачає? (Фіолетовий).

- Скажіть, чому саме веселку ми будували?

Будівництво LEGO-світу

Маршрутний лист

7 4 8 5 6 9

ЗБУДУЙ ВЕЖУ У ПРАВИЛЬНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ

(**ВЕСЕЛКА**-це атмосферне оптичне явище,що спостерігається у разі освітлення сонцем безлічі крапельок під час дощу або туману,або після дощу.Внаслідок заломлення сонячних променів у краплинах води під час дощу на небі з'являється кольорова дуга.)

Музична фізкультхвилинка «Райдуга»

Вікторина «Чого без чого не буває?»

Дощу не буває без...(хмари).
Снігу не буває без...(морозу).
Завірюхи не буває без...(снігу).
Льоду не буває без...(води,морозу).
Бурульки не буває без...(відлиги).
Зими не буває без...(морозу).

Рефлексія.

-Слухаємо шум моря, відпочиваємо.

IV.Підсумок уроку.

Сьогодні на уроці ми дізналися багато цікавого про воду, удосконалювали свої математичні знання додаючи та віднімаючи числа 1,2.

-Я дуже вдячна вам за плідну співпрацю і підготувала для вас солодощі.

-Хто може прочитати назву цукерок?(Сніжок).

-Чому саме цими цукерками я вас пригостила? (сніжок- це твердий стан води)

Інтегрований урок у 2 класі (математика, Я досліджую світ)

Уварова Світлана Євгенівна
Категорія – II категорія
Педагогічний стаж - 21 років
Предмет викладання - початкові класи
Номер телефону – 0666738861

Тема. Тваринний і рослинний світ лісів. Закріплення знань таблиць множення та ділення. Розв'язування задач.

Тема з математики. Закріплення знань таблиць множення та ділення. Розв'язування задач.

Тема з я досліджую світ. Тваринний і рослинний світ лісів.

Мета з математики. Повторити і закріпити таблиці множення і ділення; удосконалювати вміння учнів розв'язувати задачі на вивчені дії; розвивати обчислювальні навички, увагу, логічне мислення; виховувати любов до математики.

Мета з я досліджую світ. Розширити знання учнів про рослинний і тваринний світ лісів; розвивати спостережливість; виховувати шанобливе ставлення до флори і фауни лісу.

Обладнання. Малюнки тварин, малюнок «Лісова школа», запис «Голос птахів».

Хід уроку

I. Організаційний момент

Разом жити нам цікаво,
в класі ми – одна сім'я.
Тож урок розпочинаймо,
швидко всі знання черпаймо.
А коли ти друг природі –
завжди станеш у пригоді.
Ти про це усім скажи,
вірну дружбу бережи.

- Я впевнена, діти, що сьогоднішній урок принесе нам радість спілкування один з одним.

II. Повідомлення теми і мети уроку

- Сьогодні у нас незвичайний урок. Девіз уроку – «Все, що в природі існує, нам математика порахує».

На уроці ми будемо закріплювати вміння розв'язувати приклади, задачі, рівняння на вивчені випадки арифметичних дій, розширимо свої знання про ліс та його мешканців.

- А для чого, діти, нам необхідно вивчати математику?

І сувора, й солов'їна
Математика – країна.
Праця тут іде завзята –
Вмій лиш спритно рахувати.
Вмій ділити й віднімати,
Множити і додавати.
Вмій кмітливо все збагнути,
Першим в відповіді бути.
Ледарів у нас немає,
Вирушаємо у путь –
Нас цікаві речі ждуть!

III. Актуалізація опорних знань

Діти, до нас завітало ведмежатко Умка і запрошує відвідати Лісову школу, в якій навчаються звірята. Умка просить допомогти звірятам навчитися добре рахувати і розв'язувати задачі. Мандрувати ми будемо через ліс.

1. Метод «Мікрофон»

- Які дерева там ростуть?

- Як називається такий ліс?
- А які бувають ще ліси?
- А хто знає, як розташовуються рослини в лісі? (За ярусами)

2. Усний рахунок

- І ось ми в «Лісовій школі». Першим завітав на урок ваш добрий знайомий. А хто це – відгадайте.

- Не кравець, а все життя з голками ходить. (Їжак)
 - Що ви знаєте про цю тваринку?
- Існує 17 видів їжаків. У їжака 36 зубів, які до старості випадають. У сплячку випадають на 128 днів. Народжуються голими. Тільки на 2 – 3 день їх тільки починає покриватися голками. Хвіст – 3 сантиметри. Їжачок приніс цікаве завдання. Усно розв'яжіть його приклади. Посадив їжак у лісочку

6 берізок, втричі більше дубочків,
 Рахувати сам не вмів
 І зозулю попросив.
 Почала вона літати,
 Почала вона кувати
 Та не може полічити,
 А ну ж ви допоможіть!

$$(6 \times 3 = 18)$$

Дятел 6 годин літав,
 Короїдів поїдав,
 Щогодини по 5 їв.
 Скільки знищив шкідників?

$$(5 \times 6 = 30)$$

Плете старанно лисиця
 Трьом внучатам рукавиці:
 «Подарую я вам, внуки,
 Рукавичок по дві штуки.
 Бережіть їх не губіть».
 Скільки всіх перелічить?

$$(3 \times 2 = 6)$$

На березі 7 гнізд було,

По 5 птахів у них жило.
Не полохайте ви їх,
А рахуйте. Скільки їх?

$$(5 \times 7 = 35)$$

Чотири хлопчики ішли,
По 5 саджанців несли,
А за ними – 6 дівчаток
Несли саджанців десяток.
Порахуйте, скільки всіх
Було саджанців у них.

$$(5 \times 4 + 10 = 30)$$

- Молодці, діти! Їжачку сподобалося, як ви швидко рахували усно.

3. Гра «Допоможи пташкам»

- Діти, ось яка несподіванка! До нас на урок прилетів птах.

Прислухайтесь, будь ласка.
Хто це так стукотить?
Цілий день працює в лісі,
діловито дзьобом б'є

Він не цвяхи забиває,
а коماشок дістає. (Дятел)

Дятел просить вас допомогти пташкам порівняти вирази.

(Грамзапис «Голоси птахів»).

Хто з птахів обрав знак правильно, а хто ні?

IV. Розвиток математичних знань.

1. Розв'язування виразів на множення та ділення.

Ще одна гостя, діти, завітала до нас на урок. Це дуже сором'язлива тваринка.
Хто вона, відгадайте?

Червонясту шубку має,
По гілках вона стрибає,
Хоч сама мала на зріст,
Та великий в неї хвіст,
Як намисто оченята.
Хто це спробуй відгадати. (Білка)

- Діти, а що ви знаєте про цю тваринку?

Білки садять тисячі дерев щороку, просто забуваючи, де вони сховали свої жолуді. Зуби точать гілками дерев. За день білка може обробити до 15 ялинових шишок і більше 100 соснових. На обробку однієї соснової шишки звір витрачає близько 3 хвилин.

А завітала до нас з кошиком. У цьому кошику завдання: розв'язати вирази та знайти помилки, які допустила білочка. Запишіть у зошити.

2. Робота парами.

$$72:8 + 9 \times 3 = 34$$

$$56:7 + 8 \times 4 = 54$$

$$38 - 42:6 = 15$$

$$43 - 81:9 = 47$$

$$(45 - 27) : 9 = 7$$

$$(82 - 19) : 7 = 8$$

3. Гра «Зberi грибочки».

На дошці – пари грибочків із записаними виразами.

$$3 \times 6 + 28 \text{ і } 8 \times 7 - 42$$

$$72 - 5 \times 6 \text{ і } 28:7 + 32$$

$$8 \times 6 + 32 \text{ і } 7 \times 5 + 47$$

$$72:8 \times 6 \text{ і } 56:7 \times 9$$

- Допоможіть білочці зібрати більше грибочків для білченят. Для цього з кожної пари виберіть той грибочок, на якому значення виразу більше.

V. Фізкультхвилинка.

Ведмежатко Умка пропонує разом відпочити. Хоча їх і прийнято вважати клишоногими, це не зовсім так. Враження, ніби вони перевалюються з ноги на ногу складається внаслідок того, що при ходьбі вони спираються одночасно на дві праві або ліві лапи. Попри всю незграбність, вони можуть бігти із швидкістю до 55 км/год.

- Давайте разом з ведмедиком відпочивати.

Ведмежатка в лісі жили,
Математику любили,
Ось так, ось так,
Математику любили.

Ведмежатка дружно жили,
Головою так крутили,
Ось так, ось так,
Головою так крутили.

Ведмежатка мед шукали,
Дружно дерево хитали,
Ось так, ось так,
Дружно дерево хитали.

Ведмежатка танцювали,
Ну а потім всі стрибали,
Ось так, ось так,
Ось так стрибали.

VI. Робота над задачею.

- Щось білочка знову засумувала, бо у задачі горішки не порахувала.
- Я прошу розв'язати задачу.

Білочка засушила на зиму 35 грибків, а яблук у 5 разів менше, ніж грибків, горіхів заготовила в 6 разів більше, ніж яблук. Скільки всього грибків і горішків заготовила білочка?

- Про кого йде мова в задачі?
- Що засушила на зиму білочка?
- Чи відомо нам, скільки грибів засушила білка?
- Скільки яблук вона заготовила?
- Що сказано про яблука? Якою математичною дією дізнаємося, скільки яблук?
- Скільки горіхів заготовила?
- Що сказано про горіхи?
- Як дізнаємося, скільки горіхів?
- Яке головне питання задачі?
- Як дізнаємося, скільки всього грибів і горіхів заготовила білка?

Рішення задачі діти записують самостійно. Перші 3 учні, які правильно і швидко розв'яжуть задачу, одержать оцінку.

2. Робота в групах.

Складання і розв'язування задачі за малюнком. Скажіть свої міркування.

- 24 гризунки

- ? у 4 рази менше

На ? менше

VII. Робота з рівняннями.

(На дошці зображення лісових тварин, на зворотному боці написано рівняння)

Ще рівняння ми розв'яжемо.

Гостям знання свої покажемо.

- Діти, хто знає, скільки живе кожна з зображених тварин?
 - А чи хочете ви про це дізнатись?
 - Вихід простий, треба розв'язати рівняння, а розв'язок даного рівняння буде життєвим відрізком кожної тварини.
- (До дошки виходять учні і розв'язують по одному рівнянню, а на місцях учні розв'язують по два на вибір).

Білка

$$X:7 = 5$$

Лось

$$3 \times X = 54$$

Вовк

$$X + 12 = 32$$

Заєць

$$92 - X = 84$$

- Хто із цих тварин живе найдовше?
- А в кого найкоротший вік?
- Порівняйте вік білки і вовка.

VIII. Геометричний матеріал.

Ми продовжуємо наш урок. У нас ще один гість. А хто це – відгадайте.

Плиг – скік,

Плиг – скік,

Довгі вушка,

Куций хвіст. (Заєць)

- А що ви знаєте про цю тваринку?

Знаменитий барабанний дріб є засобом спілкування між родичами. У зайців на протязі всього життя ростуть зуби. Заячі вуха допомагають тварині уникнути перегріву в літній час. Живуть 5 – 9 років.

- А приніс вам, діти, засіць чарівну морквинку. І дійсно, вона чарівна, тому що в ній завдання для кмітливих.
- Із паличок побудований будинок. Треба перекласти дві палички так, щоб будинок повернувся іншим боком.

2. Гра «Танграм»

Хто більше складе фігурок тварин. (На парті в учнів конверти з геометричними фігурами).

ІХ. Підсумок уроку.

- Чи сподобався вам урок, діти?
- Що закріплювали та повторювали на уроці?
- До якої природи належать тварини, які були нашими гостями на уроці?
- Як ми повинні ставитися до природи?

Давайте будем все оберігати:
Джерела, ріки, квіточки малі.
Любить всім серцем й завжди пам'ятати
Що ми є часточка природи на землі.

Всі ви, діти, молодці,
Гарно працювали!
Але дзвоник пролунав
Він мені і вам сказав,
Що урок вже час кінчати,
Треба йти відпочивати.

Х. Домашнє завдання.

Повторити таблиці множення та ділення, намалювати одного з героїв нашого уроку.

Інтегрований урок у 2 класі (математика, українська мова, Я пізнаю світ, мистецтво)

Ярошевич Світлана Юріївна
Категорія – І категорія
Педагогічний стаж - 20 років
Предмет викладання - початкові класи

Тема. Вправи і задачі на засвоєння таблиці ділення на 2. Назви чисел при діленні. Узагальнення вивченого з теми «Самостійні частини мови». Тварини взимку.

Мета:

Навчальна: засвоїти таблицю ділення на 2, назви компонентів; удосконалювати вміння і навички усних обчислень, творчої роботи над задачею; закріпити знання про іменник, прикметник, дієслово; розвивати зв'язне мовлення; поглиблювати поняття *звірі*, їх істотні ознаки.

Розвиваюча: розвивати пам'ять, логічне мислення, навички усних математичних обчислень, спостережливість, вміння робити висновки.

Виховна: виховувати математичні та природознавчі компетентності, колективізм, взаємовиручку, бережне ставлення до тварин, довкілля, розкрити взаємозв'язки, які існують у природі.

Інтеграція предметів: математика, українська мова, Я пізнаю світ, мистецтво.

Обладнання: зображення зимового пейзажу, Мудрої Сови, Діда Мороза, Снігуроньки, Злої Чаклунки, її палацу, приклади на сніжинках, картки.

ХІД УРОКУ

І. Організація класу

Розпочинаємо ж урок, часу не гаючи
Бо радість ми пізнаємо, лиш труднощі долаючи.

- А запорукою успіху є усмішка.

Тож передайте свою усмішку один одному. Адже усмішка :

- прикрашає обличчя;
- підвищує настрій;
- сприяє добрим стосункам з оточуючими;
- допомагає знайти нових друзів;

- і навіть деколи, допомагає здійснювати найзаповітніші бажання.

Налаштуємося на роботу.

Очі дивляться- (діти) та все бачать.

Вуха слухають – (діти) та все чують.

Голова – (діти) думає.

Яким буде урок- (діти) цікавим!

Які у мене діти? – (діти) найкращі!

II. Повідомлення теми та мети і уроку

1. Вступне слово вчителя.

— У нас сьогодні незвичайний урок.

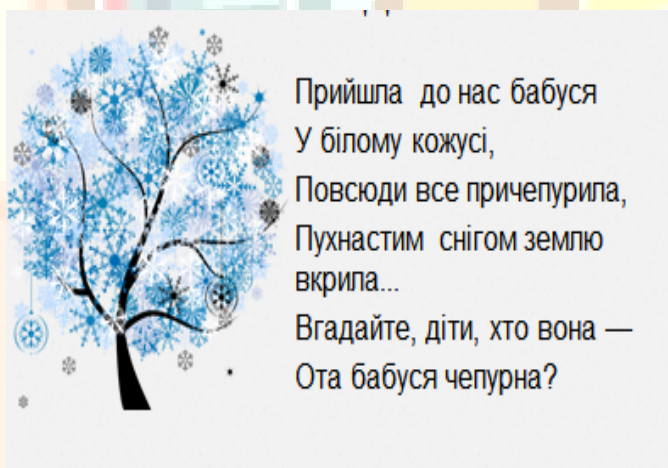
Усе необхідне для життя людина дістає від природи. Це не тільки повітря, вода, сонячне проміння, їжа, а й речі, якими ми користуємося щодня, які нас оточують. Вони виготовлені з природних матеріалів. Минуло багато тисячоліть, поки люди навчилися вирощувати рослини, розводити тварин, виготовляти машини, будувати заводи, фабрики, будинки. Щоб правильно використовувати природу, охороняти та збагачувати її, потрібні знання — і математичні теж.

Природа оточує нас, давайте перевіримо, чи спостережливі ви.

2. Бесіда з учнями.

— Коли йшли до школи, які зміни у природі ви помітили? *(Дерева стоять голі, сонце знаходиться низько над землею, небо сірувате.)*

Ми назвали певні ознаки. А от якої пори року вони стосуються — ви скажете, коли відгадаєте загадку.

(Зима)

На дошці висить зображення зимового пейзажу.

— Ви любите зиму?

— А за що ви любите зиму?

— На якому святі ялинка горить яскравими вогнями і всі діти переодягнені в костюми?

А хто завітає до нас на це свято? *(Дід Мороз, Снігуронька)*

Спочатку вони відвідають звірів у лісі, а потім завітають до нас. Але щось там трапилось у лісі. Як гадаєте, хто нам пояснить? Звичайно, Мудра Сова.

Зачитування листа Мудрої Сови.

«Любі діти! Зла Чаклунка не хоче, щоб у лісі відбувалося свято Нового року, вона вкрала Снігуроньку. Коли звірі спробували її визволити, то Зла Чаклунка всіх зачарувала. Для того, щоб їх визволити, потрібно здолати важкий шлях, виборюючи труднощі. Допоможіть, будь ласка!»

III. Актуалізація умінь та навичок учнів

(Демонструється темний палац.)

— У цьому палаці знаходиться Снігуронька, яку потрібно визволити. Отже, в дорогу!

— Але нам потрібно буде не тільки приклади і задачі розв'язувати, а й розчаклувати звірів.

1. — Вирушаємо в дорогу! Щоб Зла Чаклунка нам не заважала, необхідно рухатися дуже тихо. Проведемо **каліграфічну хвилинку**.

Каліграфічна хвилинка

o I варіант — 9, записати числа дев'ятого десятка.

o II варіант — 8, записати числа восьмого десятка.

2. Гра «Мовчанка» (сигнальні картки).

Гра «Мовчанка»

$$14:2+16$$

$$2*9-4$$

$$8*2-16$$

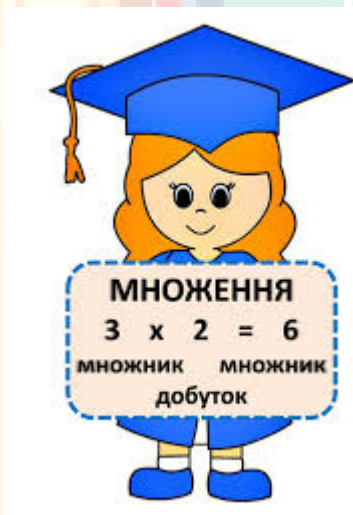
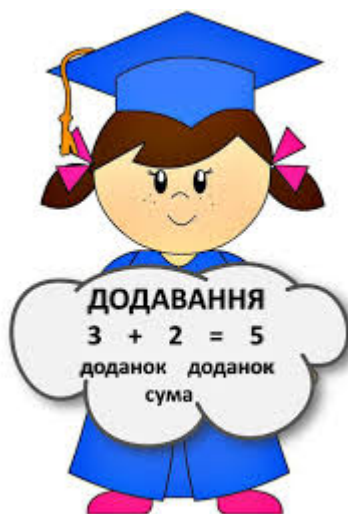
$$18:2-6$$

(Діти розв'язують приклади.)

3. — Зла Чаклунка довідалась, що ми йдемо, і намагається нам завадити. Що це? *(Доріжка засипана снігом.)*

Що нам робити? Звернемось за допомогою до Мудрої Сови. Вона пропонує провести гру «Розв'яжи приклад». Але перед виконанням завдання-давайте повторимо, як називаються числа при діях додавання, віднімання, ділення і множення.

4. —А ось і перший звір. Щоб дізнатися хто він, **розв'яжемо приклади і відгадаємо його.**

Е	І	В	Ь	Д	М	Д
20	45	33	23	36	3	9

$16:2+25=$
 $10:2*4=$
 $43-14:2=$
 $12:2:2=$
 $36+18:2=$
 $3*6:2=$
 $27-8:2=$

(Ведмідь)

Розкажіть, як ведмідь готується до зими.

— Допоможемо Ведмедеві упоратися із завданням?

- Скільки двоколісних велосипедів мають 16 коліс? *(8 велосипедів)*
- В Олі 6 купюр по 2 грн і ще 20 грн. Скільки грошей в Олі? *(32 гривні)*

Гімнастика для очей.

IV. Робота над закріпленням матеріалу

1. — Ведмідь вирушає з нами. Тільки-но рушили в дорогу, аж тут...

І гори встають у нас на путі,

Але ми повинні їх перейти.

— Проведемо змагання «Хто швидше перейде гору?» (На виступах гори написані приклади, діти по черзі розв'язують їх біля дошки.)

Змагання «Хто швидше
перейде гору?»

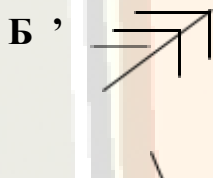
38 - 24 =
36 + 13 =
40 - 20 =
56 - 3 =
75 - 30 =
47 + 22 =

Б '

2. — Молодці! На гору ми піднялися. Але Чаклунка підступна. Зворотний бік гори вкритий скелями так, що не можна спуститися. А ось ще один звір сидить на горі і плаче, бо не може зійти. Хто він?

Відгадаємо ребус.

(Білка)

- Діти, розкажіть, як білка готується до зими?
- Як же нам спуститися з гори? Для цього потрібно розв'язати задачу.

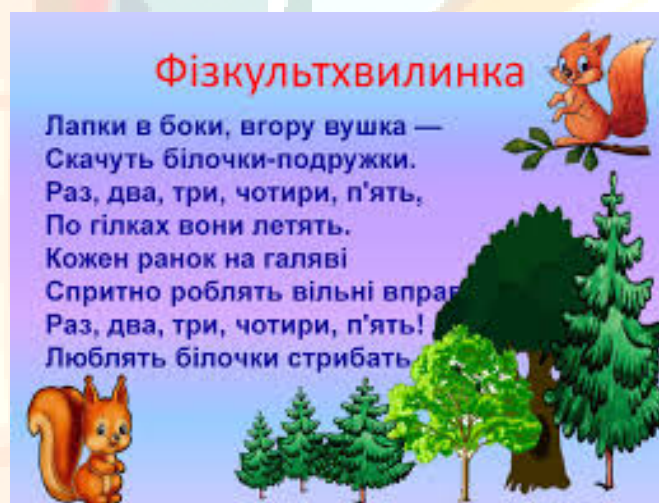
Білочок — 16

Зайчиків — ? у 2 рази менше

Лисичок — ? у 2 рази менше

- _ Складіть умову задачі. Поставте запитання.
 - _ Чи можна одразу дати відповідь на запитання задачі?
 - _ Що нам відомо?
 - _ Про що дізнаємося спочатку?
 - _ Яку дію будемо використовувати? Чому?
 - _ Яку дію потрібно виконати, щоб відповісти на запитання задачі? Чому?
- Учні самостійно записують розв'язання задачі у зошитах.*

2. Фізкультхвилинка.

Після відпочинку доречно поїсти.

Гра «Покуштуйте яблуко»

А як же бути звірям, коли вся земля вкрита снігом? Тоді їм важко знайти собі їжу, і ми повинні їм допомогти!. Як це зробити?

(Виготовляти годівниці.)

Гра «Покуштуйте яблуко»

Накреслити прямокутник зі сторонами 5 см і 2 см. Необхідно знайти Р.

4. Відгадайте загадку.

Я маленький і вухатий,
Попелястий, волохатий,
Як тікаю, я стрибаю,
Дуже куций хвостик маю.

(Заєць)

- А зараз давайте пограємо у гру «Хто більше». Але спочатку скажіть: «Які самостійні частини мови ви знаєте? Що можете сказати про іменник, прикметник, дієслово?»
- Отже, потрібно 1-му ряду дібрати прикметники до слова «заєць», 2-му - іменники, а 3-му - дієслова). Який ряд більше підбере слів, той і виграє.

ЗАЙЦІ

- Наш зайчик просить визволити його і виконати вправу «Кола на воді». До кожної букви слова «зайці» потрібно добрати слово. Далі з цих слів скласти зв'язну розповідь.

— Вже з нами ідуть визволяти Снігуроньку Ведмідь, Білочка, Заєць. Але їм потрібно впоратися із наступним завданням і визволити наступну тваринку. Для цього нам з вами потрібно виготовити її. А хто це, відгадайте?

В лісі він без сумки ходить

Яблука й гриби знаходить

Спина-голки. Очі- намистинки.

Хто це там біля ялинки?

(Діти виготовляють їжака)

— Сьогодні ви дізналися багато цікавого, корисного про тварин. Тварини — це окраса наших лісів, парків, полів, лугів. Потрібно оберігати їх. От ми і розчаклювали наших звірів, допомогли своїми знаннями!

V. Підсумок уроку

— А тепер нам потрібно увійти в цей страшний, темний палац і забрати Снігуроньку. А щоб увійти, потрібно ще одну перешкоду подолати.

Я називатиму початок речення, а вам потрібно закінчити їх.

Продовжіть речення

- o Ідальня звірів, птахів — ...
- o Птахам можна давати крихти...
- o Білочка полюбляє ...
- o Заєць взимку ...

— Чаклунка, коли побачила, що ми разом із звірами увійшли до палацу, злякалась і втекла. Вона може впоратись з нами лише поодиноці, а коли ми разом — нас не перемогти.

— Ми визволили Снігуроньку. І тепер у звірів відбудеться свято Нового року.

— А ось і Дід Мороз! Він дякує вам і запитує, які завдання ви виконували для того, щоб визволити його онучку і розчаклувати звірят? Що було цікавим? З чим важко було впоратись?

-А зараз давайте прикрасимо я

ВАЖКО

ВИНИКАЛИ ТРУДНОЩІ

ЛЕГКО

Кому легко було впоратись із завданнями, підніміть зелену цеглину.;у кого виникали деякі труднощі- жовту; кому було важко-червону.
Наші тварини вдячні вам за допомогу.

- Давайте ж поаплодуємо самі собі за гарну роботу і заспіваємо новорічну пісню.

**Інтегрований урок у 3 класі
(математика, геометрія, географія,**

фізична культура, основи здоров'я, логіка)

Старовойт Любов Анатоліївна

Категорія - вища

Педагогічний стаж - 18 років

Предмет викладання - початкові класи

Номер телефону - 0983896038

Тема Нумерація багатоцифрових чисел. Обчислення буквених виразів. Кути. Види кутів. Комбінаторні задачі. Правило суми. Розв'язування винахідницьких задач. Завдання на кмітливість.

Мета Повторити нумерацію багатоцифрових чисел, класи та розряди чисел. Закріпити вміння обчислювати вирази з буквеною частиною. Повторити кути та їх види. Вдосконалити вміння вимірювати кути. Повторити правила користування компасом. Розвивати мислення шляхом розв'язування комбінаторних задач. Виховувати зацікавленість винаходами та активізувати увагу до особистої гігієни.

I. Мотивація навчальних знань

Сьогодні у нас незвичайний урок. Але щоб його розпочати нам потрібно виконати завдання Розумнички. Перед вами конверти, в одному з них лежить правильний лист. Щоб його отримати, ми маємо виконати таку умову (конверти на дошці) :

Розумниця написала на дошці п'ять п'ятицифрових чисел. Відомо, що серед них є число, у якому кількість десятків тисяч утричі менша за кількість десятків; сума цифр, що позначають десятки тисяч і тисячі, дорівнює п'яти; кількість одиниць удвічі менша за кількість сотень. Яке це число?

А 23 268;

Б 23 432;

В 15 432;

Г 14 432;

Д 14 422.

II. Повідомлення теми та мети уроку

Любі діти!

Сьогодні я вам пропоную попрацювати в науковому центрі «Ерудит», адже саме таку назву має наше суцвіття.

Науковий центр має безліч лабораторій, кожна з яких працює над своєю проблемою. Ви, як справжні науковці, будете вирішувати поставлені завдання, покажете ваші вміння і знання.

У кінці плідної роботи вам потрібно посадити незвичайне дерево.

Бажаю успіхів!!!

III. Основна частина

1. Алгебраїчна лабораторія.

- Як ви вважаєте, чому воно має таку назву?
- Так, у ньому виконують завдання з буквеною частинкою. Давайте пригадаємо, які вирази мають таку назву.

Опрацювання правила Мудрої Сови.

- Прочитай, прискорюючи темп. Відтвори з пам'яті.

Записи виду $5 + a$, $67 - d$, $n + m$ називають *буквеними виразами*. Щоб обчислити значення буквеного виразу, потрібно замість букви записати її числове значення й виконати необхідні дії.

- Теоретичні знання пропоную втілювати на практиці.

Практична робота. Один учень біля дошки, решта самостійно у зошитах.

- Познач порядок дій та обчисли значення буквенного виразу, якщо $a=5$.

$$178 - 35 : a + a \cdot 9$$

- Переходимо в Арифметичну лабораторію.

2. Арифметична лабораторія

- Тут, як ви здогадалися, працюють над арифметичними діями. Але сьогодні сонечко таке яскраве, що затьмарило їх у прикладах.
- Постав у сонечках необхідні знаки арифметичних дій.

$$0 \odot c = c$$

$$c \odot c = 0$$

$$a \odot c \odot c = a$$

$$c \odot 0 = c$$

$$c \odot c = 1$$

$$a \odot a \odot a = a$$

3. Геометрична лабораторія

- Які проблеми вирішують у цій лабораторії?
- Саме сьогодні вони працюють над кутами.

Опрацювання правила Мудрої Сови.

- Прочитай, прискорюючи темп. Відтвори з пам'яті.

(опитування за
змістом

правила)

Кут — це геометрична фігура, утворена двома променями, що виходять з однієї точки. Залежно від градусної міри кути поділяють на розгорнуті, прямі, тупі та гострі.

Розгорнутий кут

Тупий кут

Прямий кут

Гострий кут

- Ви стомилися, відпочинемо в лабораторії Часу.

4. Лабораторія Часу

Фізкультхвилинка під пісню «Годинники»

- Зараз ми закріпимо на практиці знання, отримані в Геометричній лабораторії.

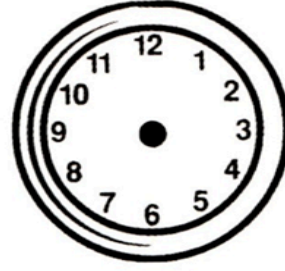
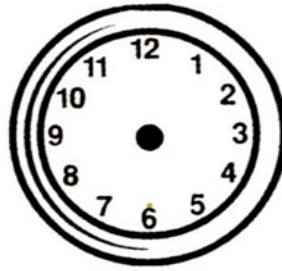
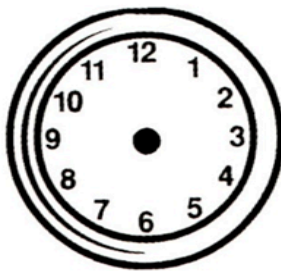
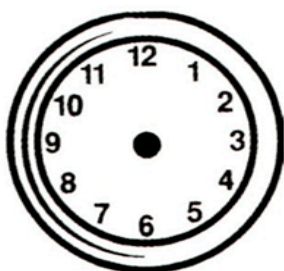
Виконання завдання .

Паралельно учні виконують завдання у зошитах і біля дошки.

- Визнач градусну міру кутів, утворених стрілками годинника. Визнач вид кожного кута. Перевір себе, використовуючи малюнок.

а) о 20 год;
в) о 2 год;

б) о 19 год;
г) о 6 год.

- Холодним вітром повіяло з наступної лабораторії.

5. Лабораторія «Вітер Змін»

- Визнач за допомогою компаса кут зміни напрямку вітру, якщо:
 - а) північний вітер змінився на північно-східний;
 - б) південний вітер змінився на північний.
- Для того, щоб потрапити до наступної лабораторії, нам потрібно прокласти кілька способів шляху.

Опрацювання правила Мудрої Сови.

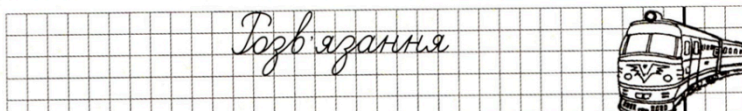

Комбінаторні задачі — це задачі, у яких необхідно полічити кількість усіх можливих _____ сполучення певних об'єктів. Більшість комбінаторних задач розв'язують за допомогою двох правил — _____.

Правило суми: якщо об'єкт *A* можна вибрати *n* способами, а об'єкт *B* — *m* способами, то вибрати або *A*, або *B* можна _____.

- Розв'яжи задачу.

Два сусідніх міста з'єднують 3 залізничних шляхи, 4 автомагістралі, 7 асфальтованих доріг і 9 лісових стежок. Скількома способами можна потрапити з одного міста до іншого?

- Діти, яке правило допомогло вам виконати завдання?

6. Лабораторія Графів.

- Діти, працівники цієї лабораторії дуже люблять фехтувати (що таке фехтування?). Вони часто влаштовують змагання. І сьогодні фінал міжнародних змагань.
- Розв'язання задачі методом графів.

До фіналу міжнародних змагань із фехтування потрапили чотири спортсмени: з України, Греції, США та Німеччини. Скільки поєдинків проведуть суперники, якщо на фехтувальній доріжці вони зустрінуться один з одним лише раз?

Відповідь: _____

7. Лабораторія Винаходів

- Ми завершуємо свою роботу в найбільш відповідальній лабораторії.
- Тому маємо одягти спецодяг і добре вимити руки. А чи замислювались ви, скільки часу має мити руки людина, щоб позбавитися мікробів?

- А ось американські вчені зі штату Мічиган замислились...

(Рефлексія. Відеоролик про штат Мічиган)

- Опрацювання винахідницької задачі
- Повторення алгоритму розв'язання винахідницьких задач. Прочитай, уставляючи пропущене. Розкажи з пам'яті.

Алгоритм розв'язування винахідницьких задач

1. Уважно прочитай та проаналізуй _____.
2. Вияви та сформулюй суперечність між реальним станом _____ й бажаним.
3. Сформулюй _____, тобто визнач найкращий результат, якого прагнеш досягти. Витрати мають бути мінімальними.
4. Запропонуй кілька варіантів досягнення ідеального кінцевого результату.
5. Обери _____.

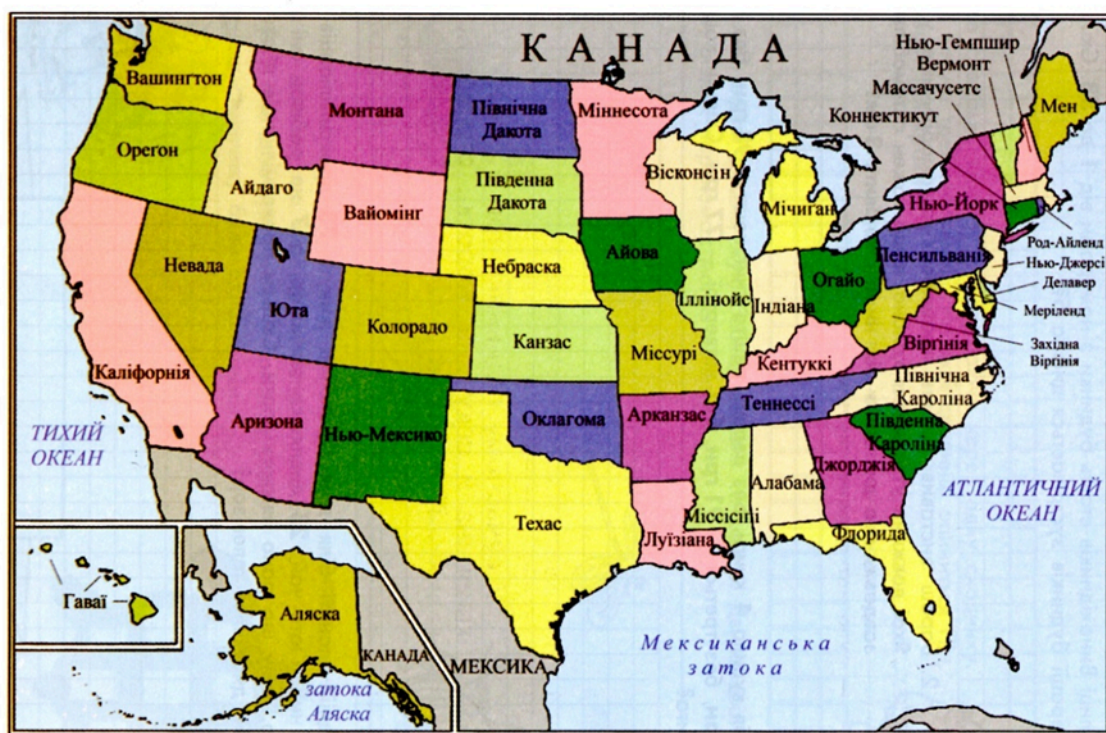
- Створення суперечностей. Пропоную висунути свою гіпотезу щодо вирішення проблеми. *(video)*
- Прочитайте задачу. Сформулюйте суперечність між реальним станом об'єкта й бажаним, заповнивши таблицю.

Американські вчені-інфекціоністи з Університету штату Мічиган радять мити руки понад 20 секунд, адже саме за такий час зі шкіри видаляються шкідливі мікроби. Проте мало хто з нас приділяє стільки часу миттю рук. Як змусити людей мити руки не абияк, а ретельно?

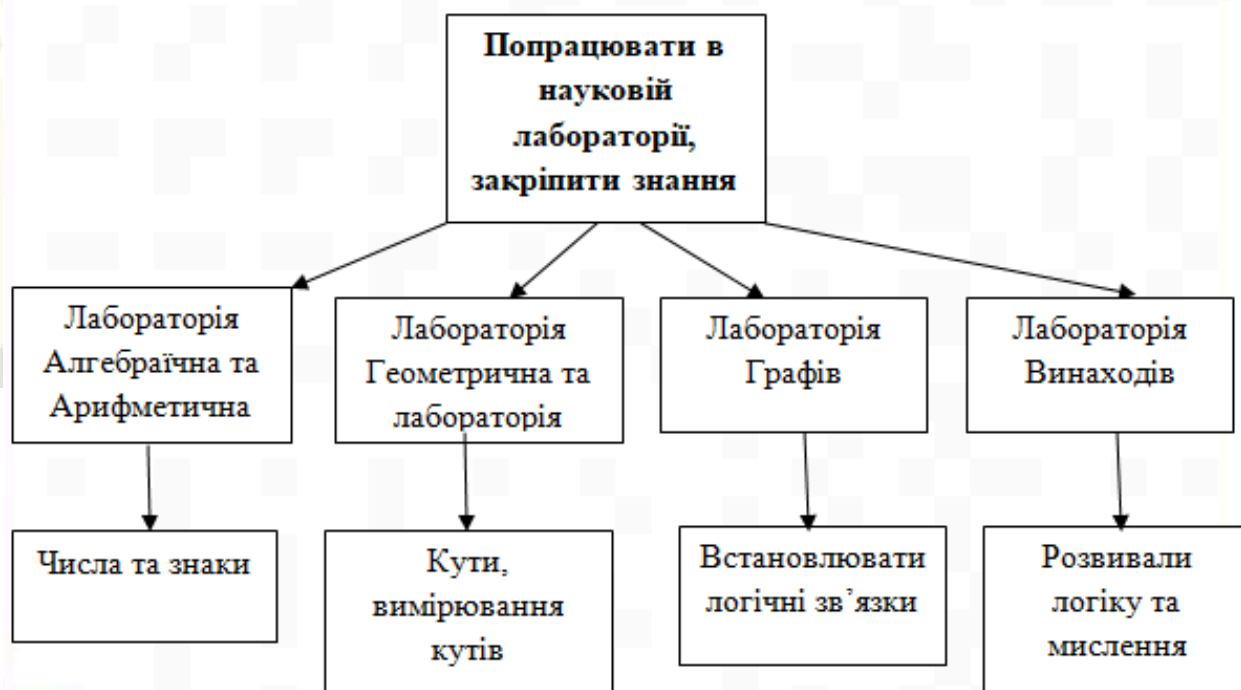
1	ЯКЩО... ТО... АЛЕ...	
2	ЯКЩО... ТО... АЛЕ...	
3	ОБ'ЄКТ МАЄ БУТИ Й... І...	
4	ІДЕАЛЬНИЙ КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ	

- Робота з картою.
- Діти, як можна потрапити до Мічигану?

IV. Підсумок уроку

Вправа «Дерево рішень»

**Інтегрований урок у 3 класі
(математика, природознавство, літературне читання,
українська мова, малювання)**

Бойко Людмила Андріївна

Категорія - вища

Педагогічний стаж - 26 років

Предмет викладання - початкові класи

Номер телефону - 0660810293

Тема “Птахи. Охорона птахів взимку. Усне та письмове додавання і віднімання трицифрових чисел. Вірші українських авторів про птахів. Значення і будова слова. Анімалістичний жанр малювання.”

Мета:

- розвивати інтелектуальну та творчу обдарованість учнів;
- поповнити знання учнів про перелітних, зимуючих та екзотичних птахів;
- познайомити з віршами українських авторів про птахів;

- закріпити уміння усно і письмово додавати і віднімати трицифрові числа;
- закріпити знання про синоніми, антоніми, багатозначні слова, спільнокореневі слова, будову слова;
- дати поняття, що таке анімалістичний жанр малювання;
- розвивати творчі здібності, увагу, пам'ять, логічне мислення;
- виховувати любов до природи, патріотизм.

1. Постановка теми і завдань уроку.

— Діти, закрийте на декілька секунд очі, посухайте чарівну мелодію і спробуйте передбачити, яка тема уроку у нас сьогодні буде.

(Щебіт пташок)

— Так про що ми сьогодні будемо говорити на уроці?

Слайд №1.

— Так, правильно, сьогодні ми будемо говорити про життя наших пернатих друзів взимку, дізнаємося багато нового і цікавого про птахів України, а також екзотичних птахів, будемо читати, розв'язувати задачі та приклади і навіть малювати. А найголовніше, ми з вами з'ясуємо, як ми можемо допомогти пташкам пережити зимові холоди.

— Здавна на Україні дуже любили і поважали пташок. Як ви думаєте, чому? Наприклад, жовтоголовий корольок знищує на протязі року від 8 до 10 мл. комах, а грак за один день під час оранки 400 комах, сова за день знищує стільки, скільки важить сама.

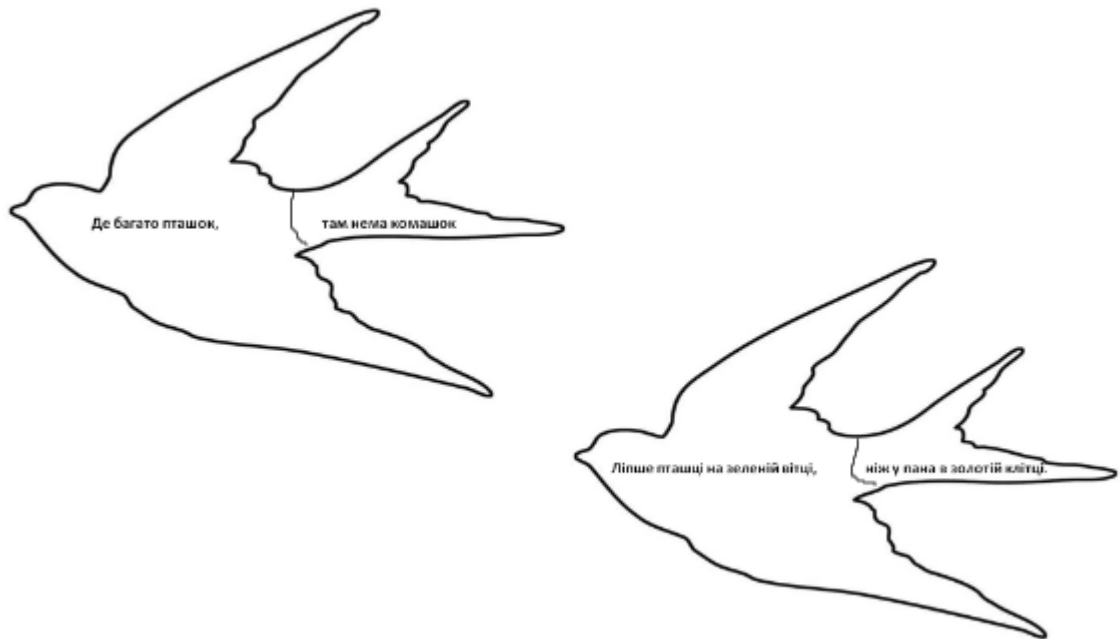

*Жовтоголовий корольок знищує протягом року від 8 до 10 мл. комах.
 *Грак весною за тиждень з'їдає близько 3 тисяч комах.
 *Сова за день знищує стільки шкідників, скільки важить сама.

— Пташки завжди на Україні вважалися настільки важливими, що люди навіть близьких і коханих людей називали: “Моя пташечко”, “Моя ластівко”, “Моя голубонько”. Про пташок народ складав прислів'я і приказки, скоромовки, писав потішки, заклички, казки.

— **Гра “Знайди хвостик”** (продовження прислів'я).
Робота в групах.

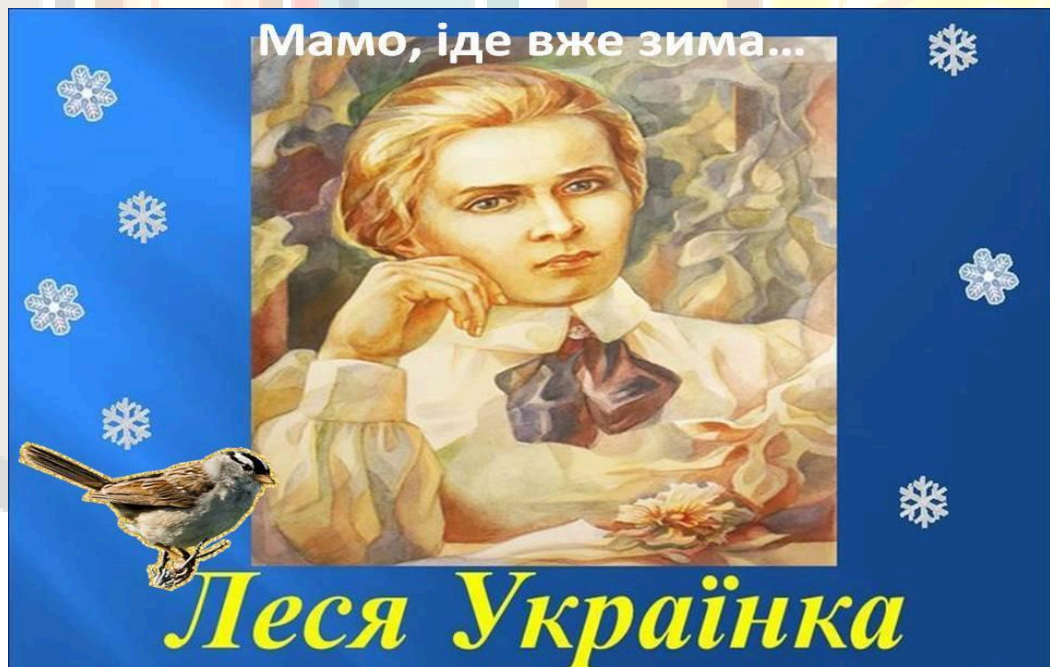
- 1.Де багато пташок, (там нема комашок.)
- 2.Ліпше пташці на зеленій вітці,.... (ніж у пана в золотій клітці.)
- 3.Ранні пташки росу п'ють,.... (а пізні слізки ллють.)
- 4.Погана та пташка,....(якій своє гніздо не мило.
- 5.Де ластівка не літає,....(а на весну додому прилітає.)

Читання вірша Л.Українки “Мамо, іде вже зима...”

— Є на Україні багато чудових авторів, які присвячували свої твори пташкам.

Велика українська поетеса Леся Українка присвятила цій темі чудовий вірш “Мамо, іде вже зима...”, який нам зараз прочитають Варвара і Аня. (Слухання вірша).

— Так чому маленька пташина не “втіка” від морозу? (Не покине країни рідної, не боїться зими навісної, жде, що скоро прилине весна).

— Так, насправді птахи є великими патріотами. Ми про це з вами нещодавно читали на позакласному читанні. Чому їх в тексті називали патріотами?

- Як ви думаєте, чому птахи потребують допомоги взимку?
- Зима важка пора для птахів. В зимовий час птахи гинуть не стільки від холоду, а від того, що не вистачає їжі. Особливо важко птахам в ті часи, коли ожеледиця і сильні снігопади, коли земля, гілки дерев покриті льодом і снігом. Ось у ці скрутні часи для птахів ми повинні прийти їм на допомогу.
- Чи знаєте ви, що холодну зиму 9 із 10 птахав гинуть від голоду. Але одна годівничка може врятувати від смерті 50 синичок. А одна синичка може врятувати від шкідників 10 дерев, одне дерево забезпечує киснем 3 людей.

В холодну зиму 9 із 10 синичок гинуть від голоду.
1 годівничка може врятувати від смерті 50 синичок.
1 синичка може врятувати від шкідників 10 дерев.
1 дерево забезпечує киснем 3 людей.

- А яку добру справу ми робимо в нашому класі третій рік поспіль? (Виготовляємо годівнички та годуємо взимку пташок).
- З чого можна виготовити годівнички? (Демонстрація готових годівничок, які діти виготовили разом з батьками).

Перелітні та зимуючі птахи.

- На які дві групи ми можемо поділити птахів в залежності від того, як вони проводять зиму? (На перелітних та зимуючих).
- А чи добре ви знаєте, які птахи до якої групи належать? Зараз ми пограємо у гру “Мозаїка”. Працювати будете в парах. Вам треба до прикладів, що записані на листочку знайти у конверті правильну відповідь, приклеїти частинку картинки. Коли картинка буде повністю зібрана, то на ній ви прочитаєте підказку, до якої групи належить ваш птах. І як бонус ви отримаєте цікаву інформацію про вашого птаха від сніжинки — цікавинки.

Після виконання завдання діти вішають забраження птахів на дошку під надписами: “Зимуючі птахи”, “Перелітні птахи”. На інтерактивній дошці в цей час відкриваються “сніжинки — цікавинки” (гіперпосилання) з математичними фактами з життя птахів. (Додаток 1)

Турнір “Юні мовознавці”

- Одни з найбільш шанованих на Україні птахів — це журавель і лелека.
- Зараз Сашко прочитає нам віршик Платона Воронька “ Облітав журавель...”

- Знайдіть друге завдання у чек - листі до уроку. (Додаток 2)
- Прочитайте слова у першому рядку. (Журавель, журавушка, журавлик, журавлиний (ключ). Які це слова: синоніми, антоніми, багатозначні, спільнокореневі? Який корінь у цих словах? Що таке корінь? Виділіть корінь.
- Що ви можете сказати про останнє слово у цьому рядку (ключ)? (Багатозначне)
- Прочитайте слова з другого рядка (лелека, бусол, веселик). Які це слова? (Синоніми) Що таке синоніми?
- Прочитайте слова у третьому рядку (перелітні та зимуючі птахи). Які це слова? (Антоніми) Що таке антоніми?

Фізкультхвилинка для очей “Лелеченьки”

Розв'язання задачі “Швидкість перелітних птахів”.

- Два рази на рік перелітні птахи долають величезну відстань у багато тисяч кілометрів. Найдовші маршрути міграції – у полярної крячки. Офіційно зареєстрований рекорд перельоту цих птахів на зимівлю склав майже 22 000 кілометрів, що більше половини обводу земного екватора. Шлях їх дуже небезпечний. Що може зашкодити птахам на їх шляху?
- Такі перельоти вимагають від птахів великої витривалості, бо даються вони мандрівникам дуже нелегко. Так, наприклад, під час перельоту у птахів підвищується серцебиття до 1000 ударів за хвилину (для порівняння — у людини близько 70 ударів за хвилину). А з якою швидкістю летять птахи, ми зараз дізнаємося, розв'язавши задачу.
- Стриж — 120 км/год
Шпак - ?, на 39 км/год менше, ніж стриж.

Качка -?, на 104 км/год менше, ніж стриж і шпак разом.

Задача

Стриж може літати зі швидкістю 120 км/г. Швидкість шпака на 39 км/г менша, ніж швидкість стрижа. Качка літає зі швидкістю на 104 км/г менше, ніж стриж і шпак разом.

Яка швидкість дикої качки?

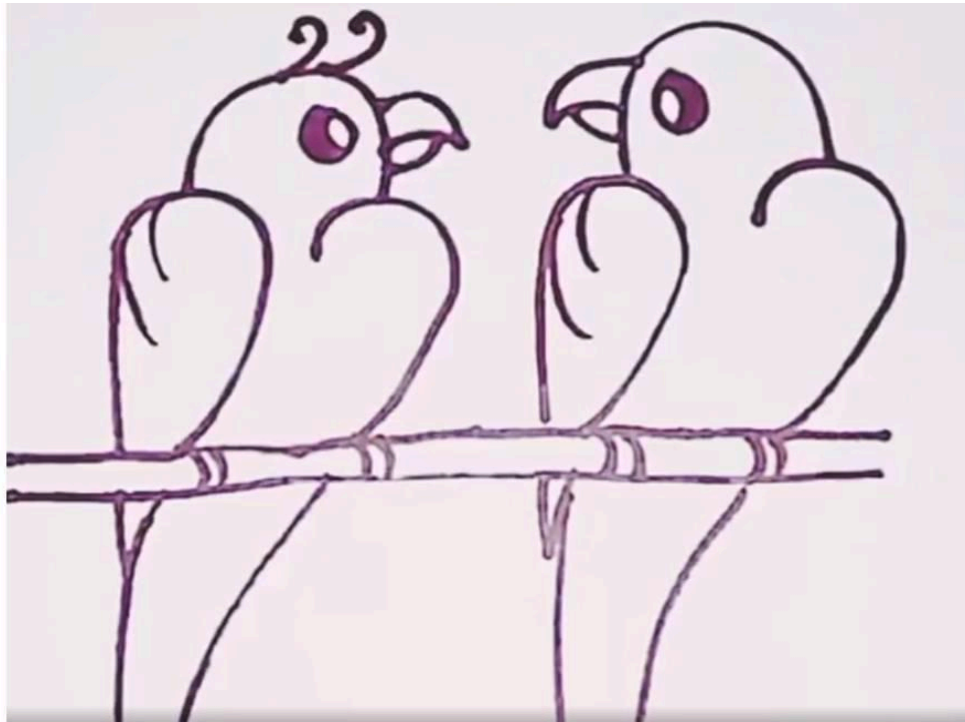
Руханка. “Добридень”

— **Гра “Наповни годівничку”.** Розв'язуємо приклади у стовпчик. Якщо рішення буде правильне, то ви дізнаєтеся, що можна покласти у годівничку і які птахи полюбляють цю страву. (Листочки з відповідями вкривають піалки, в яких лежать зерна пшениці, насіння соняшника, крихти хліба, сало, і т.д. З іншого боку листочка вказано, які птахи люблять цю поживу).

— **Екзотичні птахи.** Ми поговорили з вами про перелітних та зимуючих птахів. Але у нас на Україні є ще і екзотичні птахи, які були завезені з інших країн, в яких зовсім інший клімат. Таким пташкам особливо важко під час морозів, бо вони не звикли до такої погоди. Тому люди повинні їм створити теплі умови перебування і забезпечити добрим харчуванням, щоб у них були сили пережити холоди. До таких пташок належать павлін, страус, фламінго, папуги.

Сьогодні ми намалюємо з вами двох папужок, бо ці пташки дуже товариські і їм наодинці сумно. Але ми не просто будемо малювати, ми перетворимо на папужок ось це число. Яке це число? (2222) Якщо папузі сподобаються ваші малюнки, він для вас затанцює.

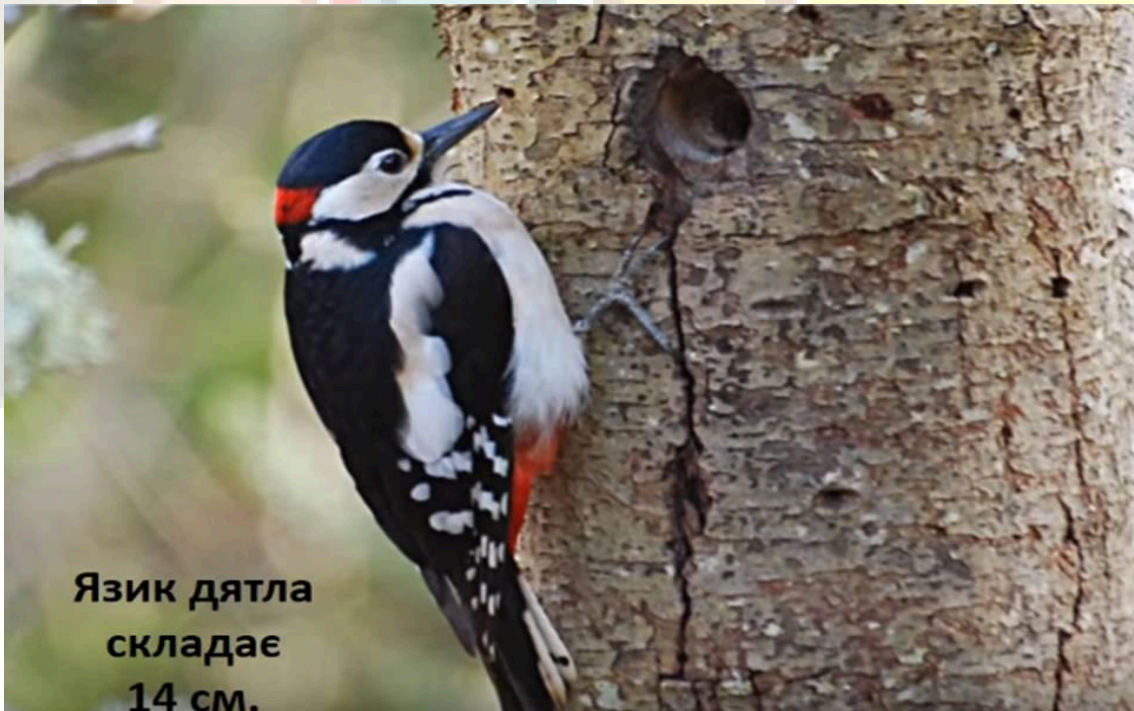
Діти малюють за вчителем.

- **Хвилинка -гуморинка.** Відео “Папуга танцює”. Діти підтанцювають.
- **Підсумки.** - Діти, подивіться, поки ви малювали, до нашої годівнички прилетіли маленькі пташки і щось принесли. Давайте прочитаємо, що тут написано. (Подяка від пташок)

Додаток 1
Цікаві факти із життя птахів у цифрах і числах

Орел піднімається в повітрі найвище за всіх
птахів 7500 метрів

Язик дятла
складає
14 см.

Сойка за день може з'їсти до 400 комах

**Жайворонок починає
свою пісню, піднімаючись
на висоту 50-100 метрів**

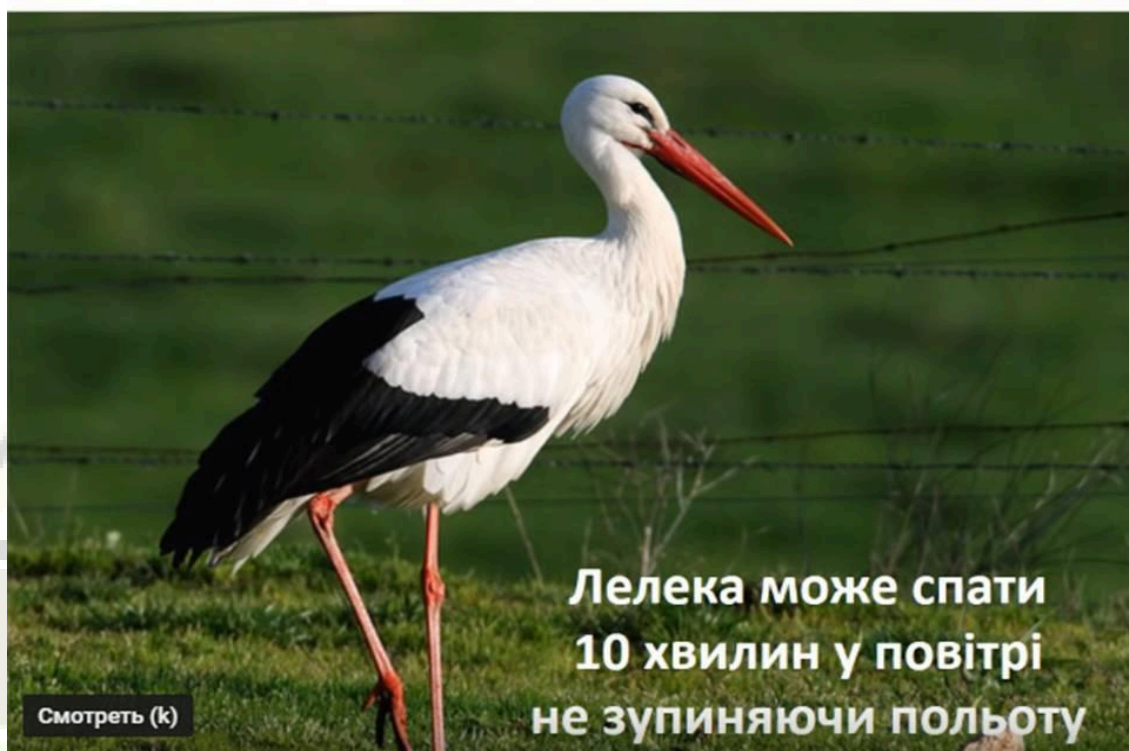

**Тіло лебедя вкрите близько
25 тисяч пір'їн**

**Журавель
найвищий з усіх
птих, його висота
120 см, а гніздо 1 м
в діаметрі**

Смотреть (к)

Лелека може спати
10 хвилин у повітрі
не зупиняючи польоту

- Відповідь: _____

- Г. Багатозначне слово.

* Ключ

* Лелека, бусол, веселик _____

* Перелітні, зимуючі

- ## Качка -?

[illegible]

Відповідь:

- 500
225

Інтегрований урок з української мови та природознавства у 3 класі

Луженцова Марина Георгіївна
Категорія – II категорія
Педагогічний стаж - 4 роки
Предмет викладання - початкові класи
Номер телефону - 0508644265

Тема уроку: Вправи на визначення роду іменників. Спостереження за родовими закінченнями іменників. Комахи.

Мета: Розширювати знання учнів про іменник. Формувати вміння визначати рід іменників, підставляючи слова: він, мій; вона, моя; воно, моє. Розвивати навички визначення роду іменників за родовими закінченнями. Продовжувати роботу зі збереження здоров'я дітей. Виховувати охайність під час письма, бажання допомагати оточуючим, любов до рідного краю та дбайливе ставлення до власного здоров'я.

Обладнання: іграшковий мікрофон, лист від Лунтика, «Книга порад», листя з правилами, різнокольорові сигнальні картки, ноутбук.

Хід уроку

I Організаційний момент:

1. Привітання. Створення емоційного фону.

- Доброго дня, дорогі діти! Я рада сьогодні вас бачити. Давайте візьмемо з собою гарний настрій, та почнемо працювати!

Гра «Пальчики»

- Уявіть собі, що ваш кулачок – це пелюстки квіточки, яка буде розкриватися з кожним твердженням, на яке ви погодитесь.
- У мене гарний настрій.
- Я маю багато друзів.
- Я умію радіти життю.
- Мені подобається грати в різні ігри зі своїми друзями.

- Я обов'язково буду щасливим!

- У кого розкрилася квітка-долонька, прошепотіть їй тепле ласкаве слово та одним подихом подаруйте її своєму товаришеві.

II. Мотивація навчальної діяльності

Вправа «Криголам» (слайд)

- Ви вже справжні школярі і тому добре знаєте, яким повинен бути учень, щоб усе зрозуміти на уроці та успішно впоратися із завданнями. Розкажіть про це.

У – уважними;

Р – розумними;

О – охайними;

К – кмітливими.

- Отже, працюємо наполегливо, швидко, старанно щоб жодна хвилина не була витрачена марно.

— Я впевнена, що у вас усе вийде. І всі ваші сподівання здійсняться

- Діти, пригадаєте нашого друга Лунтика? А лісові поштарі – сороки принесли нам ось цього листа. Що ж у ньому? Прочитаємо? (Зачитує лист). (Додаток 1)

Дорогі друзі!

Маленькі мовознавці!

Звертаюся до вас із великим проханням: допоможіть мені навчати рідної мови моїх друзів - комах Лісової школи. Складіть, будь ласка, для нас правила – поради, якими користуєтеся ви, вивчаючи рідну мову. А різні герої з нашого мультфільму підготували для вас цікаві завдання.

Обіцяємо дотримуватися ваших правил на наших уроках.

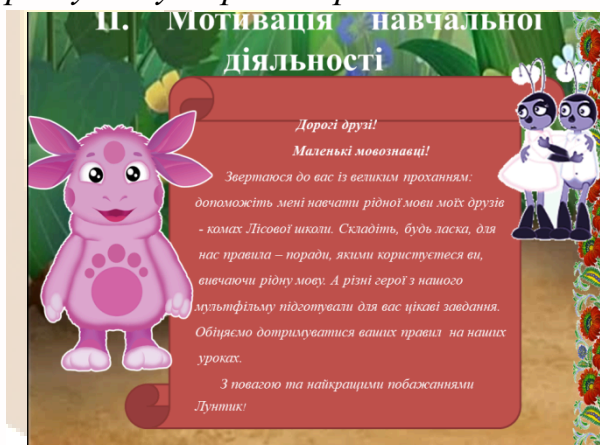
З повагою та найкращими побажаннями Лунтик!

- Так, але у нас зараз урок української мови, нам потрібно закріпити вміння визначати іменники за родами та провести спостереження за родовими закінченнями іменників.

- Що ж тоді робити? Відмовити Лунтикові?

- Давайте зробимо так: закріпимо свої знання про рід іменників і створимо казкову книгу, в якій протягом уроку будемо вкладати сторінки з порадами. Вони допоможуть звірятам вивчати українську мову в лісовій школі. А після закінчення уроку відішлемо цю казкову книгу Лунтику.

- Згодні? Отже, до роботи!

III. Актуалізація опорних знань

Робота над темою:

1. Фронтальне опитування.

(«Мікрофон»)

Подивіться, що нарobili гусені Вупсень і Пупсень? Вони погризли листочки з правилами! А коник Кузя дуже хоче вивчити ці правила. Давайте згадаємо разом їх і відновимо (Додаток 1)

- Що таке іменник? (Слова, що є назвами предметів, називаються іменниками. Іменники відповідають на питання хто? що?)
 - Пояснити, які іменники є власними? (Прізвища, імена, по батькові, клички тварин, назви країн, міст, сіл, вулиць, річок, озер, морів – це власні іменники. Вони пишуться з великої літери.)
 - Які іменники є загальними? (Назви, що даються багатьом предметам. Вони пишуться з малої букви.)
 - Коли до іменників ставимо питання хто? , а коли – що? (Іменники, що є назвами істот, відповідають на питання хто?, а іменники, що є назвами неістот – ставимо питання що?)
 - Якого роду бувають іменники? (Іменники бувають чоловічого, жіночого та середнього роду)
 - Діти, то яку пораду ми дамо нашим лісовим друзям, виконавши ось ці завдання?

Вчіть правила рідної мови!

(діти записують число, класна робота)

3. Словниковий диктант. Гра «Відгадай комаху»

- Діти, черепаха Баба Капа пропонує вам відгадати загадки. Будьте уважні, записуєте слова – відгадки у три стовпчики, (іменники чоловічого роду, іменники жіночого роду та іменники середнього роду). Сонечко Міла ще плутається в них. Давайте допоможемо їй визначати рід іменників правильно.

Ця

На дорозі лежить квітка,
Пелюстки згортає,
Я хотів її підняти,
А вона літає. (метелик)

Мед збирає як годиться:
 Все у вулик, все у соти,
 Не цурається роботи! (Бджола)

По травичці, по траві
 Коні бігають малі.
 Іподром для них - луг,
 Не поставиш їх у плуг! (Коник)

Серед
 Тисячі
 Добра,

лісу горбик - ліс,
 живуть у нім.
 Працелюбна ця комаха :
 щира ... (Мураха)

На свитині червоненькій
 Має латочки чорненькі.
 На листочок сяде - вмить,
 Мов жариночка горить. (Сонечко)

Летить дід – сів на цвіт,
 Волосинки розгортає,
 Солоденького шукає. (Джміль)
(Перевіряємо за проекторною дошкою).
 З'являється зображення:

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
Метелик	Мураха	Сонечко
Коник	Бджола	
Джміль		

- У яку групу можна об'єднати слова-відгадки? (Комахи)
- Визначте закінчення у словах – відгадках.
- У яку групу можна об'єднати слова-відгадки? (Комахи)
- А чи визнаєте, які комахи найбільш витривалі з усіх ? Це, звісно, комарі. Вони не лише добре почуваються в умовах теплого клімату, але й на холодних

північних територіях Канади, Сибіру і навіть на Південному полюсі! Цікаво, що комахи чують за допомогою тисячі волосків на тілі. Самець комара має на своїх вусиках кілька тисяч таких волосків, які вібрують і передають сигнал у центральну нервову систему.

- Яку пораду дамо тепер звірятам?

Пишіть грамотно!

4. Каліграфічна хвилинка

Діти, ви чуєте, хтось шкрябеться! Подивіться – Це Рак-Чикибряк. Давайте прочитаємо його завдання для нас!

Кожна людина починає свій новий день із чистої водички. І ви, любі дітки почніть роботу в зошитах із джерельця чистоти — із хвилинки каліграфії.

Гарно і охайно у зошитах напишіть один рядок.

К к ко ма ха комаха

- Доберіть спільнокореневі слова до слова комаха. (комашка, комашня)

- Складіть речення з даним словом.

а) Валеологічна пауза

Написати букву "к" головою.

б) Дихальна вправа

- Глибоко вдихніть повітря стільки разів, скільки складів у слові комахи.

- Яку пораду дамо звірятам?

Пишіть каліграфічно!

в) Фізхвилинка

- А зараз час нам відпочити!

Всі піднесли руки – раз!

На носках стоїть весь клас.

Два присіли – руки вниз,

На сусіда подивись.

Будем дружно ми вставати,

Щоб ногам роботу дати.

Раз – присіли, два – ми встали.

Хто старався присідати,

Може вже попрацювати!

IV Закріплення вивченого матеріалу

- Подивіться, а хто ж це до нас завітав? Це ж Мурашка. Подивимось, які завдання він для нас приготував.

- Як ви знаєте мурашки – працюючі комашки, вони завжди згуртовані, завжди допомагають один одному. Давайте теж покажемо, які ми дружні та попрацюємо у групах.

Робота в групах. (Додаток 2)

Відгадати слово, визначити рід, скласти речення.

1 група. Корінь від слова риб'ячий, суфікс і закінчення від слова гойдалка. (Рибалка)

2 група. Корінь від слова синові, суфікс і закінчення від слова голосочок. (Синачок)

3 група. Корінь від слова морський, закінчення -е. (Море)

- Яку пораду дамо звірятам?

Працюйте в групах!

- А чи ви знаєте, які комахи є гарними метеорологами і сигналізують про те, що весна буде теплою? (Бджоли)
- Існує така прикмета: «Якщо бджоли рано вилетіли з вуликів – чекай на теплу весну». Бджілка Баба Капа пропонує вам гру «Сигнальники».

Гра «Сигнальники» (Додаток 3)

Діти сигналізують картками **Ч.р.**

Ж.р. **С.р.**

Вчитель називає комах: метелик, бджола, бабка, богомол, муха, комар, сонечко, оса, жук.

Фізкультхвилинка для очей.

- Діти, оченята наші втомились. Давайте разом з героями з мультфільму «Лунтик» зробимо фізкультхвилинку для очей.

- Яку пораду дамо звірятам?

Будьте уважні!

У Підсумок

Гра «Не дрімай, рід іменника визначай!»

Ми з вами знаємо, що всі комахи дуже рухливі. Тож я пропоную вам пограти в рухливу гру і одночасно закріпити наші знання про рід іменників. Якщо іменник жіночого роду, ви присідають; якщо чоловічого роду – руки піднімаєте вгору; якщо середнього роду – тупотіть ніжками

Слова: книга, молоко, учень, зошит, робітник, дитина, дерево, сестра.

Інтерактивна вправа «Рюкзак»

Продовжіть, запишіть та складіть у рюкзачок.

Я знаю...

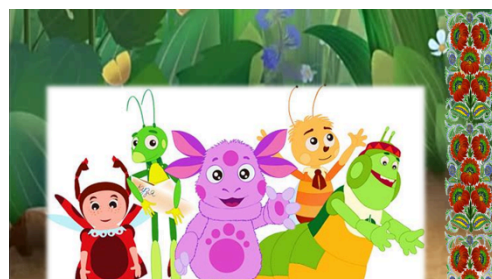
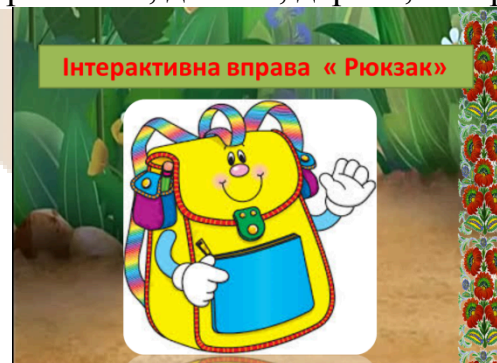
Я вмю...

Мій настрій...

Домашнє завдання

1. з орфографічного словника виписати по два іменники жіночого роду, чоловічого та середнього роду.

- Яку останню пораду дамо звірятам?

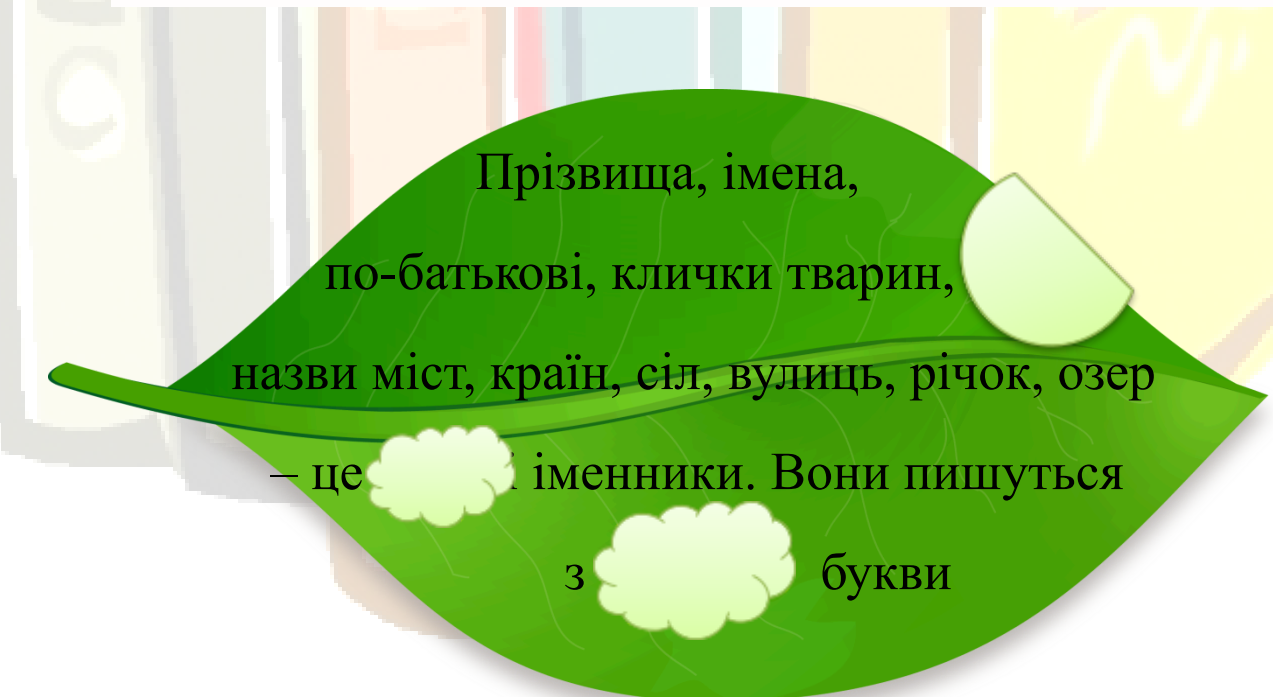

Додаток 1

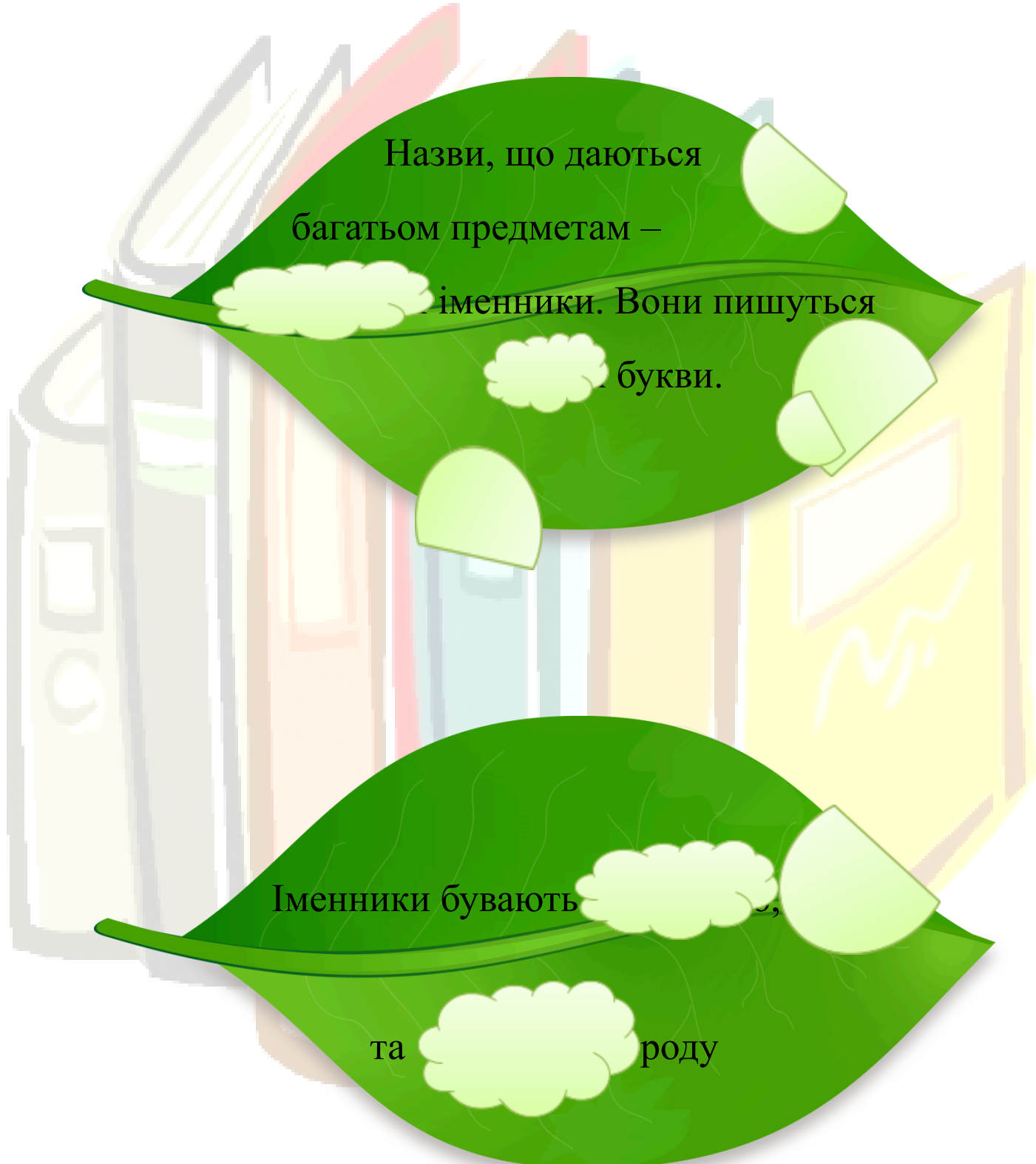

Слова, що є назвами
предметів, називаються

відповідають
на питання Хто? Що?

Прізвища, імена,
по-батькові, клички тварин,
назви міст, країн, сіл, вулиць, річок, озер
– це іменники. Вони пишуться
з букви

Назви, що даються
багатьом предметам –
іменники. Вони пишуться
букви.

Іменники бувають
та роду

Додаток 2

1 група

Корінь від слова риб'ячий, суфікс і
закінчення від слова гойдалка

2 група

Корінь від слова синові, суфікс і
закінчення від слова голосочок

3 група

Корінь від слова морський, закінчення -е

Додаток 3

Чоловічий
Рід

Жіночий
рід

Середній
рід

Інтегрований урок з математики, літературного читання та курсу «Я у світі» (4 клас)

Усенко Людмила Олександрівна

Категорія – спеціаліст

Педагогічний стаж – 8 років

Предмет викладання - початкові класи

Номер телефону – 0509343506

Тема: Природні дива України.

Математика. Читання і запис дробу. Знаходження дробу від числа. Задачі на знаходження дробу від числа.

Літературне читання. Краса українських водойм. Озеро Світязь.

Л. Костенко «Я хочу на озеро Світязь...»

Я у світі. Культурна спадщина мого народу.

Мета: формувати вміння знаходити дріб від числа, вправляти у розв'язуванні задач, які включають знаходження дробу від числа;
розширити знання учнів про озера України;
формувати інтерес учнів до поезії, удосконалювати навички читання віршованих творів, вчити визначати головну думку вірша; розвивати зв'язне мовлення, вміння бачити та відчувати красу поетичного слова;
збагатити знання учнів про культурну спадщину народу; виховувати громадянські почуття, любов до рідної землі, вчити дітей помічати красу рідного краю.

Обладнання: комп'ютер, презентація на тему «Природні дива України», сигнальні картки, смайлики для визначення настрою, картки із завданнями, малюнки, аудіо- та відеозаписи.

Хід уроку

I. Організація учнів до уроку.

-Урок у нас сьогодні незвичайний. Як тепер кажуть «3 в 1» Це урок математики, літературного читання та предмета «Я у світі».

II. Мотивація навчальної діяльності учнів.

-Сьогодні ми будемо математику вивчати та рідний край свій пізнавати.

Емоційне налаштування учнів на роботу на уроці

Учитель. Подивились всі на мене,
Усміхнулися усі.
Хто готовий до роботи? (*піднімають руки*)
Бачу, ви всі молодці.
Як ми будемо працювати?

Учні. Дружно і активно.

Учитель. А у зошитах писати?

Діти. Охайно і красиво.

Учитель. Як же будете відповідати?

Діти. Швидко, точно, вміло.

Учитель. Тож часу не гаємо,

Учні. Беремося за діло.

- З яким настроєм, діти, ви приступаєте до роботи? Позначте свій настрій на смайликах, які лежать у вас на партах
- У кінці уроку ми обов'язково порівняємо, чи змінився ваш настрій?

II. Активізація і корекція знань учнів.

- Я дуже хочу, щоб сьогодні ми провели цікавий і незвичайний урок.
- А щоб дізнатися, про що йтиметься на уроці, вам потрібно виконати вправи для усного рахунку та розгадати ключові слова.

Усний рахунок

1. Гра «Математичні ланцюжки»

П	Р	И	О	Д	Н	І	В	А
2	16	20	60	100	150	180	10	500

70+80	24·10	25·4	360:6	50+40	48:4	120:10
80·4						
:3	:6	+900	:10	:30	·3	-4
+280						
·4	·4	:10	+14	·100	:9	·100
:10						
:100	:10	:5	-4	:5	:25	-650
:3						
2	16	20	16	60	100	150
180						

(Ключове слово : *природні*).

2. Гра «Відишкай загублене число»

-900

1000

+990

:50

:2

Ключове слово: Д И В А (100, 20, 10,500)

3. Знайти частину від числа

$$\begin{array}{ccccccc} \frac{1}{4} \text{ год} = \dots \text{хв} & \frac{1}{2} \text{ кг} = \dots \text{г} & \frac{1}{3} \text{ доби} = \dots \text{год} & \frac{1}{10} \text{ хв} \\ = \dots \text{с} & & & & & & \\ \text{К} & \text{Р} & \text{А} & \text{И} & & & \\ \frac{1}{5} \text{ ц} = \dots \text{кг} & \frac{1}{5} \text{ год} = \dots \text{хв} & & \frac{1}{4} \text{ т} = \dots \text{кг} & & & \\ \text{І} & \text{Н} & & \text{У} & & & \end{array}$$

- Утворіть із розсипаних літер третє ключове слово.
(Ключове слово: **України**)

III. Повідомлення теми і завдань уроку. Мотивація навчальної діяльності

- Отож, тема нашого уроку «Природні дива України»
 - То про що ж ми будемо говорити на уроці?
 - Ми будемо уявно подорожувати просторами нашої рідної Батьківщини і знайомитися з природними дивами, які є на її території. Чим більше математичних завдань ви виконаєте, тим з більшою кількістю природних див України познайомитеся.
- А працювати будемо над вмінням знаходити дріб від числа та вмінням у розв'язувати задачі, які включають знаходження дробу від числа.

IV. Розвиток математичних знань і вмінь учнів

- Щоб познайомитися з першим природнім дивом, яке є на території України вам потрібно написати математичний диктант

1. Математичний диктант

- ✓ Довжина річки Дністер 361 км, а довжина річки Дніпро—на 840 км більша. Яка довжина річки Дніпро? (1201 км)
- ✓ Площа Чорного моря становить приблизно 429 000 км², а Азовського моря – 39 000 км². У скільки разів площа Чорного моря більша від площі Азовського моря? (у 11 разів)
- ✓ Найбільше озеро в Україні – озеро Ялпуг (Одеська обл.), його середня глибина становить 6 м, що у 3 рази менше, ніж глибина ще однієї перлини нашої української землі озера Синевир (Карпати), яке ще називають «морським оком». Яка середня глибина озера Синевир? (18 м)

Самоперевірка

- І місяць, і зірки—все в нім відбивається.
Як це дзеркало називається? (озеро)

- На території України є багато цих природних дзеркал. Ви щойно дізналися про глибину озер Синевір та Ялпуг. А зараз дізнаємося про одне з найкраси -віших озер України—Світязь.

V. Опрацювання статті «Світязь—найглибше озеро в Україні»

1.Мовчазне читання статті «Світязь—найглибше озеро в Україні»

- З чим порівнюються озера Українського Полісся?
- Де знаходиться озеро Світязь?
- Що ви знаєте про це озеро? Хто там побував? (розповіді дітей)

— Мальовниче озеро Світязь – центральна водойма системи Шацьких озер. Воно є другим (після Ялпуга) і найглибшим озером з усіх українських водойм природного походження, з найбільшими запасами прісної води. Світязь нагадує море не лише розмірами, але і півметровими хвилями, які з’являються на водній поверхні у вітряну погоду. Середня глибина озера складає сім метрів, а максимальна досягає 58,4 метри. Світязь простягається на 2750 гектарах. У сонячну погоду дно озера Світязь просвічується крізь кількадеметровий шар прозорості, як сльоза води. У центрі Світязю височіє острів, площа якого складає близько семи гектарів. Його поверхня покрита деревами і екзотичними рослинами. Походження цього островця обросло безліччю цікавих легенд.

За однією з них, на місці озера багато років тому стояв чудовий замок князя. Під час нападу ворогів на сусіда князя, він залишив замок і всіх жителів без захисту і вирушив на допомогу сусідові. Коли вороги підійшли до стін замку, князя дочка закликала молитвою до Неба, щоб замок не дістався ворогу. І тут же стіни замку почали валитися, і все пішло під землю, а на місці поселення почало утворюватися велике озеро з цілющою водою і безліччю чудових квітів на берегах. За другою легендою, острів виник на місці, де перетворилися на явір і липу хлопець і дівчина. Її називають “Островом закоханих” та мешканці села Світязь, кажуть, що є шлях, по якому можна пішки дістатися від острова до берега, але де він ніхто не знає.

Є у Світязя якась дивовижна сила. Той, хто хоч раз занурився у його кришталеву воду, відчув велику світлу радість, буде повертатися у цей край знову й знову. Дуже приємне у Світязя дно – його встеляє м’який білий пісочок, тож і озерні пляжі, а не тільки саме озеро, нагадують море. Та хіба на морі позбираєш чорниці, ожину, гриби? Куди б не пішов, куди б не поїхав у цьому краї, дорога обов’язково виведе до лісу. Він займає половину території Шацького природного комплексу. Оскільки майже уздовж всієї берегової смуги озера ростуть ліси, повітря тут чисте, напоєне ароматом хвої.

-Своє бажання побувати на цьому озері висловлює українська поетеса Л.Костенко у вірші «Я хочу на озеро Світязь...»

2. Робота над віршем Л.Костенко «Я хочу на озеро Світязь...»

а) Виразне читання вірша вчителем.

—Які почуття викликає у вас вірш?

—Які картини ви уявляли, слухаючи його?

б) Мовчазне читання вірша учнями.

—Прочитайте «бджілкою» вірш і скажіть, з якою інтонацією потрібно читати його?

в) Виразне читання вірша учнями.

—Про яку свою заповітну мрію пише поетеса у вірші?

—Яким вона уявляє озеро Світязь? Прочитайте.

3. Знаходження частини від числа.

— Ми побували на озері Світязь, а зараз здійснимо уявну подорож до печер.

— Але щоб там побувати, потрібно пригадати правило, як знайти дріб від числа, щоб знайти довжину однієї з печер.

а) Задача. Довжина печери Оптимістична (найдовшої печери на Україні) становить 188 км, а довжина печери Озерної становить $\frac{3}{4}$ довжини печери Оптимістична. Яка довжина печери Озерної? (141 км) 4

б) Робота за підручником.

Завдання №774- виконати з коментуванням біля дошки.

в) Розповідь учителя.

Її величну красу бачили не багато, але ті хто там побував назавжди запам'ятають відчуття казки ... Бо ніде і ні з чим не порівняти побачене диво, споруджена самою природою шістдесят метрів під землею.

Печера «Оптимістична» за довжиною лабіринту - це найбільша печера на континенті. Знаходиться печера в мальовничому куточку України – Поділля. Одне з наймальовничіших місць України, розташоване поблизу села Королівка, Борщівського району, Тернопільської області. Починається ця найбільша і найцікавіша печера з непривабливого району. Коридори тут невеликі, досить різноманітні. Стіни сірі, частіше вимазані гіпсом. Район називають Старий або Вхідний. Його довжина 9,9 км.

Найкрасивішим районом вважається Заозерний район. Грандіозні обсяги, забарвлення стін і склепів - смуги світлі, темні, червоні, жовті, а кристали - від дрібних, ніби іній, до величезних, завбільшки з пляшку з під шампанського, зовсім прозорих. Побачити цей музей природи - гідна нагорода тим, хто не злякався труднощів, і подолав майже п'ятикілометровий шлях, де доводиться йти просто зігнувшись, то стрибаючи по каменях, то лазити по скелях, піднімаючись в розпірках. Полегшує шлях те, що на трасі обладнані табори, де можна відпочити, випити гарячого чаю, перекусити.

Цікавинкою печери є так званий «печерний сніг» - скупчення на дні ходів печери прозорих голчастих кристалів гіпсу, які починали свій ріст у печерному

повітрі, а потім осідали на підлогу ходів, і там продовжували своє зростання. Такі скупчення нагадують снігові замети. Ця печера прославила Україну на весь світ, адже саме вона потрапила в Книгу рекордів Гіннеса як найдовша серед всіх гіпсових печер на Землі. Сумарна довжина ходів перевищує 230 кілометрів. Кажуть, печера утворилась вимиванням порід підземними водами ще 14 млн років тому. Найбільший скарб Оптимістичної – вторинні мінеральні утворення, що зростали у підземних порожнинах протягом десятків тисяч років. Тут ви побачите багато гіпсових кристалів різноманітної форми та кольору, а ще кальцитові геліктити (унікальні для гіпсових печер). Вони нагадують морські корали, а за кольором можуть бути жовтими чи навіть рожевими. Цікаво, що у печері є питна вода. Кілька невеличких озер, площа найбільшого з яких 82 метри.

(Відео)

4. Фізкультхвилинка.

– Час настав для відпочинку, тож почнемо фізкульт...(хвилинку)!

5. Розв'язування задач на знаходження дробу від числа.

– Правильне розв'язання задачі на знаходження дробу від числа приведе нас до ще одного, надзвичайно красивого місця, справжнього дива України.

а) Скласти і розв'язати (усно) задачу за коротким записом

Берези – 2	}	100 дерев	1) $100:5 \cdot 2 = 40$ (бер.)
5			2) $100:4 \cdot 2 = 50$ (дуб.)
Дубки – 2			3) $40 + 50 = 90$ (дер.)
4			4) $100 - 90 = 10$ (ял.)
Ялинки – ?			

— І стрункі берізки, і кремезні дуби, і незвичайної краси голубі ялинки ростуть на території ще одного дива природи — дендрологічного парку «Софіївка». У 18 столітті його заснував граф Станіслав Потоцький для своєї дружини, яка була гречанкою. Вона дуже сумувала за своєю батьківщиною, тому чоловік вирішив подарувати своїй дружині диво — сад, який би нагадував їй про батьківщину, з красивими фонтанами, водоспадами, підземними ріками, красивими скульптурами і диво — рослинами.

6. Опрацювання тексту «Уманське диво»

— Відкрийте підручники Я у світі. Прочитаємо текст «Уманське диво».

Виконання завдання (зошит с.35)

VI. Узагальнення і систематизація знань учнів

- Цей парк дуже великий і красивий. І щоб він таким був завжди, як ви вже знаєте, про це піклується багато людей. Отож, давайте їм уявно допоможемо.

Робота в парах.

- **Перша пара** буде «обкопувати дерева» (розв'язати задачу)

Учні мали обкопати 120 дерев у саду. Першого дня вони обкопали 2 від 4

усіх дерев, а другого – $\frac{2}{6}$ від усіх дерев. Скільки дерев залишилося обкопати учням?

-Друга пара—«висаджуватиме квіти на клумбах»

Задача.

Діти мали посадити 180 кущиків троянд. Першого дня вони посадили $\frac{2}{3}$ від усіх

кущиків, а другого— $\frac{5}{6}$ від усіх кущиків троянд. Скільки кущиків троянд залишилося посадити дітям?

-Третя пара «підстригатиме дерева, формуючи крони»

Задача.

Учні мали підстригти 160 дерев у саду. Першого дня вони підстригли $\frac{2}{4}$ від усіх

дерев, а другого – $\frac{3}{8}$ від усіх дерев. Скільки дерев залишилося підстригти учням?

- **Ці дива природи належать до семи природніх чудес України.**
(Відео про красу української землі)

VII. Підсумок уроку.

– Ось така красива і дивовижна наша українська земля.

Рефлексія.

- Яке природне диво вам запам'яталося найбільше?
- Чи хотілося вам дізнатися про інші природні дива України?
- Що для цього потрібно робити?
- А ще, діти всім нам слід пам'ятати, що краса нашої землі може зникнути, якщо ми про неї не будемо берегти природу і не будемо про неї дбати.

Щоб людям на Землі
Добре було жити,
Природу треба знати,
Берегти й любити!

Гра «Незакінчене речення»

-На сьогоднішньому уроці я навчився...

-Мені найбільше сподобалося....

-Найважче мені було ...

Я закінчую урок з ... настроєм!

-Покажіть його на зворотній стороні смайликів.

Домашнє завдання:

Знайти дріб від числа №777

Розв'язати задачу №775

Вивчити напам'ять вірш Л.Костенко «Я хочу на озеро Світязь...»

Підготувати розповідь про одне з природних див України (на власний вибір)

Самоперевірка

- ✓ Багата наша Україна природними дивами. У Карпатах, немов чарівна перлина у долонях гір, лежить озеро Синевир середню глибину якого ви дізналися --18м

. А на Волині, в центрі Поліського краю, плекає свої чисті води, що блакиттю нагадують море, одне з семи чудес України – озеро Світязь.

Мальовниче озеро Світязь – центральна водойма системи Шацьких озер. Воно є другим (після Ялпуга) і найглибшим озером з усіх українських водойм природного походження, з найбільшими запасами прісної води. Світязь нагадує море не лише розмірами, але і півметровими хвилями, які з'являються на водній поверхні у вітряну погоду. Середня глибина озера складає сім метрів, а максимальна досягає 58,4 метри. Світязь простягається на 2750 гектарах. У сонячну погоду дно озера Світязь просвічується крізь кількадеметровий шар прозорості, як сльоза води.

ЗАГАДКОВИЙ ОСТРІВ

У центрі Світязю височіє острів, площа якого складає близько семи гектарів. Його поверхня покрита деревами і екзотичними рослинами. Походження цього острівця обросло безліччю цікавих легенд.

За однією з них, на місці озера багато років тому стояв чудовий замок князя. Під час нападу ворогів на сусіда князя, він залишив замок і всіх жителів без захисту і вирушив на допомогу сусідові. Коли вороги підійшли до стін замку, княжа дочка закликала молитвою до Неба, щоб замок не дістався ворогу. І тут же стіни замку почали валитися, і все пішло під землю, а на місці поселення почало утворюватися велика красиве озеро з цілющою водою і безліччю чудових квітів на берегах. За другою легендою, острів землі виник на місці, де перетворилися на явір і липу хлопець і дівчина. Її називають “Островом

закоханих” та мешканці села Світязь, кажуть, що є шлях, по якому можна пішки дістатися від острова до берега, але де він ніхто не знає.

Інша легенда говорить, що колись Полісся було морем, а в ньому плавали кити. Потім море висохло. Залишилося лише найглибше його місце – там, де зараз озеро Світязь. А кит, який тут залишився, перетворився на мальовничий острів з романтичною назвою «Острів закоханих». За однією з легенд, у давні часи на цьому місці стояло красиве місто. Одного разу воно зненацька провалилося, вода, що хлинула з надр землі, затопила місце провалу, а дівчата з цього міста перетворилися на рослини. Раз на рік рослини розквітають і вкривають дзеркальну гладінь красивими блакитними квітами.

МАЙЖЕ МОРЕ

Є у Світязя якась дивовижна сила. Той, хто хоч раз занурився у його кришталеву воду, відчув велику світлу радість, буде повертатися у цей край знову й знову. Дуже приємне у Світязя дно – його встеляє м'який білий пісочок, тож і озерні пляжі, а не тільки саме озеро, нагадують море. Та хіба на морі позбираєш чорниці, ожину, гриби? Куди б не пішов, куди б не поїхав у цьому краї, дорога обов'язково виведе до лісу. Він займає половину території

Шацького природного комплексу. Оскільки майже уздовж всієї берегової смуги озера ростуть ліси, повітря тут чисте, напоєне ароматом хвої. Такого задоволення не має жоден, хто звик відпочивати на морському узбережжі.

--Своє бажання побувати на цьому озері висловлює українська поетеса Л.Костенко у вірші «Я хочу на озеро Світязь...»

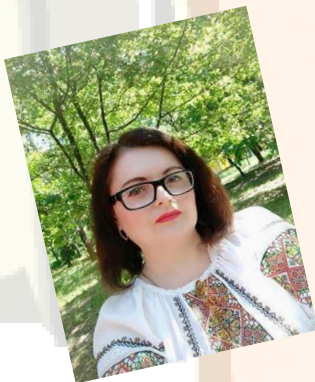
Робота над змістом вірша

Я хочу на озеро Світязь,
в туман таємничних лісів.
Воно мені виникло звідкись,
у нього сто сот голосів.
Воно мені світить і світить,
таке воно в світі одне.
— Я Світязь, я Світязь, я Світязь!
Невже ти не чуєш мене?!

І голосом дивним, похмурым,
як давній надтріснутий дзвін:
— Батурин, Батурин, Батурин! —
лунає мені навздогін.

Я річку побачила раптом.
Питаю: — А хто ж ти така?
— Я Альта, я Альта, я Альта! —
тонесенько плаче ріка...

Урок української літератури у 6 класі

Бершакова Тетяна Федорівна

Категорія – вища, старший учитель

Педагогічний стаж – 24 роки

Предмет викладання - учитель української

мови

та літератури

Номер телефону – 095-852-86-99

Тема: Леся Українка «Як дитиною, бувало...» (зі збірки «Думи і мрії»)

Мета:

- поглибити знання учнів про життя і творчість Лесі Українки;
- вчитися розуміти дитячу душу;
- знати, що відрізняє дорослу людину від дитини;
- удосконалювати мовлення;

- виробляти вміння бачити навколо красу;
- поповнити свій словниковий запас новими поняттями;
- вчитись висловлювати власні почуття.

Тип уроку: комбінований урок з елементами тренінгу та використанням ІКТ

Обладнання: підручник, портрет Лесі Українки, дидактичні матеріали, зошит «Цілюще джерело».

Випереджальне завдання: спробуйте вгадати, про що вірш Лесі Українки «Як дитиною, бувало...»

Усі ми родом із дитинства.

Антуан де Сент - Екзюпері

Перехід уроку

I. Організаційний момент.

1. Емоційне налаштування.

Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо .
Роботу швидше починаймо.

2. Вправа «Якщо...». Мета: розвинути уяву та творче мислення.

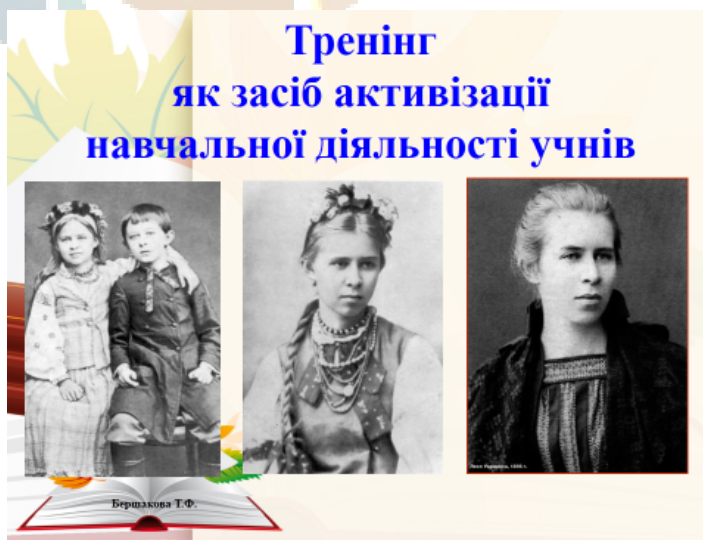
- Якщо дорослі стануть на мить маленькими, то....
- Якщо діти стануть на деякий час дорослими, то... (Учні відповідають)

Учитель: Дійсно, цікаво буде подивитися на таке перевтілення.

II. Вступна частина уроку.

1. Тренінг як засіб активізації навчальної діяльності учнів «Джерело знань».

Давайте пригадаємо усе, що знаємо про цю геніальну поетесу Лесю Українку, з творчістю якої

ми уже познайомились на минулому уроці. Перед вами на столі лежать речі, які супроводжували Лесине дитинство і дорослі роки. Давайте ми ці речі розподілимо на дві групи.

На столі лежать речі: лялька, стрічки, ведмедик, люстерко, книги, хустина, віночок, пензлик, ноти, перо, квіти, вишивка.

Учитель. Виберіть речі, які любила та використовувала мала Леся та доросла, відкладіть їх окремо. (Виходить 1 учениця і вибирає речі).

2. Метод «Загадка».

Учитель. Ми сьогодні познайомимось іще ближче із Лесею, розглянувши ще один її вірш. А щоб дізнатися, про що буде йти мова, вам потрібно розгадати одну загадку.

Це чудова пора безтурботна,
Де здається усе чарівним.
Пригодами різноманітна,
Ніхто не хоче розлучатися із ним.

Учитель. Правильно, це – дитинство!
Чудова пора, сповнена таємничості,
пригод, казковості.

III. Виконавчо - діяльнісний етап.

Учитель.

Сьогодні ми з вами познайомимося з віршем «Як дитиною, бувало...». Яку мету ми собі поставимо сьогодні на уроці?

1. Метод «Передбачення»

Учитель. Перегляньте, будь ласка, малюнки й зробіть передбачення, припущення, про що може йти мова у вірші. (Учні роблять припущення).

Учитель. Діти, звернімося до нашого зошита-довідника, в якому

ми розпочали роботу на минулому уроці та опрацюємо третій розділ.

Давайте попрацюємо над змістом. Робота з текстовим матеріалом (виразне читання та частковий аналіз вірша)

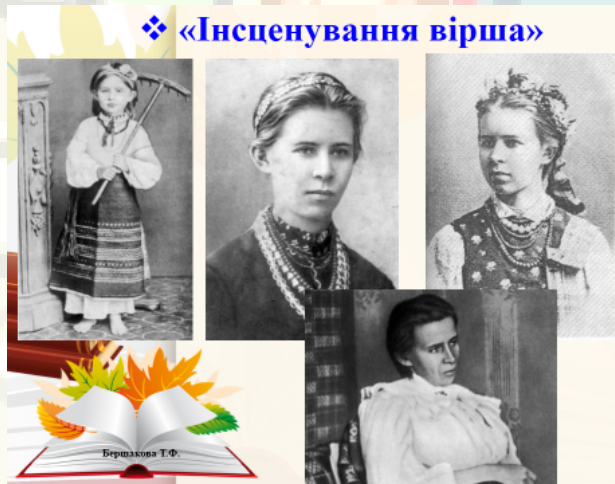

2. «Павутинка запитань»

- Кого можна назвати дитиною? (Це людина, яка не досягла дорослого віку)
- Ви зараз до якої категорії можете себе віднести? (Діти)
- У кожної людини залишаються спогади про своє дитинство. Якими вони можуть бути? (Приємні або неприємні)
- Як ви думаєте, Лесини спогади про дитинство якими були? (І приємними, і неприємними)
- На які умовні дві частини можна поділити вірш? (Дві)

3. «Інсценування вірша»

Учитель запрошує двох учнів, які читатимуть вірш, спочатку маленька Леся, потім – доросла.

4. Фізкультхвилинка з відеосупроводом.

5. Робота у зошиті – довіднику.

Учитель. Діти, перечитайте ще раз про мовчки вірш та дайте відповідь на будь-яке з наведених нижче питань. (

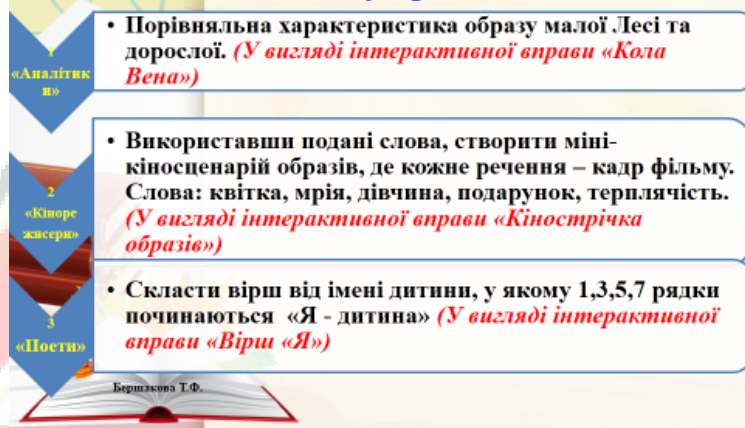
Працюють під музичний супровід

<https://mp3set.info/uspokaivayuschaya/53187-uspokaivayuschaya-muzyka-pianino-i-shum-dozhdya.html>)

6. Робота у малих групах – трійках (четвірках).

МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Робота у трійках

- 1) «Аналітики» Порівняльна характеристика образу малої Лесі та дорослої. (У вигляді інтерактивної вправи «Кола Вена»)
- 2) «Кінорежисери». Використавши подані слова, створити міні-кіносценарій образів, де кожне речення – кадр фільму. Слова: квітка, мрія, дівчина, подарунок, терплячість. (У вигляді інтерактивної вправи «Кінострічка образів»)
- 3) «Поети». Скласти вірш від імені дитини, у якому 1,3,5,7 рядки починаються «Я - дитина» (У вигляді інтерактивної вправи «Вірш «Я»»)

IV. Рефлексія.

1. Перша група презентує роботу.

2. Друга група презентує роботу.

2. «Кінострічка образів»

1 кадр. Біля будинку росте квітка.

2 кадр. Щоранку засмучена дівчина приходить її поливати.

3 кадр. Вона мріє вилікуватись, і, як раніше, мати змогу повноцінно жити.

4 кадр. Дівчина терпляче зносить лікування, стримує біль.

5 кадр. За її наполегливість, жагу до життя, терплячість доля зробила їй подарунок – вона одужала, і тепер щоранку, весела, прибігала поливати улюблену квітку.

3. Третя група презентує свою роботу.

3. «Вірш «Я»

**Я – дитина, Україно,
козацького роду.**

**Я – дитина, Україно,
славного народу.**

**Я – дитина, Україно,
рідний край люблю.**

**Я – дитина, за країну
Господа молю...**

4. Заключні питання рефлексії.

❖ «Незакінчені речення»

Я дізналась ...
Я навчилась ...
Я зрозуміла, що можу ...
Мені сподобалося ...
Для мене стало новим ...
Я візьму собі у подальше життя...

Я дізнався ...
Я навчився ...
Я зрозумів, що можу ...
Мені сподобалося ...
Для мене стало новим ...
Мене здивувало ...
Мене надихнуло ...
Я візьму собі у подальше життя...

V. Підсумок уроку.

1. Учитель. Діти, ви – великі розумнички! Дякую вам за вашу працю.

2. Самооцінювання.

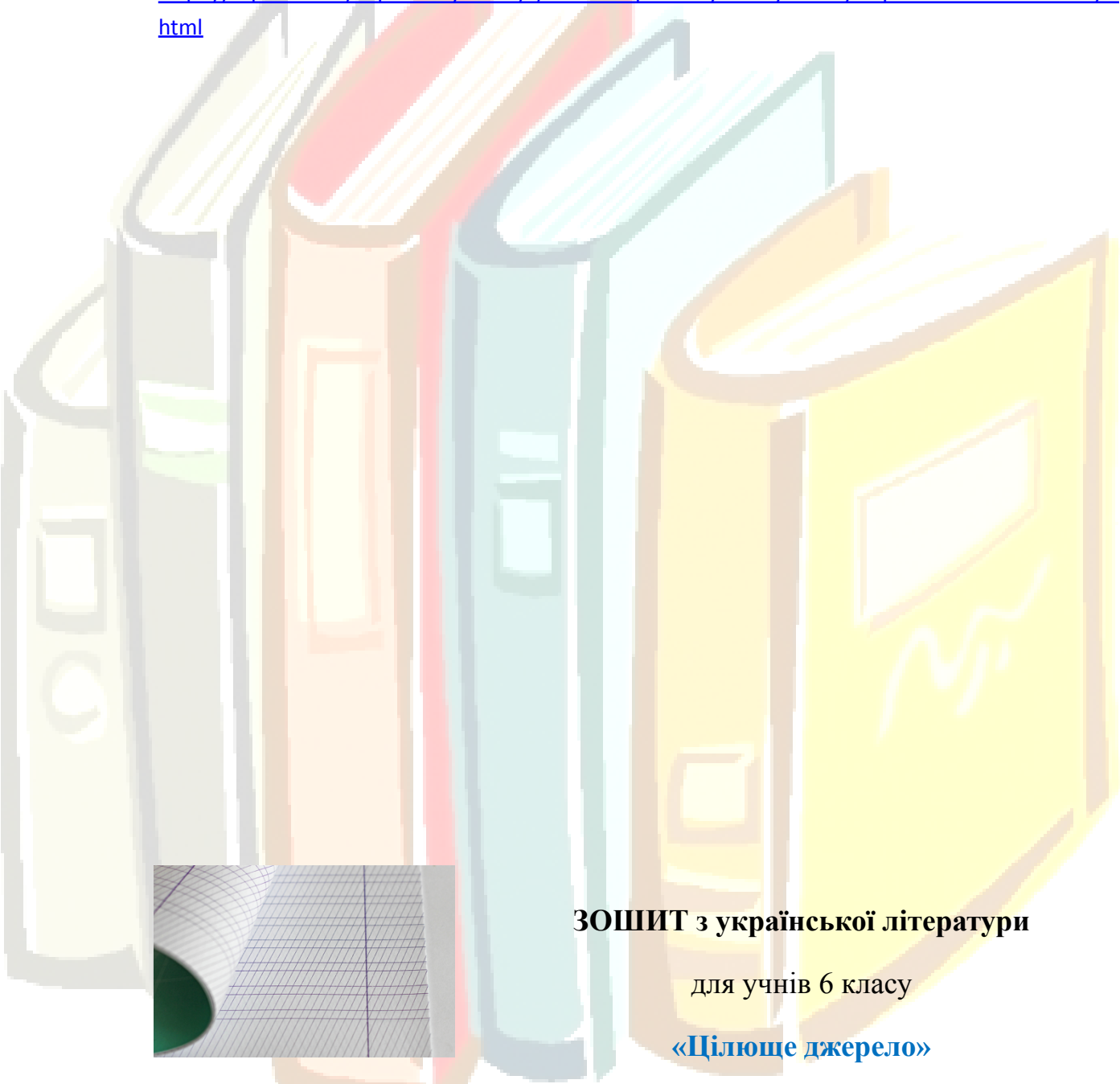
Зробіть селфі, з яким настроєм ви закінчили працювати на уроці.

3. Домашнє завдання:

- вивчити напам'ять вірш «Як дитиною, бувало...»;
- намалювати найяскравіший спогад із дитинства (за бажанням);
- відповісти на питання в зошиті-довіднику (2 питання на вибір).

Використані джерела

1. <https://krasotkina.com/%D0%B2%D1%96%D1%80%D1%88%D1%96/%D0%94%D1%96%D1%82%D0%B8%20%E2%80%94%D0%BD%D0%B0%D1%88%D0%B5%20%D0%BC%D0%B0%D0%B9%D0%B1%D1%83%D1%82%D1%82%D1%8F.html>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=8HvWHkDLDqM>
3. <https://vseosvita.ua/library/tvorci-idei-virsovani-privitanna-organizacij-nij-moment-98835.html>
4. <https://mp3set.info/uspokaivayuschaya/53187-uspokaivayuschaya-muzyka-pianino-i-shum-dozhdya.html>

ЗОШИТ з української літератури

для учнів 6 класу

«Цілюще джерело»

з теми «Творчість Лесі Українки»

Розділ 1. Анкета письменниці. *(Заповніть таблицю відомостями про життя і творчість Лесі Українки)*

Дата та місце народження	
Справжнє ім'я та прізвище	
Склад сім'ї	
Навчання	

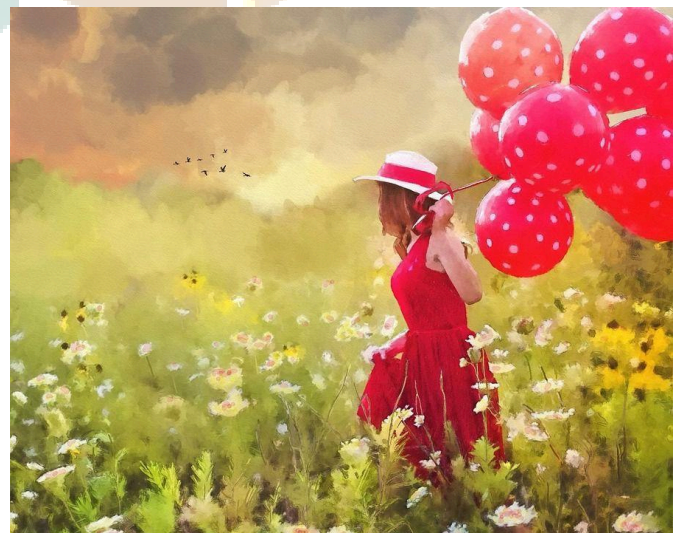
Назви збірок поетеси	
Дитячі захоплення й обдарування	
Подорожі у зв'язку із хворобою (назви країн)	
Назви найвідоміших творів	
Значення творчості поетеси	
Дата та місце смерті	
Місце поховання	

Розділ 2. Зміст та аналіз вірша «Мрії» *(Прочитайте вірш, дайте відповідь на питання)*

МРІЇ

У дитячі любі роки,
 Коли так душа бажала
 Надзвичайного, дивного,
 Я любила вік лицарства.
 Тільки дивно, що не принци,
 Таємницею укриті,
 Не вродливі королівни
 Розум мій очарували.
 Я дивилась на малюнках

Не на гордих переможців,
Що, сперечника зваливши,
Промовляли люто: «Здайся!»
Погляд мій спускався нижче,

На того, хто розпростертий,
До землі прибитий списом,
Говорив: «Убий, не здамся!»

1. Хто такі лицарі? _____

2. На уроках із яких навчальних предметів згадувалося про них? _____

3. Яким є настрій цього вірша? _____

4. Як ти вважаєш, у якому віці Леся Українка написала цей вірш? Обґрунтуй свої міркування. _____

5. Як ти вважаєш, чому не «вродливі королівни» та «горді переможці» «очарували» ліричну героїню? _____

6. Продовжте речення : «Головна думка вірша - _____

A stylized illustration of several books. The books are shown from a side-on perspective, fanned out to show their spines and covers. The colors of the books are yellow, red, blue, and orange. The illustration is simple and graphic, with bold outlines and flat colors. The books are arranged in a way that suggests a collection or a library.[illegible]

A close-up, profile shot of a young girl with dark hair and yellow flower petals in it. She is blowing on a dandelion seed head, and many seeds are captured in mid-air, floating away from her. The background is a soft-focus green field under a blue sky with light clouds.

Як дитиною, бувало,
Упаду собі на лихо.
То хоч в серце біль доходив,
Я собі вставала тихо.

«Що, болить?» — мене питали,
Але я не признавалась —
Я була малою горда, —
Щоб не плакати, я сміялась.

А тепер, коли для мене
Жартом злим кінчиться драма!
І от-от зірватись має
Гостра, злобна епіграма, —

Безпощадній зброї сміху
Я боюся піддаватись,
І, забувши давню гордість,
Плачу я, щоб не сміятись.

Словничок.

Епіграма — короткий вірш глузливого змісту.

Драма — тут: напружений момент.

1. Чи перегукується він з особистим життям
Лесі Українки? Як
саме? _____

2. Поміркуй, чому лірична героїня не зізнавалася про свої
болі? _____

3. Які слова, на твій погляд, визначають головну думку цього вірша?
Прокоментуй
їх. _____

4. Що, по-твоєму, небезпечніше: зброя сміху чи справжня зброя?
Чому? _____

5. Охарактеризуй образ ліричної героїні. Вислови власні роздуми про неї.

6. Дві останні строфи розповідають вже про дорослу людину. Як тепер лірична героїня говорить про себе? Що ж змінилося?

7. На які частини можна умовно поділити поезію?

8. Як називається твір письменника, який, по суті, розкриває біографію самого автора?

9. Риси характеру — це вроджені якості, дарунок долі чи потрібно їх розвивати?

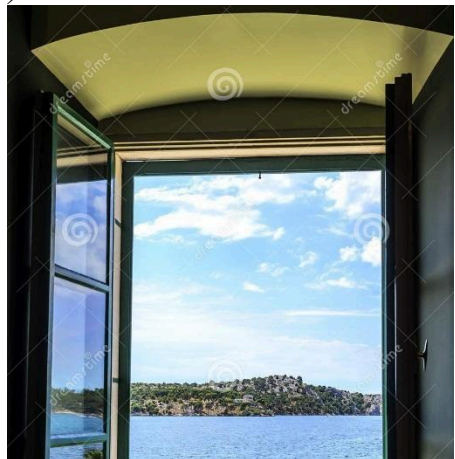

Розділ 4. Зміст та аналіз вірша «Тиша морська»

(Прочитайте вірш та складіть паспорт вірша)

ТИША МОРСЬКА

В час гарячий полудневий
Виглядаю у віконце:
Ясне небо, ясне море,
Ясні хмарки, ясне сонце.

Певно, се країна
світла Та злотистої блакиті,
Певно, тут не чули зроду,
Що бува негода в світі!

Тиша в морі... ледве-ледве
Колихає море хвилі;
Не колишуться од вітру
На човнах вітрила білі.

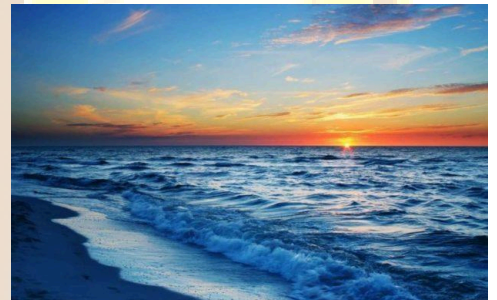

З тихим плескотом на берег
Рине хвилечка перлиста;
Править хтось малим човенцем,
В'ється стежечка злотиста.

Править хтось малим човенцем,
Стиха весла підіймає,
І здається, що з весельця
Щире золото спадає.

Як би я тепер хотіла
У мале човенце сісти
І далеко на схід сонця
Золотим шляхом поплисти!

Попливла б я на схід сонця,
А від сходу до заходу,
Тим шляхом, що проложило
Ясне сонце через воду.

Не страшні для мене вітри,-
Ні підводнії каміння,
Я про них би й не згадала
В краю вічного проміння.

Назва поезії	"Тиша морська"
Історія написання	
Тема	

Художні образи	лірична героїня -
Художні засоби	<i>епітети</i> — <i>метафори</i> — <i>повтори</i> — <i>ласкаво-зменшувальні слова</i> —
Віршовий розмір	
Головна думка (ідея)	
Мої враження	

Розділ 5 . Перевіряємо себе

- Я знаю відомості про дитинство Лесі Українки, її мужність, талановитість.
- Я можу пояснити мотив глибокого родинного зв'язку дитини з батьками.
- Я вмію характеризувати образ ліричної героїні, можу висловлювати власні роздуми про неї.

- Я знаю напам'ять вірш «Як дитиною, бувало...».

Картка самооцінки на уроці (заповнює учень)

№ з/п	Критерії самооцінювання	1- 12
1.	Я виразно читав вірш	
2.	Я висловлював свою думку	
3.	Я запам'ятав нову інформацію	
4.	Я був активним	
5.	Я працював творчо	
6.	Я був уважним	

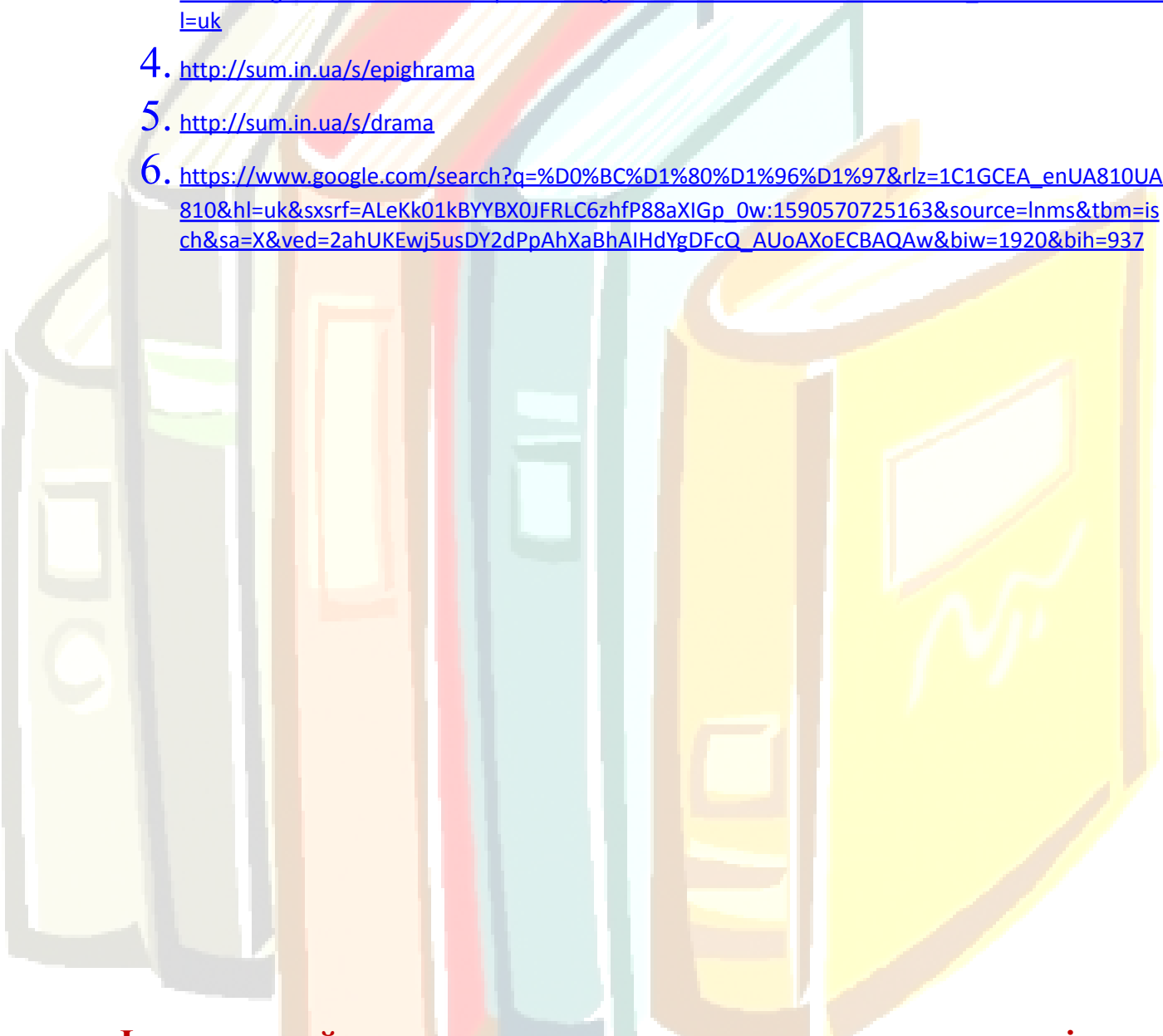

*Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать.*

Леся Українка

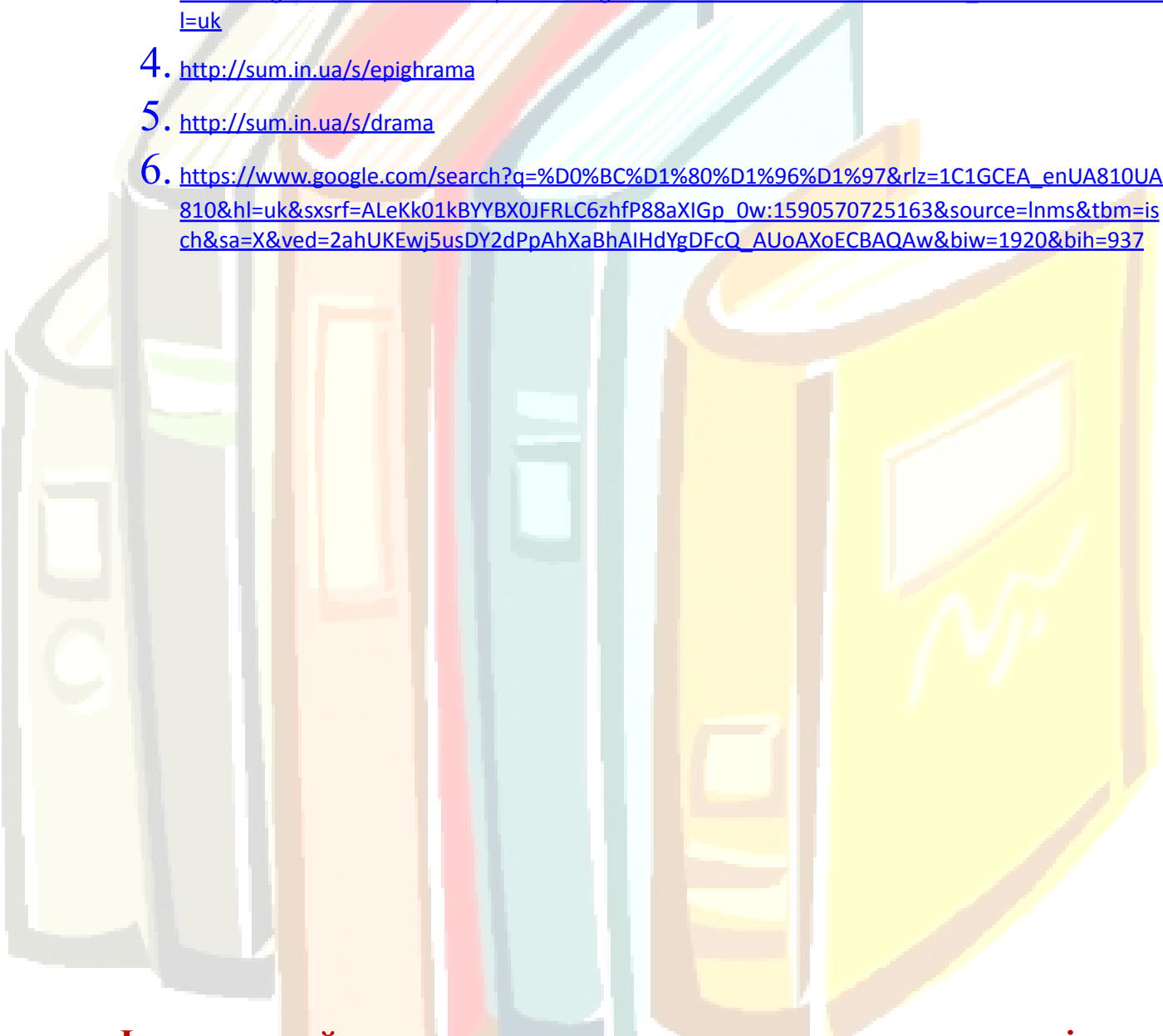
Використані джерела

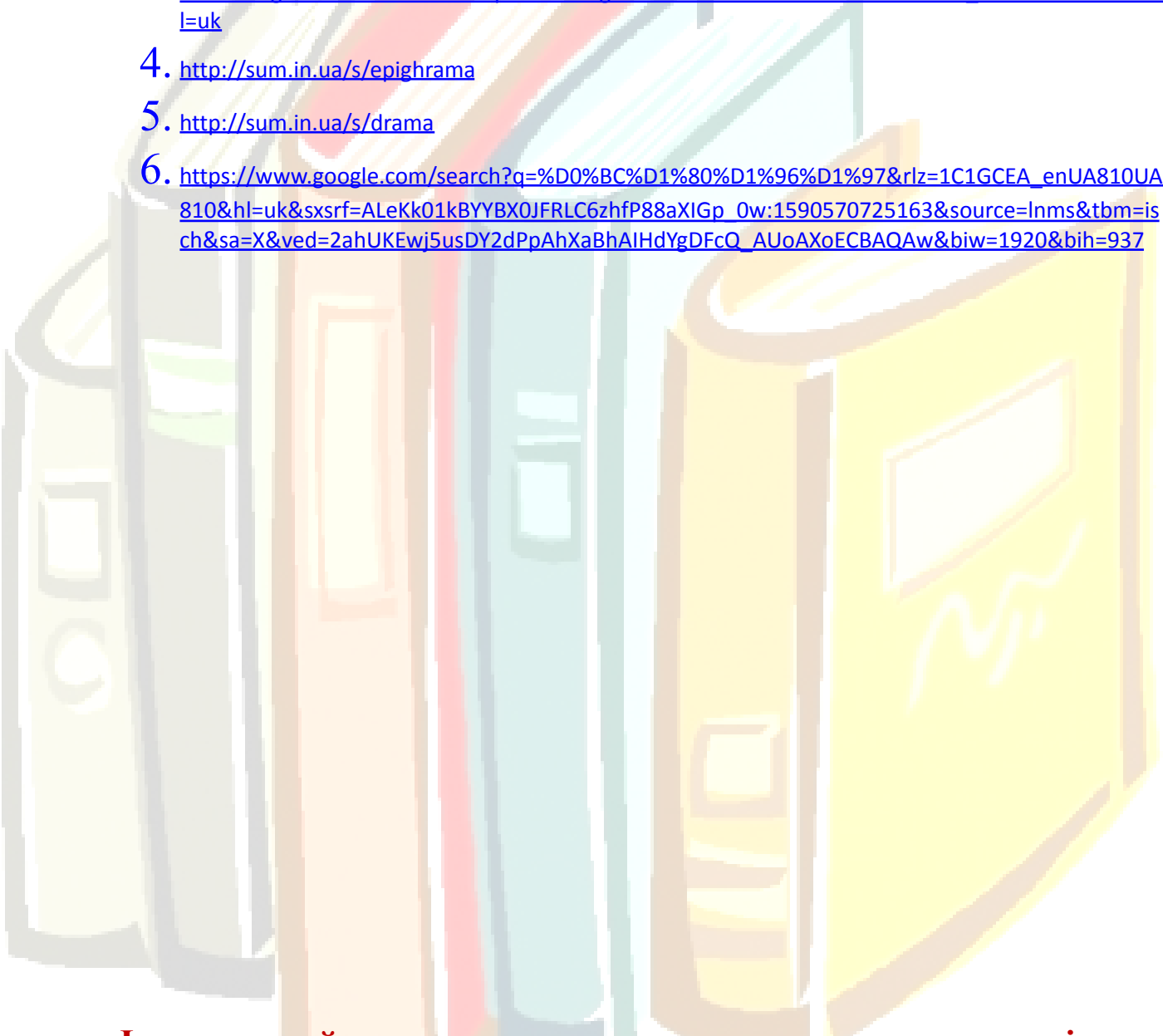
1. https://www.google.com/search?q=%D0%BB%D0%B5%D1%81%D1%8F+%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%BA%D0%B0&tbm=isch&ved=2ahUKEwiVj8eq2NPpAhWNyioKHT_3BQEQ2-cCegQIABAA&oeq=%D0%BB%D0%B5%D1%81%D1%8F+%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%BA%D0%B0&gs_lcp=CgNpbWcQAZlCCAAyAggAMgIIADICCAyAggAMgIIADICCAyAggAMgIIADICCA6BAgiECc6BAgAEENQmloIWIGcCGCUnghoAHAAeACAAewBiAHJDpIBBjAuMTI

[l=uk](#)

4. <http://sum.in.ua/s/epighrama>
5. <http://sum.in.ua/s/drama>
6. https://www.google.com/search?q=%D0%BC%D1%80%D1%96%D1%97&rlz=1C1GCEA_enUA810UA810&hl=uk&sxsrf=ALeKk01kBYyBX0JFRLC6zhfP88aXIGp_0w:1590570725163&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwj5usDY2dPpAhXaBhAIHdYgDFcQ_AUoAXoECBAQAw&biw=1920&bih=937

-
- [l=uk](#)
4. <http://sum.in.ua/s/epighrama>
 5. <http://sum.in.ua/s/drama>
 6. https://www.google.com/search?q=%D0%BC%D1%80%D1%96%D1%97&rlz=1C1GCEA_enUA810UA810&hl=uk&sxsrf=ALeKk01kBYyBX0JFRLC6zhfP88aXIGp_0w:1590570725163&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwj5usDY2dPpAhXaBhAIHdYgDFcQ_AUoAXoECBAQAw&biw=1920&bih=937

[l=uk](#)

4. <http://sum.in.ua/s/epighrama>
5. <http://sum.in.ua/s/drama>
6. https://www.google.com/search?q=%D0%BC%D1%80%D1%96%D1%97&rlz=1C1GCEA_enUA810UA810&hl=uk&sxsrf=ALeKk01kBYyBX0JFRLC6zhfP88aXIGp_0w:1590570725163&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=2ahUKEwj5usDY2dPpAhXaBhAIHdYgDFcQ_AUoAXoECBAQAw&biw=1920&bih=937

Гуц Валерія Вадимівна
Категорія - I категорія
Педагогічний стаж - 7 років
Предмет викладання - учитель
української мови та літератури
Номер телефону - 097-290-51-38

Добровольська Ірина Петрівна
Категорія - вища
Педагогічний стаж - 27 років
Предмет викладання - учитель
біології
Номер телефону - 050-693-42-79

Тема: «Ліна Костенко «Крила»»

Мета: ознайомити учнів з поезією, визначити тему, головну думку твору; розвивати моральні та духовні якості людини; порівняти «духовні крила» людини та крила, як засіб для існування живого організму; провести аналіз між поезією «Крила» та творами зарубіжних письменників на схожу тематику, що розвине кругозір учнів.

Обладнання: презентація, крила для «асоціативного куща», паперовий птах, фломастери, олівці, підручник.

Хід уроку

I. Організаційний етап.

Самоналаштування. Покладіть руки на парту. Закрийте очі, та промовляйте: я зможу сьогодні добре попрацювати на уроці. Я особистість творча.

Очікування. Я очікую від уроку

II. Повідомлення теми та мети уроку. Мотивація навчальної діяльності

*«Не закохуйся в обличчя, не закохуйся в
вбрання,
А закохуйся в ту душу, що потрібна
для життя!»
Богдан Ступка*

Доброго дня, любі учні, сьогодні ми з вами познайомимось з поезією Л. Костенко «Крила».

1. Перегляд відео декламування вірша «Крила» Б. Ступка.
2. Бесіда за поезією:
 - З ким лірична героїня порівнює людину? Чому?
 - З чого людські крила? Зачитуйте текст.
 - Чи у кожної людини є ці крила?
 - Яким є життя людей, які не мають крила?.

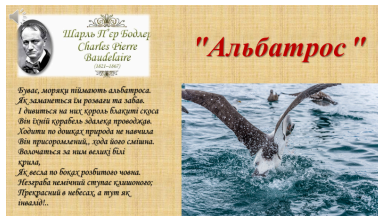
III. Актуалізація опорних знань

1.Слово вчителя

Перед тим, як продовжити роботу із творчим доробком Ліни Василівни, доречним буде порівняти її поезію з іншими схожими віршами. У вас було випереджувальне завдання знайти схожі твори. я прошу групи презентувати свої роботи.

Презентація збірки поезій

1. Випереджувальне завдання (учні презентують підготовлений вдома матеріал)

1 група (У вірші Шарля Бодлера "Альбатрос" запам'ятовується образ птаха, який волочить великі білі крила по землі. Остання строфа вірша містить пряме порівняння — "поет як альбатрос", тому крила-весла "по боках розбитого човна" сприймаються як таланти, обдаровання людини, яку так рідко розуміють і яка не може перебувати постійно у своїй стихії, у небесах. Трагедія і людини-митця, і птаха в тому, що існувати без землі вони не можуть.

2 група У сонеті Стефана Малларме "Лебідь" птах, "Краси пречистої безсмертний гордий син...", не може ударом "п'яних крил" розбити забуте озеро, "де покриває іній прозорий зльотів лід, що не дійшли вершин"; не під силу йому побороти "... жах землі, що крила полонив".

3 група Яскравий образ крилатого білого лебедя змальований у вірші О. Олесь "Лебідь": "Кликав він проснутись, розгорнути крила, Полетіти небом в золоті краї...". Не почутий братами, з розпачу ліричний герой "закричав від муки, вдарився об камінь, Зранив собі груди, крила поламав". Згряя таки полетіла "у щасливий край", бо вже "громи заграли в сурми голосні", але ніхто не згадав лебедя, який, "...здавивши рани, крила рознімав").

4 група Висновок: образ крил популярний у літературі і своїм корінням сягає в найдавніші часи. Та залежно від часу і літературної доби акценти

зміщуються, змінюється інтерпретація образу. У міфі — це засіб піднятися до вищої мети, до краси. У поезії символістів — тільки частина тіла, яка не може бути використана для польоту через недосконалість оточення, байдужість і нерозуміння. "Зламани крила" — втрачені надії. У всіх випадках присутній "хтось", хто винен у тому, що крила не потрібні. Та ще страшніше, коли людина сама відтинає собі крила або ж "крилата людина" тільки заважає іншим.

Слово вчителя. Молодці, ви добре підготувалися. Тож, любі учні, який ми можемо зробити висновок? Чому так багато письменників зверталися до тематики крил та птахів? (орієнтовна відповідь: тому що крила асоціюються у людей з духовним станом та емоційним наповненням)

IV. Вивчення нового матеріалу. Поглиблення набутих знань

1. «Кубування»

ЧОМУ І ЯК ЛІТАЮТЬ ПТАХИ?

Вчитель біології.

Ви коли-небудь літали? Не на літаку, не на вертольоті, не на повітряній кулі, а самі - як птах? Не доводилося? І мені не довелося. Втім, наскільки я знаю, це не вдалося нікому.

"Дедал та Ікар" (давньогрецький міф)

Міфічний Дедал змайстрував справжні крила для себе і свого сина Ікара. І цікаво, що втіленням одвічної мрії людства про крила став не розумний, розважний Дедал, знаменитий винахідник, митець, а неслухняний, завзятий хлопець Ікар, який перший відчув радість вільного лету і віддав за це власне життя.

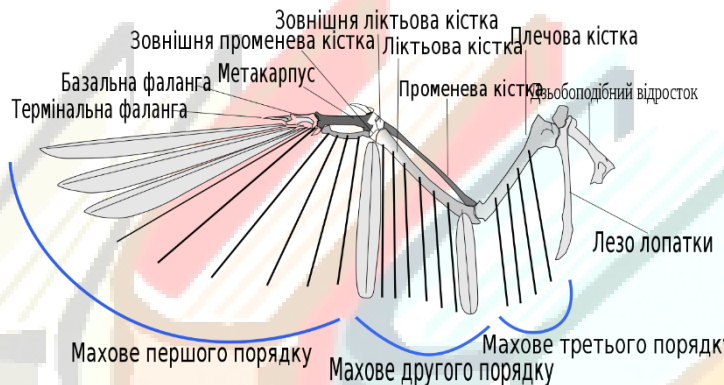
Чому ж людина не змогла цього зробити, адже здається, потрібно лише скопіювати крила птаха, прикріпити їх до рук і, наслідуючи пернатим, злетіти в небо.

Але не тут-то було. Виявилося, що людині не вистачає сил, щоб підняти себе в повітря на махають крилах. Політ птахів за рахунок мускульної енергії - це чудо, якого люди не перестають дивуватися і сьогодні. Адже, щоб підняти в повітря людину за допомогою м'язів, потрібні крила розміром 42,7 метра. А його грудна клітка повинна мати товщину 1,8 метра, щоб вмістити м'язи, досить потужні для виробництва помахів. У групах ви провели дослідження «ЧОМУ І ЯК ЛІТАЮТЬ ПТАХИ?»

Доповідь груп

1 група.

Крило птахів — парна передня кінцівка у птахів, будова якої, як правило, дає змогу створювати підйомну силу та надає птахам здатність до польоту, а у деяких птахів, як-от пінгвіни й алькові, дає змогу плавати. У деяких нелітаючих птахів крила або атрофувалися, або відсутні зовсім (наприклад, у ківі).

2 група.

Птахи можуть літати, оскільки в процесі еволюції їх внутрішні органи і кістки стали набагато легше, ніж у їхніх предків рептилій.

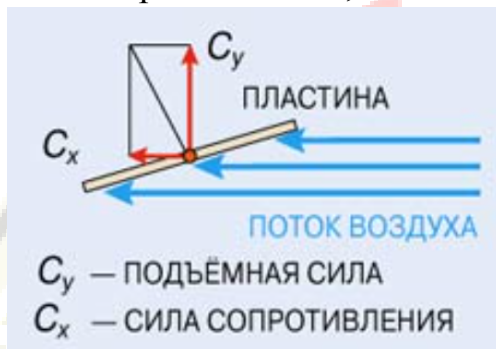

Приклад ультралегкої конструкції являє собою океанічний птах фрегат: при розмаху крил понад два метри його скелет важить менше ста двадцяти грамів - вдвічі менше загальної ваги пір'я. А черепа птахів взагалі нагадують швидше яєчну шкаралупу, ніж бронезахист. Крила ж птахів, що складаються в основному з пір'я, являють собою шедевр інженерного мистецтва природи: легкі і гнучкі, але майже не піддаються руйнуванню.

3 група.

Щоб полетіти, не потрібно розмахувати крилами, потрібно змусити їх рухатися за повітрям. А для цього крилам потрібно просто повідомити горизонтальну швидкість. Від взаємодії крил з повітрям виникне підйомна сила, і, як тільки її величина виявиться більше величини ваги самого крила і всього, що з ним пов'язано, почнеться політ.

Підйомна сила птаху створюється за рахунок того, що повітря рівномірно обтікає вигнуту поверхню крила. А поступальний рух - за рахунок помахів. Вони-то і заганняють в глухий кут численних дослідників польоту. Крило - це не просто весло, яким птах «гребе» в повітрі, як вважав Леонардо да Вінчі. Деякі дослідники вважають, що птах здійснює повороти, вивернувши внутрішню частину крила так, щоб створити опір на тій стороні, куди вона повертає, подібно до дій з портом сну на каное.

4 група

Грифи, соколи, альбатроси і інші великі птахи майже весь час проводять в ширяючому польоті на повітряній течії з розпростертими і майже нерухомими крилами.

Для більшої ефективності польоту птахи майстерно використовують характерні особливості свого пір'я. Наприклад, грифи, роблячи повільний політ по колу, щоб не втратити висоту, випрямляють довгі, жорсткі пір'я

на кінцях крил і розгортають їх віялом так, щоб між ними утворилися щілини, перешкода для перемішування повітря в потоці за птахом. В результаті опір знижується, а підйомна сила зростає.

Сокіл ж, навпаки, пікіруючи на видобуток, укладає своє пір'я так, щоб скоротити площу їх поверхні. Йому потрібна швидкість 320 кілометрів на годину, а не підйомна сила

Слово вчителя української мови та літератури . Перед вами птах, але на його крилах не вистачає пір'я, на партах у вас лежать два пір'ячка, напишіть на них для чого слугують крила як частина організму. (учні записують, користуючись вже набутими знаннями з біології та з допомогою вчителя, для чого слугує крило у птаха)

Крило для птаха це:

- рівновага;
- захист від негоди;
- засіб для здобування їжі.
- Засіб для перельоту.

2. Проблемне питання/

Давайте спробуємо тепер відповісти на проблемне питання «Чому крилатим ґрунту не треба?» (орієнтовна відповідь: людина, яка духовно багата не залежить від думок інших людей та гідно витримує всі перепони життя)

3. Створення «Асоціативного куща»

Діти, ви бачите у вас на партах лежать гарні білі крила, ваше завдання з одного боку крил написати, що вони означають для птаха, а, що для людини. (діти виконують завдання)

4. Рефлексія.

Молодці, ви так добре попрацювали сьогодні. Бачите у нас на дошці дерево, воно таке самотнє, давайте на його гілочки посадимо пташок! На парті лежать пташечки: насуплені, щасливі та пташки, які ще мають багато питань. Посадіть на гілочку ту пташку, яка підходить до вашого настрою в кінці уроку.

(учні по-черзі виходять до дошки та чіпляють пташок до дерева)

V. Домашнє завдання.

Вивчити поезію «Крила» Л. Костенко напам'ять.

Виконати аналіз поезії за алгоритмом.

Алгоритм аналізу поезії

Автор:

Рід літератури:

Вид літератури:

Жанр:

Тема:

Образи-символи:

Римування:

Художні засоби:

- антитеза:
- алітерація:
- риторичні питання:
- риторичний оклик:
- паралелізм:
- алегорія:
- метафора:
- епітет:

— повтор:

Мультимедійний інтегрований урок з англійської мови та географії для 5 класу

Лебедь Тетяна Василівна

Категорія - вища

Педагогічний стаж - 22 роки

Предмет викладання - учитель англійської

мови

Номер телефону - 0667828451

Тема : “Discover the UK”

Навчально – практична мета:

- Організувати активізацію вивченого лексичного та граматичного матеріалу;
- сприяти формуванню загальногеографічного уявлення про Великобританію, як про основного носія мови, що вивчається;
- сприяти вивченню географічного положення Великобританії, історії, природних особливостей, господарства, традицій, культури, у цікавій формі розкрити сьогодення країни;
- Заохочувати вивчати іноземну мову; спілкуватись іноземною мовою;
- Заохочувати вивчати географію ;

Розвиваюча мета:

- Розвивати навички читання, мовлення, аудіювання та письма англійською мовою;
- Розвивати логічне мислення, увагу та зорову пам'ять, спостережливість;
- Розвивати соціокультурну компетенцію через знайомство учнів з культурою , пам'ятками , географічним положенням , кліматом країни мови, мова якої вивчається ;
- сприяти розвитку пізнавальної діяльності, мови учнів, навичок роботи з картою, вмінню аналізувати картографічні та статистичні матеріали , вмінню порівнювати і узагальнювати ;
- розвивати вміння і навички роботи з картами, періодичною пресою, додатковою літературою, комп'ютером, формувати вміння аналізувати, репрезентувати, робити висновки;

Виховна мета:

- сприяти вихованню на даному матеріалі морального , естетичного сприйняття країн світу;
- сприяти формуванню загальнолюдського світогляду ;
- Виховувати культуру поведінки в класі, культуру співбесіди, взаємоповагу, культуру спілкування, виховувати зацікавленість у розширенні своїх знань;

Обладнання: карта Великобританії, карта Лондона, картинки з визначними пам'ятками Лондона, комп'ютер, проектор, екран.

“Знайомство з Великою Британією ” проводять вчитель англійської мови (англійською мовою) і вчитель географії (українською) . Презентується вся країна, розповідається про її столицю Лондон і пам'ятки цього міста. При розповіді на дошку проєктуються картинки, фотографії та мультимедійна презентація та відео.

Очікуваний результат: активізувати вживання лексики , навчатися використовувати отримання знання на практиці, показати учням можливість використовувати отриманні на уроках англійської мови знання на практиці, у житті , на уроках географії, зробити уроки більш життєвими, цікавими, практичними.

Епіграф:

Теорія без практики мертва і безплідна , практика без теорії неможлива (Рене Декарт)

Тип уроку : урок активізації набутих знань, інтегрований урок (географія та англійська мова)

Підручник: Англійська мова Підручник для 5–го класу загальноосвітніх навчальних закладів Тернопіль «Видавництво Астон» 2013 (279 стор)

Особливість : Цикл уроків (3 уроки).За задумкою проводити в один день.

ХІД УРОКУ:

1.Орг.хвилина . Привітання від учителя географії.

Діалог з учнями та привітання від учителя англійської мови –Nice to meet you! How are you? I am fine, thank you! (Час1- 2 хвилини)

2. Презентація теми уроку:

Dear children, today we'll have an unusual lesson.

Тема уроку “Discover the UK” .

Сьогодні ми узагальнимо та активізуємо вивчений на уроках англійської мови та географії матеріал за темою «Велика Британія». Уявіть, ми гідні –екскурсоводи. Як завжди, щоб провести цікаву екскурсію нам потрібно підготувати матеріал. Сьогодні ми підготуємо карту для наших слухачів-туристів. Отож стартуємо! Готуємось до екскурсії разом!

2.1. Пояснення принципу роботи. Обговорення очікувань та результатів уроку. Діти отримали кольорові папірці на яких написали свої очікування, та прикріпили на фліпчати (Час - 3 хвилини)

3. Ознайомлення з інструкцією до ходу уроку, пояснення ходу уроку та розподіл на групи за допомогою розрізаних малюнків у кошиках. Учні беруть по одному із розрізаних малюнку, а потім збирають картинку. Ті хто зібрав картинку працюють в одній групі. (Час-2 хвилини)

3.1. Учні отримують письмові покрокові інструкції ходу уроку. Учні мають 3 хвилини на опрацювання інструкцій.

4. Основна частина :

4.1. **Мультимедійна подорож “ Discover the UK”.** Учні дивляться відео «About the UK» (<https://www.youtube.com/watch?v=edyOLReLRrU>). (Час до 5 хвилин)

4.2. **Робота в групах.** Let's work with the mind-maps. Ми підготуємо для наших слухачів карту, якою вони будуть користуватися під час подорожі Великою Британією. Завдання –розпочати **роботу над ментальною картою**, внести матеріал ,який вони почули та побачили у відео.(Час 7 хвилин)

4.3. **Робота з текстом.** Now we are going to work with texts. Для роботи з текстом учнів розподілено раніше на групи вчителем ,за рівнем володіння мовою. Склад групи змінюється з метою залучення до роботи всіх учнів. Учні працюють з текстом (впр3 стор 203). Учні читають текст в 2 групах . (Час 8 хвилин)

4.4. «Карусель»:

Перша група формує внутрішнє коло . Перша група готує запитання до тексту. Учні обговорюють запитання , щоб вони не повторювались , відповідали змісту текста послідовно та відображали увесь текст.(Час до 10 хвилин.)

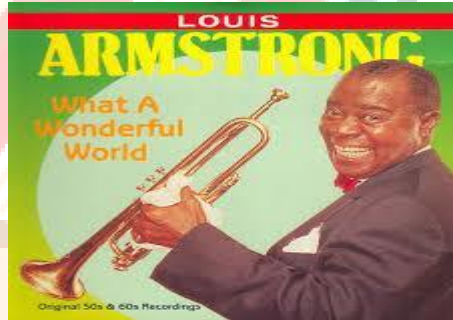
4.5. **Друга група** працює над розумінням тексту та готується відповідати на запитання. Друга група формує зовнішнє коло.

(Кінець першого уроку.)

4.6. **Перевірка розуміння** відбувається за допомогою двох кіл. У першому колі учні стоять спиною один до одного ,не рухаються та задають запитання учням з другого кола .Учні другого кола стають обличчям до учнів першого кола , відповідають на запитання та рухаються за часовою стрілкою.(Час до 10 хвилин)

4.7. Учні повертаються до своїх груп, в яких вони готували ментальну карту. Продовження роботи з **ментальною картою**. Учні додають інформацію, яку вони отримали з тексту. (Час до 5 хвилин)

4.8. **Хвилинка релаксації**. Учні заплющують очі та під музику мріють, вчителі по черзі усно малюють картинку мрії. Звучить пісня «What a wonderful world!» (<https://www.youtube.com/watch?v=58IGVUMsURU>) (Час 2 хвилини)

4.9. **Друга частина роботи з текстами**. Кола міняються містами. Принцип роботи залишається незмінним. Внутрішнє коло готує запитання, зовнішнє рухається та відповідає на запитання. Учні опрацьовують текст (впр5 стор204). Принцип роботи повторюється. (Час 15 хвилин)

4.10. По завершенні роботи з текстом учні вносять третю порцію інформації в **ментальну карту**. (Час 5 хвилин)

5.Робота з вчителем географії. Учні працюють з картою. Учні презентують повідомлення, які підготували вдома, додають до карти фотоматеріали про географічне положення, особливості та традиції Об'єднаного Королівства. В результаті на дошці з окремих пазлів складається карта Об'єднаного королівства. (Велика Британія - відео презентація

<https://teachua.com/arhiv-prezentaci/32-geografija/1518-velyka-brytaniija>)

(Час до 8 хвилин)

(Кінець другого уроку.)

5.1 Продовження роботи з вчителем географії.(10 хвилин)

5.2.Продовження роботи з **ментальною картою**. Учні вносять інформацію про Шотландію та Північну Ірландію .(Час 5 хвилин)

6.Презентація та захист ментальних карт. Учні готуються до презентації своїх ментальних карт . Презентують по черзі . Презентувати треба двома мовами. Вживання англійської є обов'язковим.(Час 15 хвилин)

6.1 Індивідуальне оцінювання від кожного учня за допомогою карток з оцінками. Кожний учень має право оцінити кожну ментальну карту ,написавши оцінку на паперці і поклавши його в відповідний кошик.(10 хвилин)

6.2 Після уроку учитель перераховує папірці та додавши власну думки , виставляє оцінки в щоденники учням на наступному уроці. В класі повідомляє про плюси та переваги кожної ментальної карти. На наступному уроці проводиться робота з обговорення результатів та корекції.

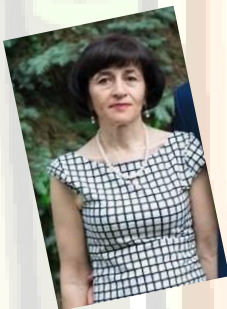
6.3 Обговорення підсумків уроків двома мовами:

 Підсумок уроку	
- Чи справдились ваші очікування?	
- Що корисного ви взяли з сьогоднішнього уроку?	
- Де можете використати у своєму житті?	
- Сьогодні на уроці я вчився...	
- Мені було цікаво...	
- Труднощі виникали під час...	

7. Домашнє завдання у конвертах від кожного вчителя .(Час 5 хвилин)

Інтегрований урок з української мови та літератури (8 клас)

Ушуллу Тетяна Іванівна

Категорія – спеціаліст

Педагогічний стаж - 29 років

Предмет викладання - учитель української мови та літератури.

Номер телефону - 050-109-74-07

Тема. Звертання поширені й непоширені. Розділові знаки при звертаннях. Риторичні звертання.

Мета:

-навчити учнів розрізняти звертання, домогтися засвоєння смислових та інтонаційних особливостей звертань;

-розвивати вміння знаходити в реченнях поширені й непоширені звертання, правильно вживати розділових знаків при них;

-за допомогою мовленнєво-комунікативного матеріалу виховувати любов до українського фольклору, до пісень Марусі Чурай.

Тип уроку: інтегрований урок (українська мова – українська література).

Обладнання: дидактичний матеріал

Очікувані результати: учні розрізняють звертання поширені й непоширені; правильно розставляють розділові знаки при звертаннях; будують речення із звертаннями; використовують звертання у власному мовленні.

Хід уроку

I. Організаційний момент

1. Організація класу

2. Психологічне налаштування на плідну роботу,

забезпечення емоційної готовності до уроку («створюємо настрій»).

Учитель: посміхніться і скажіть собі:

- Я прийшов на урок (з якою метою?)...(вчитися, отримати знання).
- Мені треба бути (яким?)...(уважним).
- Поряд зі мною (хто?)...(мої друзі, однокласники).
- Вони мене...(поважають).
- Мені це...(приємно).
- У нашому класі...(затишно).
- Я готовий...(добре працювати. вчитися).

II. Актуалізація опорних знань

1. Перевірка домашнього завдання

2. Прийом «Мозковий штурм»

- Що називається звертанням?
- Які особливості інтонації при звертанні?
- Як виділяються звертання в усному мовленні?
- Як виділяються звертання в писемному мовленні?

3. Поставити у кличний формі Петро Анатолійович, Сергій Іванович, Олег, вчителька, матуся. Пояснити орфограми.

4. Використовуючи формули мовного і мовленнєвого етикету вельмишановний, любий, скласти речення.

III. Повідомлення теми та мети уроку. Мотивація навчальної діяльності

Слово вчителя.

Звертання - це слово або словосполучення, яке називає особу або предмет, до якого ми звертаємося. Звертання членом речення не буває. Звертання виражене одним словом називається непоширеним.

(Наприклад, розглянемо речення: Не плач, Марусенько, не плач, не журися...)

Питання:

1. Чи є в цьому реченні звертання?

Чим виражено?

Як виділяється в реченні?

2. До якого твору належить речення? «Засвіт встали козаченьки».

Хто автор цієї пісні? *Маруся Чурай*.

Слайд 1, 2.

Що ви знаєте про Марусю Чурай? *Маруся Чурай – відома народна поетеса*)

Звертання виражене словосполученням називається поширеним. (Наприклад, розглянемо речення: Прощай, милий мій синочку, та не забувайся, через чотири неділеньки додому вертайся!)

Звертання виражається іменником у формі кличного відмінка.

Рідко звертання виражають іншими самостійними частинами мови в значенні іменника. (Де ти, милий, чорнобривий, де ти?)

Вимовляють звертання з окличною інтонацією, виділяють паузами в усному мовленні, а в писемному - комами.

1. Зв,
2., зв,
3., зв.

Емоційно забарвлене звертання, яке стоїть на початку або в кінці речення, виділяють знаком оклику.

Всі завдання пов'язані з творчістю Марусі Чурай.

IV. Вивчення нового матеріалу

Слайд 3.

1. Виразне читання пісні «Засвіт встали козаченьки»

Засвіт встали козаченьки
В похід з полуночі,
Заплакала Марусенька
Свої ясні очі.

Не плач, не плач, Марусенько,
Не плач, не журися
Та за свого миленького
Богу помолися.

Стоїть місяць над горою,
Та сонця немає,
Мати сина в доріженьку
Сльозно проводить.

— Прощай, милий мій синочку,
Та не забувайся,
За чотири неділеньки
Додому вертайся!

— Ой рад би я, матусенько,
Скоріше вернутися,
Та щось кінь мій вороненький
В воротах спіткнувся.

Ой Бог знає, коли вернусь,
У яку годину.
Прийми ж мою Марусеньку,
Як рідну дитину.

Прийми ж її, матусеньку,
Бо все в божій волі,
Бо хто знає, чи жив вернись,
Чи ляжу у полі!

— Яка ж бо то, мій синочку,
Година настала,
Щоб чужая дитиночка
За рідную стала?

Засвіт встали козаченьки
В похід з полуночі,
Заплакала Марусенька
Свої ясні очі...

1.Робота з текстом.

Слайд 4.

1. Не плач, не плач, Марусенько, не плач, не журися
та за свого миленького богу помолися.
2. Прощай, милий мій синочку, та не забувайся,
за чотири неділеньки додому вертайся!
3. Ой рад би я, матусенько, скоріше вернутися,
та щось кінь мій вороненький у воротях спіткнувся.
4. Яка ж бо то, мій синочку, година настала,
щоб чужая дитиночка за рідную стала?

Завдання. Знайти і виписати
речення із звертаннями.

1. Не плач, не плач, Марусенько, не плач, не журися
та за свого миленького богу помолися.
2. Прощай, милий мій синочку, та не забувайся,
за чотири неділеньки додому вертайся!
3. Ой рад би я, матусенько, скоріше вернутися,
та щось кінь мій вороненький у воротях спіткнувся.
4. Яка ж бо то, мій синочку, година настала,
щоб чужая дитиночка за рідную стала?

1. Виконання пізнавальних практичних завдань аналітичного характеру

1. Робота в групах.

1 група. Виразно прочитати пісню, виписати звертання. Зробити синтаксичний розбір другого речення.

Слайд 5.

СТЕЛИСЯ, СТЕЛИСЯ, ЗЕЛЕНИЙ ГОРОШЕ

Стелися, стелися, зелений горшку!

Гей, ви не тіштеся, мої вороженьки, моїй пригоді!

Бо моя пригода, бо моя пригода, як літня роса,

Як вітер повіє, як сонце пригріє, спаде вона вся.

Гей ти молоденький, голубе сивенький, не в правді жиєш.

Минеш мою хату і мої ворота, а до іншої йдеш.

До іншої ідучи, до іншої ідучи, пісеньку пієш.

Мені молоденькій, голубе сивенькій, жалю завдаєш.

2 група. Прочитати пісню, виписати перші два речення, зробити синтаксичний розбір речень.

Слайд 6.

ЗЕЛЕНЕНЬКИЙ БАРВІНОЧКУ

Зелененький барвіночку,

Стелися низенько!

А ти, милий, чорнобривий,

Присунься близенько!

Зелененький барвіночку,

Стелися ще нижче!

А ти, милий, чорнобривий,

Присунься ще ближче!

2. Творча робота.

(робота в групах)

1 група . Завдання. Скласти листа до Марусі Чурай, використовуючи непоширені та поширені звертання.

2 група . Завдання. Взяти інтерв'ю у Марусі Чурай, використовуючи непоширені та поширені звертання, та записати його.

V. Систематизація й узагальнення знань, умінь і навичок

1. Гра «Хто швидше»

- хто швидше складе речення , в якому звертання буде на початку?
- хто швидше складе речення , в якому звертання буде в середині?
- хто швидше складе речення , в якому звертання буде на початку?

2. Подумати й дати відповіді на питання:

Слайд 7.

1. Яку роль виконують звертання в мовленні?
2. Які бувають звертання?
3. Які розділові знаки ставляться при звертаннях?
4. Які слова називають звертаннями?
5. Чи бувають звертання членами речення?

1. Яку роль виконують звертання в мовленні?
2. Які бувають звертання?
3. Які розділові знаки ставляться при звертаннях?
4. Які слова називають звертаннями?
5. Чи бувають звертання членами речення?

VI. Підсумок уроку

- 1) Відзначення досягнень учнів в оволодінні темою уроку, їхнього ставлення до роботи на уроці.
- 2) Аналіз здібностей, що сформувалися під час вивчення теми.
- 3) Окреслення перспектив подальшої навчальної діяльності.

VII. Домашнє завдання

- Вивчити теоретичний матеріал з теми «Звертання»,
виписати з українських народних пісень речення зі звертаннями (5-6 речень).
- 2) Підготувати повідомлення про Марусю Чурай (індивідуально, 2-3 хвилини).

РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (історія, література)

Бречко Світлана Іванівна
Категорія – вища
Педагогічний стаж - 44 роки
Предмет викладання - історія

Додуляк Світлана Володимирівна
Категорія - вища
Педагогічний стаж – 25 років
Предмет викладання - учитель
української мови та літератури

Номер телефону – 099-404-65-03

Номер телефону – 066-901-24-37

Тема уроку : РОЗВИТОК ЛІТЕРАТУРИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ (історія, література)

МЕТА УРОКУ:

- **узагальнити** зі здобувачами освіти вивчені на уроках української літератури знання про стан розвитку сучасної української літератури, визначити основні здобутки, проблеми та перспективи літературного процесу незалежної України ;
- **продовжувати розвивати** вміння використовувати здобуті знання з курсу «Українська література» при вивченні теми з історії;
- **удосконалювати** вміння підсумовувати та узагальнювати отримані знання;
- **продовжувати формувати компетентності:** вміти отримувати користь з досвіду; організовувати взаємозв'язок своїх знань і впорядковувати їх; вміти оцінювати твори мистецтва і літератури.
- **виховувати** учнів у дусі поваги до здобутків української літератури, інтерес до читання творів сучасних українських авторів.

ОБЛАДНАННЯ: фотографії, кросенси, лепбук.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1)Струкевич О.Історія України (рівень стандарту): підруч. для 11 кл.- Київ: Грамота, 2019.-240 с.: іл..

2) Сучасна українська література. Режим доступу:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B0_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0

3) Література української діаспори.Режим доступу:

http://esu.com.ua/search_articles.php?id=55765

4) Сучасна українська література . Презентиція .Режим доступу:

<https://naurok.com.ua/prezentaciya-suchasna-ukra-nska-literatura-170056.html>

ТИП УРОКУ: комбінований (перевернутий)

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОЧОГО МІСЦЯ І РОБОТИ КЛАСУ. (1 хв.)

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ ТА УЯВЛЕНЬ УЧНІВ (5 хв.)

Фронтальне опитування (або «МІКРОФОН»)

Учитель історії:

- 1) Які були особливості розвитку культури незалежної України?
 - відбувається утвердження орієнтації на загальносвітані цінності світової культури;
 - у літературно - мистецькому житті; утверджується плюралізм, що прийшов на зміну притаманному тоталітарній системі однотипному заідеологізованому художньому зображенню дійсності;
 - переосмислюються догми соціалістичного реалізму
- 2) Які заходи були здійснені в незалежній Україні, які повинні були сприяти розвитку української культури?
 - лютий 1992 р.- Міністерство культури України підготувало програму розвитку національної культури, яка була схвалена Верховною Радою України;
 - президент України Л. Кравчук своїм указом передбачив заходи соціального захисту діячів культури та мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин;
 - було створено Комітет з Національної премії ім. Т. Шевченка; повертаються твори, книжки зібрання, архіви та інші культурні та духовні цінності, які з різних причин були вивезені з України за кордон;
 - у Спільноті письменників України була створена спеціальна комісія по відродженню імен тих діячів культури, які стали жертвами сталінщини; У чому проявлявся суперечливий характер розвитку літератури на межі століть?

+ позитив	- негатив
- відродження імен тих діячів культури, які стали жертвами сталінщини; - побачили світ раніше недоступні українському читачеві видання літератури української діаспори.; - розширюється тематичний діапазон літературно – мистецьких творів та урізноманітнюються їхні стильові форми	- зменшення кількості друкованих видань на душу населення; - українські видання витіснялися російськомовними; - вплив масової культури на розвиток літературного процесу; - комерціалізація літератури, тиск ринку, тому розквіт таких жанрів, як фантастика, детектив, любовно - авантюрний роман

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ.(3 хв.)

Учитель історії : На минулому уроці ви отримали домашнє завдання на випередження :

- 1) Прочитати .§ 29, п. 3 у підручнику по Історії України;
- 2) Попрацювати з таблицею «Україна в період незалежності » с. 414

Учитель літератури:

Користуючись ресурсами інтернету та підручником “Українська література» ви повинні були заповнити таблиці(записати приклади творів авторів) та дати назви таблицям. (ДОДАТОК 1, 2)

Сьогодні ми підіб`ємо підсумки вашої роботи.

IV. ОГолошення теми та очікуваних результатів (3 хв)

Учитель історії:

Які повинні бути результати нашої роботи?

«Мозковий штурм»

Очікувані відповіді

Ми повинні :

- а) визначати основні напрямки розвитку української літератури у період незалежності;

- б) називати твори діячів літератури, про яких буде йти розповідь під час уроку;
- б) аргументувати свою точку зору по питанню вибору літератури для читання;
- в) давати власну оцінку творам літератури;
- г) висловлювати ставлення до питання про успіхи та проблеми розвитку сучасної літератури.

V. Вивчення нового матеріалу (9 хв) самостійне опрацювання протягом 8 хв.

Учитель історії :

- 1) Які назви ви дали таблицям, які потрібно було заповнити вдома?

Таблиця 1-«Повернені імена»

Таблиця 2-«Література української діаспори»

Таблиця 3- «Сучасна постмодерна українська література»

Учитель літератури:

РОБОТА В ГРУПАХ (групи формує учитель):

Завдання (8 хв.)

- 1) Група 1-3 отримує кросенс. Ви повинні

- написати назву кросенса;
- використовуючи заповнені вдома таблиці, презентувати свій кросенс;
- Для підготовки роботи - 5 хвилин, для презентації- 3 хв.

1 група- «Повернені імена»

2 група- «Література української діаспори»

3 група- «Сучасна постмодерна українська література»

2) 4 група (сильні учні) – Експерти. Доповнюють (по ходу роботи кожної із груп), аналізують та оцінюють роботу кожної із груп.

3) 5 група – складають запитання для закріплення матеріалу (використання техзасобів ???з. телефон, інтернет і т. п.)

VI.Осмислення знань і умінь(17 хв)

- 1) Презентація кожною групою результатів роботи
- 2) Робота групи 4 (доповнюють у разі необхідності кожну групу)

VII .Систематизація й узагальнення нових знань і умінь на перетворювальному рівні (7 хв.)

- 1) Презентація роботи групою № 5
- 2) Портретно – ілюстративна галерея (ДОДАТОК 4). Учням роздаються портрети діячів літератури, про яких йшла мова на уроці, назви їх творів. Використовуючи магнітну дошку розташувати відповідно портрети та твори.

VIII. Підбиття підсумків уроку (рефлексія) (2-3 хв)

Вправа «Погода в класі»(Сподівання,що справдилися)

- 1) Вчителі та учні аналізують, чого вони досягли на уроці, порівнюють зі своїми очікуваннями. Якщо очікування справдилися, крапля дощу

(сподівання) накриваються сонячним променем або зірочкою (результат). Коли всі краплі виявляються закритими, сподівання виправдалися, якщо ні – є над чим працювати.

2) Оціни себе сам.

ІХ . Інструктаж щодо виконання домашнього завдання (2 хв)

1) Обов'язкова

а) Історія України - § 29, п. 3- повторити

б) вивчити записи у зошиті

2) Варіативна:

Українська література - скласти рекламу, рекламну афішу.

Додаток 1

Література та мистецтво

Література	- Відбулося повернення раніше заборонених творів М. Куліша, М. Хвильового, Є. Маланчука, В. Стуса, М. Вороного тощо. - Триває публікація творів представників української діаспори У. Самчука, І. Багряного, Ю. Липи тощо. - Сформувалася постмодерна українська література: О. Забужко, Ю. Андрухович, С. Жадан, Т. Прохасько тощо. - Проблемою є невеликі тиражі української літератури
Театр	- Створено нові муніципальні театри, театри-студії. - Світове визнання здобули режисери Р. Віктюк, А. Жолдак. - Видатні актори: А. Роговцева, Б. Ступка, Б. Бенюк, А. Хостікоєв тощо. - Театральні фестивалі: «Травневий Київ», «Золотий лев», «Драбина»
Кінематограф	- Виробництво скоротилося у 20 разів порівняно з 1988 р. - Різно скоротилася кількість кінотеатрів та їх відвідувачів. - З'явилися телесеріали (одні з перших — «Роксолана» (режисер Б. Небісрідзе), «Царівна» (режисер С. Туряниця)). 2007 р. введено обов'язкове дублювання іноземних фільмів українською мовою. - Нагороди українських кінострічок: 2005 р. документальний короткометражний фільм І. Стрембицького «Подорожні» здобув Золоту пальмову гілку Канського кінофестивалю; 2004 р. мультфільм режисера С. Коваля «Шел трамвай № 9» став лауреатом Берлінського кінофестивалю; - Стрічка К. Муратової «Мелодія для шарманки» здобула Гран-прі XVIII Відкритого фестивалю кіно «Кіношок» (2009) та премію «Ніка» (2010); 2014 р. стрічка М. Слабошпицького «Плем'я» здобула нагороди Канського, Міланського, Лондонського та інших кінофестивалів. - Українські кінофестивалі: 1993 р. фестиваль «Молодість» здобув міжнародний статус; - від 2009 р. проходить щорічний Одеський міжнародний кінофестиваль
Музика	- Збереженню традицій народної творчості присвятили себе співачка Н. Матвієнко, ансамбль «Божичі», ансамбль танцю ім. П. Вірського тощо. - Оперні співаки: В. Лук'янець, Г. Ципола, А. Кочерга, В. Гришко. - Зросла популярність українських виконавців та груп: гурти «Океан Ельзи», «Скрябін», «ТНМК», Руслана (І місце на Євробаченні 2005 р.) тощо. - Музичні фестивалі: «Київ Музик Фест» (класична музика), «Країна Мрій» (етнічна музика), «Червона рута» (різножанрова музика), «Jazz Koktebel» (джаз) тощо
Образотворче мистецтво	- Відкрито широку мережу художніх галерей. - Українські художники беруть участь у Венеціанському бієннале. - Найдорожчі українські художники: О. Ройтбурд, А. Криволап, І. Чічкан, О. Тістол тощо. - Найдорожчі українські скульптори: Ж. Кадирова, О. Дяченко, О. Сухоліт, О. Рідний тощо

Додаток 2

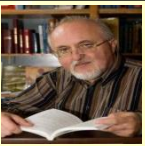
Таблиця 1

Микола Куліш 	Валер'ян Підмогильний 	Микола Хвильовий 	Михайло Зеров 	Володимир Стус 	Володимир Вінниченко 	Микола Вороний 	Михайло Драй-Хмара

Таблиця 2

Улас Самчук 	Іван Багряний 	Юрій Липа 	Юрій Тарнавський 	Юрій Клен 	Євген Маланюк	Олександра Стефанович	Олександр Олесь

Таблиця 3

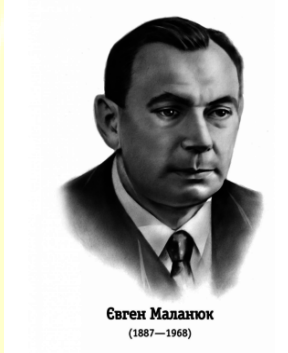
Оксана Забужко 	Юрій Андрухович	Сергій Жадан 	Тарас Прохасько	Любомир Дереш 	Любо Дашвар (Ірина Чернова)	Юрій Винничук 	Леся Подерв'янський

Додаток 3

КРОСЕНС № 1

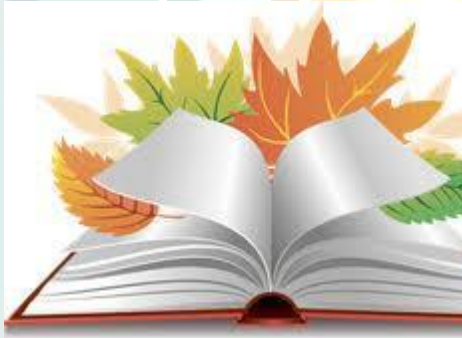
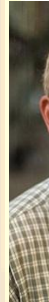
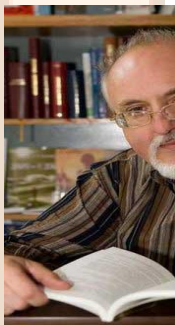
 Микола (1892—)	 Микола Хвильовий (1893—1933)	Валер'ян Підмогильний
 Микола Зеров	 ?	 КАСИЯ 6-01-1938
 Михайло Драй-Хмара	 Володимир Винниченко (1880—1951)	 Микола Вороний (1871—1938)

КРОСЕНС 2

Улас Самчук 	Іван Багрянний 	Юрій Липа
Олександр Олесь Олександр Олесь (1878—1944)	? 	Євген Маланюк Євген Маланюк (1887—1968)
	Юрій Клен 	Юрій Тарнавський

Олекса Стефанович		
----------------------	--	--

КРОСЕНС 3

Оксана Забужко		Юрій Андрухович		Сергій Жадан	
Лесь Подерв'янський			Тарас Прохасько		
Юрій Винничук		Люко Дашвар (Ірина Чернова)		Любомир Дереш	

Жар Галина Архипівна

Категорія – вища

Педагогічний стаж - 34 роки

Предмет викладання – образотворче мистецтво, трудове навчання
Номер телефону – 068-258-16-77

Тема : Мистецтво навколо нас **Виготовлення колективної роботи «Пазли добра»**
(урок образотворчого мистецтва 5 клас)

Мета уроку: підвищення інтересу, розвиток творчих здібностей на уроках образотворчого мистецтва, на основі використовування технік та вправ з арт-терапії.

Навчальна: забезпечити:

- Засвоєння учнями знань про нові техніки виконання творчої роботи;
- Формування вмінь працювати з різними видами матеріалів;
- Дотримання охайності у виконанні роботи.

Розвивальна: сприяти розвитку логічного мислення, уяви та уваги.

Виховна: виховувати потребу ощадного використання матеріалів, акуратність у роботі.

Проблемне питання: *Вміння малювати – вроджений дар, чи все таки цьому можна навчитись».*

Тип уроку: комбінований.

Міжпредметні зв'язки: мистецтво, технології, музика.

Матеріали та інструменти: Клей ПВА, паперові серветки, різноманітні вирізки, пластилін, стаканчики для води, скло з рамкою формату А4, акрилові, акварельні фарби, гуаш, пензлики, вушні палички, штапики із картоплі, кам'яна сіль.

Хід уроку

(Слайд 2)

I. Організаційний момент, емоційне налаштування на урок. (слайд 3)

Давно відома істина проста
Людина починається з добра
Усе хороше починається з Любові
І сенс життя тому дано знайти
Хто в кожному подиху і в кожному слові
Цей Божий дар уміє берегти

І я переконана, що не тільки берегти, а також ділитися своїм світлом, добром, Любов'ю з іншими людьми.

Відомий художник Микола Реріх казав: «Я бачу сонце в глибині себе, і в кожному я бачу сонце» (слайд 4)

Я переконана, що в кожного із вас є це сонце. Тож давайте відтворимо його образ, на малюнках виконавши наступну ізотерапевтичну вправу (ізотерапевтична вправа «Настрій»). (слайд 5)

На ваших столах є індивідуальні картки, живописні та графічні матеріали а також алгоритм дій. З'єднаємо крапки – лініями, й створимо образ. Прошу (діти виконують). Молодці.

- Відобразіть графічно, свій настрій у зображенні сонця. Ось такий веселий настрій.
- Далі: Підберіть відповідно до вашого емоційного стану колір сонця і зафарбуйте його. При чому можна використовувати як графічні так і живописні матеріали.

- Як бачимо що у всіх вас чудовий настрій . (слайд 6) Тож, давайте поділимося своїм настроєм із своїм сусідом. Отже сядьте обличчям один до одного, доторкніться долонями й відчуймо їх тепло, заплющмо очі та промовляйте:

Я.- розумний...

Я- талановитий..

Я - щасливий...

Я упевнений в собі, бо я живу заради добра на Землі...

Розплюште очі й подаруйте один одному усмішку.

Отже: Сонячним світлом і теплом з наших малюнків та сердець ми зігріли кімнату і готові працювати далі.

II. Актуалізація опорних знань учнів.

Питання:

- ✓ Які види мистецтва ви знаєте?
- ✓ Які жанри образотворчого мистецтва?
- ✓ Які техніки малювання ви знаєте, які використовували у своїй роботі?

Всі художні образи поділяють на реалістичні та на абстрактні. (слайд 7)

І сьогодні ми будемо виконувати саме абстрактну композицію.

- Скажіть, будь-ласка, з якими поняттями асоціюються слово добро? (слайд 8) (світло, радість, милосердя, тепло)
- А яким б и кольором, ми передали ці поняття на папері, які кольори ми б використовували? (червоний, світлий, рожевий, жовтий.). (слайд 9)
- Тобто, поєднання теплих світлих кольорів. Чудово! Хочу зазначити, що дуже багато художників малювали картини, саме використовуючи абстрактні образи, в них вони передавали свій внутрішній світ, прагнули показати свої переживання, свої емоції, пізнавали самих себе і таким чином ще більше розвивали свої здібності. (слайд 10)
- Уважно подивіться на картину В. Кандинського. Які почуття вона у вас викликає?
- Як би ви її назвали?
- Автор назвав свою роботу «Поперечна лінія». Як ви гадаєте чому?

III. Мотивація навчальної діяльності учнів.

Сьогодні ми з вами створимо спільну енергетично-позитивну композицію «Пазли добра».

Проблемне питання на яке ми сьогодні відповімо: Вміння малювати – вроджений дар, чи все таки цьому можна навчитись». (слайд 11)

IV. Повідомлення теми уроку й мети уроку. (слайд 12)

На сьогоднішньому уроці ми спробуємо себе у ролі художників - дизайнерів. Всі отримали завдання і від кожного з нас залежить наскільки гарною буде спільна робота «Створимо Пазли добра. » (слайд 13)

V. Формування практичних умінь та навичок. (слайди 14-20)

На цьому уроці ми працюємо в групах (заходячи в клас діти сідають до, зарання підготовлених столів, таким чином діляться на групи). Тому по одному представнику від груп підійдіть оберіть будь який конверт, і відповідний кольору пазл, а також матеріали необхідні для виконання вашого завдання.

Прошу підходьте. (підходять обирають, а я видаю коробки з матеріалами)

Давайте відкриємо конверти і кожна група зачитає завдання, які знаходяться у конвертах, як ви бачите також є технологічні картки з правил техніки безпеки, які будуть нам необхідні. Зачитайте завдання (додаток 1):

Червоний конверт: Зобразити абстрактне поняття «ЛЮБОВ», використовуючи техніку «Колаж» поліхромну гамму кольорів, різноманітні вирізки, лінії та символи-знаки.

Блакитний: Зобразити живописно абстрактне поняття «МИР», використовуючи техніку «Мандала», малюнок у середині кола.

Дуже цікава робота.

Зелений: Зобразити живописно абстрактне поняття «НАДІЯ», використовуючи: Техніку малювання штапиками із картоплі, ватними паличками.

Так вас чекає цікава робота!

Жовтогарячий: Зобразити абстрактне поняття «РАДІСТЬ» використовуючи техніку «Монотипія», поліхромну гамму кольорів, та живописні та графічні матеріали.

Жовтий: Зобразити абстрактне поняття «ТЕПЛО», використовуючи техніку «Пластилінового живопису»

Рожевий: Зобразити живописно абстрактне поняття «ЩАСТЯ» використовуючи техніку малювання із сіллю, поліхромну гамму кольорів, різноманітні лінії та символи-знаки.

VI. Практична робота. (слайд 21)

У вас на столах є необхідні матеріали, пластинки на яких ви будете виконувати роботи, кожна група отримала свій алгоритм роботи (додаток 2) й правила з техніки безпеки (додаток 3). Після завершення роботи над вашою композицією, ви маєте наклеїти роботи вашої групи на пазл.

Отже приступаємо до виконання практичної роботи. Чітко дотримуйтесь правил з техніки безпеки та алгоритму роботи. Результат нашої спільної роботи залежить від кожного з нас, від того скільки кожен із нас вклав у роботу вашої групи частинку своєї душі, й від того як злагоджено працюватиме ваша група над створенням вашого спільного, абстрактного шедевра. Бажаю всім успіху!

Абстрактну композицію малює не розум - а душа, а щоб розкрилась ваша душа й вивільнила потаємні можливості та таланти, під музику для релаксу.

(Учні виконують свою частину роботи, відповідно до завдання та алгоритму виконання.)

VII. Підбиття підсумків уроку.

Ми завершуємо нашу роботу над пазлами, і якщо ви вже виконали своє завдання можете повісити нашу роботу на дошку. (слайд 22-26) А я буду сподіватися, що у нас з вами все вийде.(учні по 1 від групи чіпляють пазл із малюнком на дошку).

Завдяки арт-терапевтичним технікам та вправам ми навчилися вільно виражати свої думки, мали можливість зазирнути в свій внутрішній світ, побували в світ творчості та фантазії, навчилися виражати абстрактні поняття за допомогою ізотерапії, яка сприяє розвитку наших здібностей.

А результатом нашої роботи є спільна енергетична композиція «Пазли добра!» В яку кожен із нас вклав частинку своєї доброти, тепла та любові.

- Діти як видумаете, що треба робити щоб в світі завжди панували ось такі «Пазли добра!»?

VIII. Рефлексія. Доповніть речення (слайд 27)

Сьогодні я дізналась....

Було цікаво...

Тепер я можу...

Мене здивувало....

У мене вийшло...

Мені сподобалось....

Я зрозуміла, що....

І дійсно якби всі люди сповідували добро, то мир би запанував як основа сутність людського буття. (слайд 28)

Що для цього повинен робити кожен із нас?

Всі ми як птахи перелітні,

Пильнуймо крила – крила над усе.

Якщо загубиш їх у буднях безпросвітних

Хто наші душі в вирій понесе

IX. Домашнє завдання:

Взяти: альбом, кольоровий папір, простий олівець, клей, ножиці, сухі серветки.

(Додаток 1

Завдання групам)

Група №1

Червоний конверт

Завдання: Зобразити абстрактне поняття «ЛЮБОВ», використовуючи різноманітні вирізки живописні та графічні матеріали, поліхромну гамму кольорів, лінії та символи-знаки.

Техніка виконання: «Колаж»

Група 2.

Блакитний конверт

Завдання: Зобразити живописно абстрактне поняття «МИР», використовуючи живописні та графічні матеріали, поліхромну гамму кольорів, різноманітні лінії та символи-знаки.

Техніка виконання: акварельного малювання зі восковою свічкою (восковими олівцями).

Група 3.

Зелений конверт:

Завдання: Зобразити живописно

абстрактне поняття «НАДІЯ»,

використовуючи техніку «Монотипія»,

поліхромну гамму кольорів, та живописні та графічні матеріали.

Група 4. Помаранчевий конверт:

ЗАВДАННЯ:

Зобразити живописно абстрактне поняття

«Радість»,

використовуючи техніку «Мозаїка», штампи з картоплі, ватні палички, поліхромну гамму кольорів, живописні та графічні матеріали.

Група 5. Жовтий конверт: ЗАВДАННЯ: Зобразити

живописно абстрактне поняття **«Тепло»**

Використовуючи техніку «Пластилінового живопису»

Група 6.

Рожевий конверт:
ЗАВДАННЯ:

Зобразити живописно абстрактне поняття **«ЩАСТЯ»** використовуючи техніку «Мандала», малюнок у середині кола.

(додаток 2)

Зобразити живописно абстрактне поняття

«Радість»

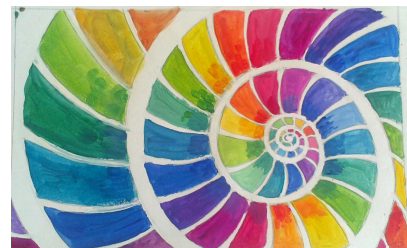
МАЛЮВАННЯ КАРТОПЛЯНИМИ ШТАМПАМИ

1. Зробіть штамп. Для цього на одному з кінців картопляного шматочка виріжте геометричну форму або форму будь-якого предмета (листочок, сніжинка, кружечок, квіточка, метелик, пташечка, квадратики, трикутника, ромбика та ін.) .
2. Продумайте композицію. Занурте штамп у фарбу і нанесіть відбиток, згідно вашого задуму.
3. Коли потрібно малювати фарбою іншого кольору, штамп охайно витираємо серветкою.

4. Після завершення роботи наклейте її на папір. Дайте їй назву, опишіть почуття й асоціації, які пов'язані з малюнком і процесом його створення

5. Бажаю творчих успіхів!

Зобразити живописно абстрактне поняття «ЩАСТЯ»
МАЛЮВАННЯ ТЕХНІКОЮ «МАНДАЛА»

При застосуванні цієї техніки керуються наступними правилами виконання:

1. Накресліть коло.
2. Потім, почавши з центру, заповніть зображенням увесь його внутрішній простір.
3. Намалюйте що-небудь в центрі кола, на деякий час зосередьтесь на цій частині зображення, і вона підкаже вам, що намалювати далі.
4. Після завершення роботи наклейте її на пазл. Дайте їй назву, опишіть почуття й асоціації, які пов'язані з малюнком і процесом його створення.
5. Бажаю творчих успіхів!

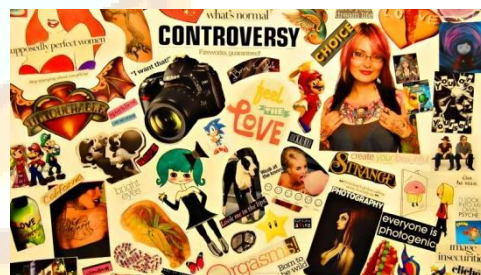
PS: У процесі роботи не забувайте, що кожна робота унікальна, що ви створюєте те, що не існувало ніколи раніш

Зобразити живописно абстрактне поняття «НАДІЯ»
МОНОТИПІЯ

Алгоритм виконання монотипії (I спосіб)

- На тверду поверхню нанесіть фарби.
 - Зверху розмістіть аркуш паперу.
 - Притисніть його до поверхні.
 - Взявши папір за один із кутів, протягніть по твердій поверхні, попередньо притиснувши вільною рукою аркуш до поверхні, щоб вийшло ніби ковзання.
5. На папері утвориться відбиток з незвичайними візерунками, які не можуть бути повторені художником.
 6. Можливе доопрацювання роботи.
 7. Після завершення роботи наклейте її на пазл. Дайте їй назву, опишіть почуття й асоціації, які пов'язані з малюнком і процесом його створення

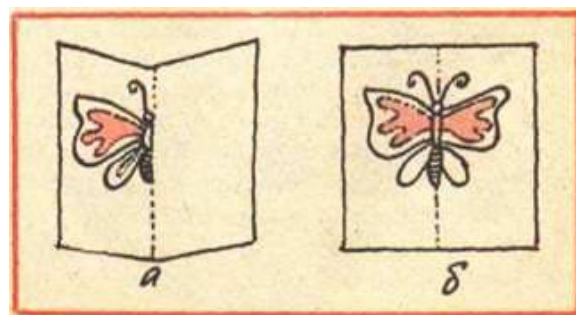
Кілька порад

1. Розміщуючи кольорові плями на склі, експериментуйте, вливайте одну пляму в іншу, розташовуючи їх на відстані.
2. Пробуйте брати різні види паперу, це дозволить експериментувати не тільки з кольором, але і за фактурою.
3. При друкуванні відбитків, спробуйте прибирати папір різними способами, ривком, стягуванням зі скла, піднімаючи папір з протилежних країв листа і т.д.
4. У ході пошуку в плямі-сюжетів, намагайтеся розглянути відбиток з усіх боків, краще фантазувати в компанії.
5. Можна спочатку надрукувати кілька різних варіантів відбитків, а потім шукати сюжет і займатися промальовуванням деталей..

Алгоритм виконання монотипії (II спосіб)

1. Візьмемо складений вдвічі, тонований заздалегідь аркуш паперу (мал. а)
2. Нанесіть фарбу, малюючи на ньому половину майбутньої композиції (мал. б)
3. Складіть листок навпіл. Притисніть, проведіть один раз долонею по аркушу (в напрямі від середини в одну із сторону – направляючи чи вверху, чи в бік, або по діагоналі).
4. Розгорніть аркуш, домалюйте деталі.

5. Після завершення роботи наклейте її на пазл. Дайте їй назву і, спробуйте описати почуття й асоціації, які пов'язані з малюнком і процесом його створення.

КОЛАЖ Абстрактне поняття «ЛЮБОВ»

Алгоритм виконання колажу

1. Розгляньте уважно матеріали з яких ви будете виконувати роботу.
2. Оберіть потрібні, виріжте, (вирвіть руками по контуру).
3. Придумайте форму для майбутнього колажу.
4. Розкладіть заготовки на папері так, як вони повинні розташуватися в готовій роботі.
5. Аккуратно приклейте всі деталі на потрібне місце.
6. Нанесіть додаткові штрихи (наприклад оформіть рамки за допомогою маркерів або фломастерів, зробіть написи, якщо вам це потрібно).
7. Після завершення роботи наклейте її на пазл. Дайте їй назву, опишіть почуття й асоціації, які пов'язані з малюнком і процесом його створення.

1. Бажаю творчих успіхів!

PS: Не бійтеся фантазувати, для створення максимально ефектного колажу потрібен творчий підхід.

Головне - не переборщити, адже для будь-якої колажу важливі лише два елементи - форму і самі вирізки, намагайтеся не відволікати від них увагу глядача

Зобразити живописно абстрактне поняття «Тепло»

«Пластиліновий живопис»

1. Оберіть кольори пластиліну, розімніть його.
2. Продумайте композицію. (Якщо важко уявити картинку, попередньо нанесіть контури олівцем).
3. Тепер на картон-основу тонким шаром нанести пластилін. Починати краще з фону, щоб пластилін лягав, як

накладаються мазки пензля один на один.

4. Так поетапно наносимо «мазок за мазком», поки не покриється уся поверхня картон

5. У процесі роботи пластилін потрібно змішувати кольори плавно переходили один в інший.
6. Поверх фону, за бажанням, можете виконати рельєфний малюнок.
7. Після завершення роботи наклейте її на пазл. Дайте їй назву, опишіть почуття й асоціації, які пов'язані з малюнком і процесом його створення.

8. Бажаю творчих успіхів!

PS: Будьте сміливими, фантазуйте і експериментуйте.

Ваші фантазії і смак зроблять картину неповторною, а задоволення, отримане від творення нехай наштовхне на нові думки та ідеї.

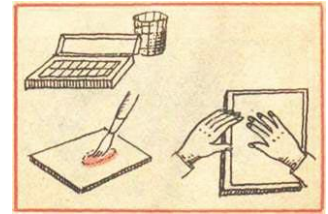
Зобразити живописно абстрактне поняття «МИР»

«Невидимка. Малювання свічкою»

Алгоритм виконання :

1. Уявіть композицію.

2. Нанесіть свічкою малюнок (лінії, круги ...тощо), можна використовувати воскові олівці
3. Потім на лист наноситься акварель способом розмиву.
4. Працюйте від світлих тонів до темних. (кольори добираєте за відчуттям та згідно тематики).
5. Після завершення роботи наклейте її на пазл. Дайте їй назву, опишіть почуття й асоціації, які пов'язані з малюнком і процесом його створення.
6. Бажаю творчих успіхів!

(Додаток 3)

Техніка безпеки при роботі з пластиліном.

2. Оборудуй робоче місце клейонкою.
3. Стеж, щоб не забруднити рукави, одяг.
4. Вибери для роботи потрібний колір пластиліну.
5. Обріж стеклом потрібну кількість пластиліну.
6. Зігрій шматочок пластиліну теплом своїх рук, щоб він став м'яким.
7. Бери дрібні деталі оформлення акуратно, щоб не розсипати.
8. По закінченні роботи добре витри руки сухою м'якою ганчіркою і тільки потім вимий їх з милом.

Техніка безпеки при роботі з ножицями.

1. Дотримуйся порядок на своєму робочому місці.
2. Перед роботою перевір справність інструментів.
3. Не працюй ножицями з ослабленим кріпленням.
4. Працюй ножицями тільки на своєму робочому місці.
5. Стеж за рухом лез під час роботи: утримуй матеріал лівою рукою так, щоб пальці були осторонь від леза.
6. Ножиці поклажі кільцями до себе.
7. Подавай ножиці кільцями вперед.
8. Не залишай ножиці відкритими.
9. Бережи ножиці в чохлі лезами вниз.